

Če Zofija zemlje
ne poškropi, vreme
poleti prida ni.

Povečini
bo sončno
in toplo.

Murska Sobota, 15. maj 2003, leto LV, št. 20, odgovorni urednik Janez Votek, cena 300 sit

Str. 6 - ICL s
certifikatom

**Širitev
dejavnosti**

Pogoje za certifikat ISO 9001
izpolnili že lani, tokrat ponovno
preverjeni

Str. 19 - Daliborka
Jocić, najboljša
domaća košarkarica

**»Slovenska
liga je kata-
strofa!«**

Str. 23 - Mlade nade-
budne rolkarje pre-
izvajajo od vsepovsod

**Želijo si pravi
skate park**

Str. 3 - Lovski dom pod hipoteko

Streljanje na glinaste- ga goloba

Kam so šli prispevki za nekoč za-
poslenega v Zvezi lovskih družin
Prekmurja Božidarja Radišiča?

Nepreslišano

*Beli zakladi
neokrnjene narave*

POMURSKÉ MLEKARNÉ, d.d., INDUSTRIJSKA ULICA 19, 9000 MURSKA SOBOTA

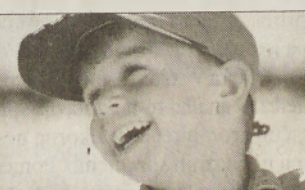
**Str 12 - Če ne poznate Biance
Black, ki dela v Sohu v New Yorku,
prav gotovo poznate Bianco
Kumpel. A da ne? Kaj pa Bianco
Žvorc - Kumpel iz Murske Sobote?**

Cilj: ustvar- jati special- ne efekte za Spielberga

Str. 16 - Avtocestni
most čez reko Muro

Svetovni arhitek- turni in izvajalski dosežek

poglej in odpotuj!

POREČ, Sončkov klub
2* hotel Albatros, veliko športa
brez doplačil, 1/1 brez doplačila
22.6./7D/POL **35.500**

NEUM, Sončkov klub
3* Stella, bus, izlet foto safari,
Dubrovnik, Mostar, Korčula...
21.6./7D/POL **48.900**

KRETA
letalo z Brnika, 2* hotel
Byzantion, let. pristojbina dopl.
16., 23.5./7D/MZ **49.900**

KORČULA, Lumbarda
3* apartmaji Frane, 10 m od
morja, nova hiša, žar, app/3
21.6./7D/N **67.900**

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52

Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Str. 2 - Nova firma
v Križevcih uspešno
nadaljuje proizvodnjo

**Sedežne pre-
vleke za golf**

Str. 9 - Zamolčani
Prekmurec: Jožef Godina

**Prvi
»osvajalec«
Prekmurja**

NAROČNIK

AGROMERKUR

**MESNA
INDUSTRIJA
RADGONA d.d.**

**Spoštovani,
v petek, 16. maja 2003,
bomo ob 14. uri odprli
MESNI CENTER
V MURSKI SOBOTI!**

Ob tej priložnosti Vas vabimo, da si ogledate po-
nudbo mesa in mesnih izdelkov, ki smo jo pri-
pravili. V prodajnem centru boste deležni celotne
ponudbe rdečega in belega mesa na enem mestu,
obenem pa bodo naši strokovnjaki odgovarjali
na Vaša vprašanja. Da bo Vaša odločitev la-
žja, smo pripravili 10 % otvoritveni popust.

Kupon za

10%

**OTVORITVENI POPUST
OB NAKUPU Z GOTOVINO**

Velja do: 25. 5. 2003

Ta kupon je vnovčljiv v
MESNEM CENTRU,

Industrijska ulica 8, Murska Sobota
(dvorisče Agromerkurja) in v trgovinah:
M-2, Partizanka c. 22, Gornja Radgona,
M-4, Radgonska cesta 5, Radenci,
M-5, Apače 5, Apače

Kmetijski scenariji

Kmetje zaslužijo več

Na drugem posvetu agrarnih ekonomistov minuli mesec je bi predstavljen ekonomski položaj slovenskega kmetijstva in tudi možni scenariji njegovega razvoja do leta 2006.

V uvodnem delu je Miroslav Rednak ugotovil, da je v primerjavi z letom 2001 bila letina v letu 2002 dobra, kar je vplivalo na porast obsega rastlinske pridelave za več kot 20 odstotkov. V živinoreji pa je obseg priraje ostal na podobni ravni kot leta 2001. Skupni obseg proizvodnje pa je porasel za 10 odstotkov. Porast rastlinske pridelave je vplival na to, da je ta v strukturi končne proizvodnje predstavljala 40-odstotni delež. V analizi tudi ugotavlja spremembe v setveni strukturi, ko se na račun krompirja in sladkorne pese povečuje pridelava oljnic. V živinoreji ni opaznih sprememb. Pomembna je le ugotovitev, da se je zmanjševanje števila krav ustavilo. Cene kmetijskih pridelkov v lanskem letu naj bi bile za 1,5 odstotka višje kot leto prej. Merjeno z inflacijo, ki je znašala 7,5 odstotka, pa so te realno padle za 5,6 odstotka. V živinoreji beležijo 8,3-odstotni padec, medtem ko so cene poljskih pridelkov porasle za dober odstotek. Po dolgem času kažejo trend padanja cene blaga in storitev v kmetijstvu. Iz proračuna je šlo v lanskem letu iz kmetijskega ministrstva 47,3 milijarde tolarjev ali 6,6 odstotka več kot leto poprej. Za ukrepe kmetijske politike pa je bilo porabljenih 34 milijard tolarjev ali osem odstotkov več kot leto poprej.

Na osnovi teh rezultatov in primerjanih podatkov za obdobje zadnjih petih let je Rednak pripravil oceno rezultatov kmetijstva za naslednja tri leta, v katerih ni pričakovati večjih sprememb v obsegu proizvodnje. V letu 2006 se pričakuje okoli 5-odstotna rast v primerjavi z letom 2000 ali približno ista raven proizvodnje kot v lanskem letu. Po ocenah naj bi se proračunski izdatki za kmetijstvo do leta 2006 povečali za 70 odstotkov primerjalno na obdobje 2000–2002. Večji del povečanja bo iz naslova ukrepov razvoja podeželja, ki jih v pretežni meri financira evropski proračun. Dohodkovne podpore, ki po Rednaku vplivajo na dohodkovni položaj kmetijstva, se bodo v ocenjenem obdobju podvojile in bodo predstavljale dve tretjini izdatkov za kmetijstvo. V letu 2004 se bodo povečale subvencije na proizvod, v letu 2005 pa porast subvencij na proizvodnjo. Porast dohodkov v kmetijstvu v prihodnjih letih bo predvsem rezultat večjih dohodkovnih proračunskih podpor, ki bodo predstavljale več kot polovico faktorskega dohodka v kmetijstvu.

S posveta agrarnih ekonomistov je v oceni položaja primarnega kmetijstva pomembna ocena dohodkovnega položaja posameznih tipov kmetij po vstopu Slovenije v EU – avtorjev Staneta Kavčiča in Emila Erjavca. V svoji analizi ugotavljata, da bosta na položaj kmetijstva vplivali dve skupini zunanjih dejavnikov: raven odkupnih cen in proračunska izplačila. Pri odkupnih cenah predvidevata padanje. Ugodnejše so le napovedi za sladkorno peso in meso goved, ki sta ključna dejavnika z ugodnimi učinki na strukturo pomurskega kmetijstva. Avtorja poudarjata, da bo znižanje cen delno kompenzirano z višjimi neposrednimi plačili. Ta se bodo najbolje odrazila pri priraji govejega mesa in drobnice ter pridelavi krmnih žit. Za kmete je ob višini premij pomembno še pridobljeno število premijskih pravic oz. kvot. Na dohodkovni položaj bo ugodno vplival dvig podpor za območja z omejenimi dejavniki in povečanje sredstev za okoljska plačila. V tem smislu opozarjata, da poznavanje kriterijev in prilagajanje strukture ali velikosti črede lahko ugodno vplivajo na rezultate gospodarnosti.

J. V.

Po stečaju prosenjakovskega Pletilstva nova firma v Križevcih uspešno nadaljuje proizvodnjo

Sedežne prevleke za golf

Podjetje je poslovno leto zaključilo z manjšim dobičkom, konec lanskega leta pa od Pletilstva v stečaju odkupilo tudi proizvodne prostore in stroje

Zametki tovarniške proizvodnje v Križevcih na Goričkem segajo v začetek sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je v tem kraju prenehala z delovanjem osnovna šola. Razmeroma novi šolski prostori so nekaj časa samevali, nato pa je v sodelovanju z radgonsko Modro v njih stekla proizvodnja, ki so jo pozneje dopolnili s proizvodnim programom Tekstila iz Medvod. Do začetka devetdesetih let so v križevskem obratu, ki je deloval pod okriljem prosenjakovskega Pletilstva, izdelovali

predvsem najrazličnejše filtre za odpraskanje, največ za potrebe sladkornih tovarn, v obratu pa je bilo zaposlenih okoli petdeset delavcev.

Razpad nekdanje skupne države ni minil brez posledic tudi za tovarno v Križevcih, kjer je proizvodnjo filtrov zamenjal Viledin program, zaradi manjšega obsega proizvodnje pa so morali polovico delavcev premestiti v tovarno v Prosenjakovcih, kjer so v tistem času začeli s hladnim program. Nova priložnost za obrat v Križevcih se je ponudila ob koncu devetdesetih let, ko so s

Preventom stekli razgovori o šivanju prevlek za avtomobilске sedeže. Ti razgovori so v maju 1998. obrodili sadove in 8. junija je v Križevcih stekla proizvodnja, ki je v začetku zaposlovala 35 delavcev, zaradi dodatnih naročil pa so morali število zaposlenih povečevati. Konec leta 1998 so prišli na 60 zaposlenih, po krajši krizi v letu 1999, ko so zaradi manjših naročil prešli na delo v eni izmen, pa je jeseni leta 1999 prišlo do ponovne ekspanzije in konec leta so že imeli 110 zaposlenih. Ko so se v letu 2000 težave v prosenjakovskem Pletilstvu za-

Ernest Čahuk, direktor. Delavci nam je tudi povedali, da so v Križevcih uspešno ohranili proizvodnjo, kar potrjuje predvsem s...

čele zaostrovanju, so predvsem tili tudi zaposleni v Križevcih, kjer jim je uspelo ohraniti proizvodnjo. Kljub temu je obrat ves čas posloval brez plače, konec leta 2001 pa so delavci prešli na delo v eni izmen, kar je bilo v takšnem obsegu, da so vse od uvedbe stečaja leta 2001.

Ker so imeli delo in tržbo kljub stečaju proizvodnje ohraniti in s podporo države jim je to tudi uspelo, poudarja Ernest Čahuk, ki je trenutni družbeniki ustanovitelj nove firme. Tudi med stečajem proizvodnja prevlek ni ustavljena, ustanovitvi firme G-tex maja lani ta začela s 50 zaposlenimi. V takšnem obsegu so vse do lanskega novembra pa je v Križevcih zaposlenih 108 delavcev. Direktor Čahuk z zadovoljstvom ugotavlja, da jim je uspelo ustvariti novo, kjer se vsak delavec zavezuje svoje odgovornosti, cilji pa predvsem kakovost, ki jo tudi v preteklosti uspešno ohranjajo. Poslovanje partnerstva Preventom sodelovanja s Preventom je veliko pomagal in tudi direktor Pletilstva in njegov

no izdelajo več kot 20 tisoč nitur sedežnih prevlek, ki jih delajo v dveh izmenah, v avgustu, ko je povpraševanje nekoliko nižje, bodo izdelali 160 nitur, delavci pa bodo izmenili na dopust. Ker tudi v letu 2002 ni bilo obsevnih izvodnih prihaja do obsevnih prihodov, razmišljajo o uvedbi programov in s tem povečanju so lani na javni dražbi kupili del strojev v obsegu 100 tisoč tolarjev, vendar so prosenjakovci, vendar so pro-

So pa konec lanskega leta kupili stroje in prostore v Križevcih, ki so jih imeli na dopustu od Pletilstva v stečaju. G-tex je poslovno leto zaključil uspešno, posebnostnih težav ni imel, tudi do dobaviteljev in kupcev navajo, prav tako pa tudi nastopi do zaposlenih, ki so povprečjem plačali 80 do 100 evrov čistih plač mesečno, imajo zagotovljeno plačo med delom, dobivajo plačo za prevozne stroške, v letu 2002 so dobili polovico plače za letni dopust, drugo polovico bodo dobili v juliju ali avgustu. Konec lanskega leta so imeli čali sorazmerni delež zaposlenih regresa, v drugi polovici leta bodo vse delavce zaposleni določen čas.

V tovarni v Križevcih, kjer mesečno sešijejo čez 20 tisoč gamitur sedežnih prevlek za golf, je trenutno zaposlenih 108 delavcev. Večina med njimi za določen čas, vendar bodo v začetku druge polovice leta vsi razporejeni na delo za nedoločen čas.

Primorsko družinsko podjetje

Prihaja PAMI

V strogem mestnem središču Murske Sobote, v maskoti prekmurske trgovske ponudbe Šopingu, bo primorsko družinsko podjetje odprlo eno največjih trgovin s čevlji. Sobota torej postaja mesto bank ... in trgovin s čevlji

VESTNIK

IZJAVA OB ČETRTNIK

Izjava: Podjetje za Informiranje d. d. Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovac (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rutar Rodež, Bernarda Balazic-Petec, Jozef Graf, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Sobocan (novinarji), Nataša Juhov, Junj Zauček (fotograf), Nevenka Ermi (ilektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovac (računalniški pretom).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica arb. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (noročniška služba), n. št.: 531 19 60, 534 80 17 (novinarski Vestnik), Venera (trifon) 534 80 15, št. telefaks 532 11 75. Menarčeniški rokopiisov in fotografij ne vračamo.

Narodnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna narodnina 14.800,00 tolarjev, letna narodnina za naročnike v tujini je 160 evrov, plačljivih v tolarjih po srednjem menjalniškem tečaju Banke Slovenije na dan plačila, polletna narodnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.000,00 tolarjev (izpise v kolportuži je 300,00 SIT. Transakcijski račun za naročnike pri Raiffeisen Krekova banka 24900-9000247884.

Plač: Podjetje za usposabljanje in invalidov SET Večve, Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izpoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o dariku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 69 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Naklada: 15.400 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@p-inf.si,

Venera: venera@p-inf.si,

Narodniška služba: oglas.vestnik@p-inf.si

WWW stran: http://www.p-inf.si.

V iskanju odgovorov, kdo je lastnik podjetja Pami in kakšna firma je sploh to, ki si upa v Murski Soboti odpreti že drugo oz. tretjo trgovino s čevlji, in to v stavbi, kjer sta že dve trgovini velikih slovenskih tovarn Peka in Alpine, smo prišli do nadvse zanimivih odgovorov: celotna družina je povezana z izdelovanjem čevljev že desetletja. Oče Janez in mati Sonja sta bila v osemdesetih letih zaposlena v Cicibanu. Pami obstaja od 1990. leta, danes je direktorica hčerka Doris, oče je svetovalec direktorice, zaposlena je tudi mati, ki izdeluje modele, starejši sin Hari se je izšolal pri italijanskih modelarjih čevljev, drugi sin Matej pa pri angleških.

V Pamiu je danes skupno zaposlenih 100 delavcev. V Šempetru pri Novi Gorici imajo centralno skladišče, kjer je 12 zaposlenih, od 1998. leta do danes pa so po Sloveniji odprli že 49 prodajalnih in večina zaposlenih so prodajalci v teh trgovinah.

Pravzaprav so v odpiranje svojih prodajalnih bili prisiljeni po propadu svojih največjih slovenskih partnerjev Peka in Planike. Prej so se ukvarjali bolj z izvozom in dodelavnimi posli. Še danes je večina njihovega dela usmerjena v organiziranje proizvodnje pri različnih izvajalcih: narišejo in izdelajo modele, ki jih potem izdelujejo serijsko v velikih znanih tovarnah.

Njihova najbolj znana blagovna znamka obutve je STONE, ki se izdeluje v istih tovarnah kot Adidas in Nike. Svoja imena pa imajo tudi trgovine – La Scarpa se imenujejo trgovine, v katerih se prodajajo čevlji srednjega cenovnega razreda (teh je okrog 30), ARS so butiki višjega cenovnega razreda (v Ljubljani), Paprika pa se imenujejo trgovine, v katerih prodajajo obutev za mlade.

Njihova prednost pred drugimi prodajalci čevljev je, da poznajo obrt, da poznajo trg in želje kupcev. Ko so začeli poslovati leta 1990, so bili največje zasebno podjetje (takrat so se imenovali še Pamiso) in so predvsem izvažali obutev. Vsi člani družine so izšolani čevljarji in svoje najbolj uspešne modele tudi sami izdelajo, nabavijo material in jih potem s pogodbo o dodelavnem poslu izdelajo v različnih tovarnah (v Neaplju, Milanu, Makedoniji, Romuniji). Njihove službe ni le »marža« ali »provizija«, ampak vloženo znanje, toda kljub temu je njihova obutev cenejša tudi do 25 % od isto kakovostnega razreda drugih prodajalcev.

»Najbolj pomembno za nas je, da je ta prava prodajna cena.

Nam ni pomembno dobiti ugodno nabavno ceno in to potem nadgrajevati ... Če primerjamo enake stvari, smo prav gotovo cenejši.

Nas je malo, ni nam težko iti po svetu, moj mlajši sin gre kamorkoli, tudi na Kitajsko. Izvažamo sicer še tudi, vendar se sedaj največ posvečamo ustvarjanju trdne prodajne mreže po Sloveniji in spremljamo prodajo.

Ko smo začeli tudi uvažati in ne le izvažati obutev, je bil naš največji kupec Peko, ki je šel 1998. leta v stečaj. Takrat smo izgubili 1,5 milijona mark. To je bil za nas velik udarec. Drugo leto je šla v stečaj še Planika. Nismo vedeli, kaj narediti – pa smo šli v maloprodajo, da ne bomo odvisni od nekoga, če nam bo plačal ali ne.

Izkušnega poslovnega iz Primorske smo povprašali, kaj se v bistvu spleča v Sloveniji – zgolj prodajati ali imeti tudi svojo proizvodnjo:

»V Sloveniji se spleča delati tako kot delajo drugi, Nizozemci in Nemci. Vedeti moraš, kaj hočeš imeti, imeti svoj razvoj, pa ne takšnega, da bi imel ne vem koliko ljudi in inštitute; razvoj v tem smislu, da hodiš po svetu, spremljaš statistiko, kaj se prodaja in tisto povzameš in narediš neki podoben proizvod. Saj v bistvu vsi en drugega kopiramo. To je potem treba s čim manj stroški spraviti v svet.

Janez Pavzin je bil 12 let direktor Cicibana, 1985. leta je šel iz tovarne po naročilu »komiteja«, ker ni dovolil prevelikega samoupravljanja. Takrat je bilo v tovarni zaposlenih 1500 ljudi,

občutno preveč, tako kot v večini takratnih podjetij. Za njim se je zamenjalo pet direktorjev, vendar je bil propad neizogiben. Ciciban je poleg otroške izvažal tudi žensko in moško obutev iz celotne Jugoslavije; tuji partnerji so želeli z njim osebno sodelovati tudi naprej, vendar takrat osebno ni mogel trgovati s tujimi podjetji ampak le kot predstavnik podjetja. Kotex Tobus mu je zgradil pri Novi Gorici upravne prostore in vzorčne sobe in tako je kot zastopnik Koteksa posloval z Nizozemsko in tujimi partnerji. Takrat so izvažali, pa tudi uvažali nekatere uspešne čevlje za slovenske trgovine. Šele 1990. leta je lahko posloval samostojno, ko je ustanovil podjetje Pamiso.

Pami je v Murski Soboti prisoten že dobri dve leti; trgovini BLO Beograd in Astro Zagreb so kupili, združili prostore in naredili trgovino La Scarpa. Ko bo odprta nova trgovina v Šopingu, jo bodo temeljito obnovili.

V Šopingu bo Pami odprl trgovino skupaj z Mirkom Tušem (In Modu), ki bo v gornjem delu prodajal tekstilne izdelke. Po Sloveniji imata že nekaj skupnih trgovin. Čevlji Pamija bodo tukaj iz višjega cenovnega razreda, pa vseeno cenejše kot pri drugih. Morebiti bo prav konkurenca Pamija vplivala na splošno znižanje pretiranih cen, kajti že sedaj se »zgledujejo« po njihovih cenah.

Bernarda B. Peček

Lovski dom pod hipoteko

Streljanje na glinastega goloba

Kam so šli prispevki za nekoč zaposlenega v Zvezi lovskih družin Prekmurja Božidarja Radišiča?

Finančna afeta v Zvezi lovskih družin Prekmurja, ki je bila ugotovljena že pred časom, ko je bilo ugotovljenih cel kup finančnih nepravilnosti in je posledično pomenila suspenz takratnega strokovnega tajnika Božidarja Radišiča, dobiva nove dimenzije. V začetku aprila so bili na razširjeni seji upravnega odbora zveze člani seznanjeni z novimi nepravilnostmi pri finančnem poslovanju, ki jih ugotovila Davčna uprava.

V gradivu za izredno skupščino zveze je njen predsednik Alexander Beer povzel ugotovitve inšpekcije. Kot je zapisano, da je bilo od zveze odrujeno brez ustrezne dokumentacije in odobrenja nekaj čez tri milijone tolarjev. Poleg tega je davkarja obremenila Zveza lovskih družin Prekmurja za plačilo 4,7 milijona tolarjev za neplačane davke in prispevke za zaposlenega Božidarja Radišiča in še zraven za 1 milijona tolarjev obresti. Seveda za denar, ki je bil z zveze redno nakazovan, ni znano kam. Kot kaže, ni bilo pravilno obračunana tudi dobička in davkov, kar je zneslo 12 tisoč, skupaj z zamudni-

Lovci niso pristali na dodatnih deset tisoč tolarjev članarine za sanacijo dolgov

mi obrestmi pa okrog milijon tolarjev. Skupno znašajo neplačani davki in prispevki z obrestmi nekaj čez 7,8 milijona tolarjev. S tem pa zgodbe še ni konec, saj je ob tem bila zlorabljen še članarina. Na podlagi lažnih računov za članarino v letu 2001 je bila članarina petih lo-

vskih društev v višini 2,2 milijona tolarjev prenakazana na žiro-račun Lovsko kinološkega društva in potem za poplačilo anuitet tajnika na SKB-ju in NLB-ju. Tudi od teh sredstev mora Zveza lovskih družin Prekmurja plačati davke in prispevke. Očitno so finančni transferji tako zaple-

teni, da so na zvezi najeli dva finančna strokovnjaka, ki pregledujeta finančno stanje in pripravljata strokovne podlage za tožbe. No vse to pa je pripeljalo zvezo, ki ji je v času teh finančnih manipulacij predsedoval Karel Pojbič v hudo finančno zagnato. To so po dobro obveščenih virih poskušali sanirati z dodatno finančno obremenitvijo lovskih družin oziroma njihovih članov z dodatnimi desetimi tisoči tolarjev članarine, vendar se te s tem niso strinjale. Tako je zveza na skupščini obravnavala predlog, da poslovanje teče ob nespremenjeni finančni obre-

menitvi članstva s predlogom, da se položaj sanira v dveh letih. Za to so namenili za sanacijo 6,1 milijona lastnih sredstev in najeli kredit v višini 4 milijone tolarjev, ki naj bi ga vrnil februarja naslednjega leta. Kredit so zavarovali s hipoteko na lovskem domu.

J. V.

Komentar

Na eni od televizij so razpravljali, koliko lahko udeležba politika na vsaki pasji procesiji vpliva na njegovo popularnost in uvrstitev na medijskih lestvicah popularnosti. Vsečna tema, ni kaj, še posebej, če izveš, da so nekateri za ta svoj »rejting« pripravljeni dati prešteti tudi število svojih spodnjih »gat«. To je ena od tem. Na drugi strani so nam s te iste televizije bežno prikazali najprej štrajk tekstilnih delavk na Polzeli, potem zapiranje še kar nekaj obratov. V torek pa so nam bežno prešteli še delavce, ki jih čaka cesta v znanih slovenskih tekstilnih podjetjih. V tem paketu niso zajete delavke Mure, ki se temu ne bodo mogle izogniti. Gre za posledico krute usode evropskega trga, kjer je recesija na vrhuncu in kjer zlasti na nemškem trgu iz dneva v dan korigirajo stopnje gospodarske rasti navzdol. Najhuje je na paradnem trgu slovenskih delovno intenzivnih podjetij v Nemčiji, kjer bodo, če bo šlo tako naprej, napovedali ničelno rast. Gre za problem, ki so se ga posebej lotili v publikaciji Ekonomskega inštituta pravne fakultete in se ga posledično čuti že na državni ravni, kjer je že prišlo do zategovanja

J. V.

Kmetijstvo in tekstil

pasu s pripravo rebalansa državnega proračuna. No, in tu se je zgodila še ena pasja procesija, na kateri se je v objektivu kamier našlo tudi nekaj Pomurcev. Šlo je za protest javne svetovalne službe, enostavneje pospeševalcev, ki delujejo sicer znotraj Kmetijske gozdarske zbornice in jih financira država. Ti se niso strinjali s klesanjem proračunskega denarja za njihove plače in so takoj zagnali vik in krik, kako bo s tem državnim ukrepom ostalo na cesti nekaj deset pospeševalcev in kako bodo s tem ostali brez znanja kmetije. Ne glede na argument, da so kmetije izredno mali porabniki proračunskega denarja, šlo naj bi za poldrugi odstotek, se le kaže vprašati, ali je bilo izsiljevanje pospeševalcev upravičeno in ali je teh nekaj delovnih mest res tako pomembnih v primerjavi z nekaj tisoč tekstilnimi delavkami, ki zaradi prej omenjenih razlogov ostajajo brez dela. Ne škoda, ker je minister spet popustil. Na zbornici se že enkrat morajo začeti zavedati, da vsega bremena za kmetijstvo ne zmorejo dvakoplačevalci. In če smo dosledni: kmetijska zbornica ima zakon, ki zavezuje v članstvo vsakega lastnika krpice kmetijske zemlje in vsakega od teh lastnikov zakon zavezuje k plačevanju dajatve - članarine. Če je ta članarina vezana z višino katastrskega dohodka, je na nek način logično, da s to dajatvijo kmet pokriva vse dobro in vse slabo, kar mu je dolžna zagotoviti zbornica. Po tej logiki tudi razvoj, oziroma znanje za razvoj, torej tudi plače za pospeševalno službo. Stanje je toliko bolj skrb vzbujajoče, ker vsaka pasja procesija tako ali drugače obteži državni proračun z nekaj sto milijoni. V tej luči je neracionalno tudi ravnanje zbornice, ki kljub lastnemu viru financiranja še kar naprej sili k državnim jaslom. S tem izgublja pomen, zaradi katerega je bila ustanovljena - za zaščito kmetijstva. Toda je prej v vlogi instrumenta za obvladovanje kmetijstva v politične namene. Po drugi strani pa se zastavlja vprašanje, kaj si lahko o tem misli stroka, ki se ne more skrivati za državnim denarjem in se mora dokazovati s svojim znanjem na kmetijskih posestvih. To je tista plat zgodbe, ki počasi obrača javno mnenje proti kmetom in jim dela več škode kot koristi.

Hkrati pa, če se obrnemo v samo regijo, počasi postajajo zadeve nerazumljive. Namesto da bi opozarjali na izredno neugodno »pozicioniranje« pomurskega kmetijstva znotraj slovenskega kmetijstva in to strokovno argumentirali, so pač nekateri v prvih protestnih vrstah. Po drugi strani se ne zavedajo, da zategovanje pasu na državni ravni posredno ogroža tudi pomoč realnemu sektorju, ki je v največji krizi, v našem primeru Muri. Če ta pomoči ne bo dobila, ob predpostavki seveda, da se bo s predvidenim denarjem tudi uspešno prestrukturirala, bo posledično to pomenilo še enega od dodatnih vzvodov za zaton kmetijstva. In za čigav račun se bo potem hodilo na pasje procesije?

Majda Horvat

Višje kazni delu na črno niso prišle do živega

Največ kršiteljev med gostinci

Se vedno se splača

Vlada je pred kratkim ob-
ravnavala poročilo o aktivno-
stih in ukrepih za prepreče-
vanje dela in zaposlovanja na
crno, vendar v njem ni tistega
pričakovane stavka, da je
država s strožjim nadzorom
in kaznovanost politiko pojav
se prvi stavek uvodnega dela
glasi: »Širša ekonomija je po-
družbah, v vseh gospodarst-
vih in v vseh političnih siste-
mah.«

Vsake kazni problemu očitno
niso prišle do živega, imajo pa fi-
nančni učinek. Med štirimi pre-
dlogi sklepov vlade, ki jih je kot
predlagatelj podpisal dr. Vlado
Dimovski, sta dva z naslednjo
vsebino: »Ministrstvo za finance
enkrat letno, do konca marca
tekočega leta, na osnovi poda-
tkov Davčne uprave RS poroča
komisiji o finančnih učinkih na-
merjenih davkov in pri-
spevkov zaradi odkritega dela in
zaposlovanja na črno za obdobje
preteklih let.« In še: »Ministrstvo
za pravosodje enkrat letno, do
konca marca tekočega leta, na
osnovi podatkov Senata za prekr-
ške RS poroča komisiji o finanč-
nih učinkih izrečenih kazni za
delo in zaposlovanje na črno za

obdobje preteklega leta.«

Koliko je država s privijanjem
kršiteljev zaslužila, v poročilu
posebne komisije za odkrivanje
in preprečevanje dela in zaposlo-
vanja na črno seveda ne piše, so-
deč po objavljeni statistiki pa so
bili inšpektorji lani zelo delavni.
Tako tudi pomurski, ki so na po-
dročju delovno pravne zakono-
daje kar 93 delodajalcev izrekli
mandatno denarno kazen v višini
100 tisoč tolarjev (če jo plačajo v
osmih dneh, le polovico tega
zneska). Leto prej so denarno
kaznovali 57 delodajalcev, ki so
delavce sprejeli na delo, ne da bi
z njimi sklenili pogodbe o zapo-
silitvi. Kot je povedala pomočnica
glavnega inšpektorja RS za
delo in vodja murskosoboške
enote Zdenka Potisk, so lani večji
obseg dela opravili v organizira-
nih akcijah, ki so jih večinoma

in gozdarstvom, odvetniške pi-
sarne, podjetja z gostinsko dejav-
nostjo, agencije za posredovanje
zaposlitve, delodajalce, ki so dol-
žni prijaviti delo tujcev, računov-
odske servise, avtomehanične
delavnice, nadzorovali so tudi
ustanove za varovanje in zaposlo-
vanje invalidov ter detektivsko
dejavnost in varovanje. Največ
kršiteljev so našli med gostinci in
trgovci, v primerjavi s prejšnjimi
leti pa jih je bilo manj med grad-
binci. Svoje počette so opraviče-
vali s tem, da je delavce, preden
jih vzamejo v redno zaposlitev,
potrebno preizkusiti, delavcev,
ki so pripravljeni delati brez pa-
pirjev, pa tudi ni težko dobiti.
Delo na črno najprej sprejmejo
tisti, ki že imajo zagotovljeno so-
cialno varnost, bodisi da so pre-
jemniki denarnega nadomestila
zaradi izgube zaposlitve ali so-

cialne pomoči ter si na ta način
želijo izboljšati svoj materialni
položaj.

Mikavnost »črnodelavstva« in
sive ekonomije pa ni popustila
niti letos, pa čeprav tudi nadzor-
niki niso popustili niti za korak.
V prvih treh mesecih je pomur-
ska enota inšpektorata za delo
izrekla štiriinšestdeset mandatnih
kazni, in sicer eno v januarju,
šestnajst februarja, deset marca
in sedem v aprilu.

Majda Horvat

Namesto parkov zgolj »varstvena območja«?

Na minulem gornjerad-
gonskem sejmu, namenje-
nem lovu in ribolovu, se je v
okviru posveta o gojitvenih
loviščih (ki so vsa desetletja
do sedaj najbolj skrbela z
ohranjanje habitatov in di-
vjadi in bi jih slovenska dr-
žava po mnenju nekaterih
pravzaprav morala razgla-
siti za parke) pojavila prese-
netljiva izjava predstavnika
Ministrstva za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano. Ta
je »izdal«, da Slovenija odsto-
pa od prvotnega načrta, po
katerem naj bi kar 36 %
ozemlja razglasila za parke,

ampak se bo zadovoljila zgolj z
»varstvenimi območji«.

Na naše vprašanje, če to drži in
kaj bo v tem primeru z načrtova-
nim Krajinskim parkom Goričko,
so nam v Ministrstvu za okolje, pro-
stor in energijo poslali naslednji
odgovor:

»Drži, da je v programu dela
Ministrstva za okolje, prostor in
energijo na področju varstva na-
rave prišlo do sprememb glede
začrtanega ustanavljanja zava-
rovanih območij v Sloveniji prav-
zaradi dejstva, da mora naravo-
varstveni resor v sodelovanju s
kmetijskim in gozdarskim v letih
2003 in 2004 določiti predlog t.i.

posebnih varstvenih območij za
vključitev v evropsko ekološko
omrežje Natura 2000. Da bi ta
projekt, ki je hkrati pridružit-
vena obveznost R Slovenije, lah-
ko pravočasno izpeljali, je vanj
usmerjena glavna vloga na po-
dročju varstva narave. Ustanovi-
tev bodočega Krajinskega parka
Goričko pa še naprej ostaja ena
od prioritarnih nalog ministrstva
v tem letu. Aktivnosti v zvezi z
njegovim ustanavljanjem nam-
reč ostajajo še naprej nespreme-
njene...«

Iz okoljskega ministrstva so še
dodali informacijo, da bodo 22.
maja za vse slovenske novinarje or-
ganizirali tradicionalno potujočo
novinarsko konferenco ob 24. ma-
ju, evropskem dnevu parkov. To-
krat se bodo peljali na Goričko.

B. B. P.

Občinski svet Občine Beltinci

»Če zamudimo ta vlak, ne bo kanalizacije!«

V šestih letih do te pomembne naložbe

Projekt gradnje kanalizacijskega sistema v beltinski občini je že tako daleč, da se lahko pogovarjamo o konkretnih zadevah in zaprosimo za republiška sredstva. Ob predpostavki, da bo država v naslednjih treh letih prispevala 466,5 milijona tolarjev, gospodinjstva ob 65-odstotni priljubljenosti 274,6 milijona tolarjev, s takso za obremenjevanje okolja bi pridobili 94,2 milijona tolarjev in iz občinskega proračuna 450 milijonov tolarjev, bi se v obdobju 2004-2006 zbralo skupno nekaj čez milijardo 285,3 milijona tolarjev. V tem času bi bili zgrajeni čistilni napravi v Lipi in Melincih, kjer je ocenjena skupna

vrednost milijardo 208,1 milijona tolarjev. Tako bi povežali vsa naselja v občini, razen Beltincev, kjer bo treba sanirati čistilno napravo, uredili pa bi tudi izpust prečiščene vode v reko Muro, je na seji občinskega sveta v Beltincih optimistično izjavil župan Milan Kerman.

Pohvalne besede je bilo slišati tudi iz ust nekaterih svetnikov, ki so izrazili priznanje županu, občinski upravi in direktorju podjetja Atrij Antonu Kolariču. Vsi pa so opozorili, da ta projekt v naslednjih šestih letih, ko naj bi končali z gradnjo kanalizacije, ne bo enostaven finančni zalogaj, čeprav je kompletna dokumentacija že pripravljena in bi lahko zaprosili za

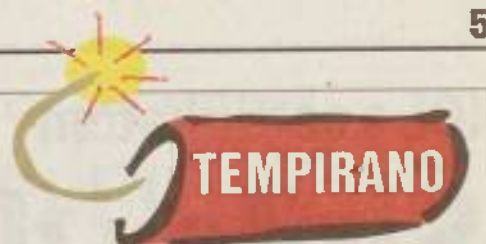
Beltinski svetniki so se odločili za soustanoviteljstvo pri Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Njihov delež bo 29-odstoten (preostalih 71 odstotkov pripada soboški občini). Glede na 21,27-odstotni delež prebivalstva bodo za bibliobus in druge stroške zagotavljali skoraj 13,5 milijona tolarjev. Spodbudno pa je, da je beltinska občina že doslej prispevala več denarja za nakup knjižničnega gradiva, kot je bilo predvideno.

gradbeno dovoljenje. Posebej zato, ker obremenitve občanov ne bodo majhne. V kratkem predvidevajo predstavitev tega projekta v posameznih krajevnih skupnostih. Iz izdelane lokacijske dokumentacije je razvidno, da je razen dveh čistilnih

naprav s pripadajočo infrastrukturo potrebno zgraditi tudi več kot 61,7 kilometra kanalizacijskih in tlačnih vodov.

»Moramo se dobro pripraviti na razpis za republiška sredstva, za kar je zadnji rok 15. maj, kajti če zamudimo ta vlak, ne bo kanalizacije!« meni beltinski župan. Dodal je še, da 150 milijonov tolarjev letno za občino ne bo majhen zalogaj, zato se marsikatero druge investicije ne bodo mogle izvajati, kot so sprva načrtovali. To je pri nekaterih svetnikih izzvalo dvom, vendar so ob glasovanju soglasno potrdili ta, v tem trenutku najpomembnejši projekt za nadaljnji razvoj občine Beltinci. Pri tem so imeli pred očmi dejstvo, da gre za dolgoročno zadevo in da si vsakega nadaljnega zamujanja, kot se je to dogajalo v preteklosti, ne morejo več privoščiti.

Milan Jerše

Marjan Maučec, beltinski svetnik, bivšemu županu Jožefu Kavašu, ki se je na seji občinskega sveta želel otresti krivde za nezgrajeno kanalizacijo: »To je nonsenz, laž, kar je povedal gospod Kavaš, ki hoče biti razsodnik. Teh del sploh ni naročil, zato so izjave, da se je z gradnjo začelo, le tvoje finte, ki so brezpredmetne.«

Anton Balažek, lendavski župan o kanalizaciji: »Bolj kot s pravočasnostjo izvedbe del sem zaskrbljen s financiranjem. Z uvo odgovornostjo lahko trdim, da je teh 766 evrov prispevka za priključitev, kot sedaj uporabnikom izdajamo odločbe, pre nizko postavljenih.«

Stanko Lovrenčec, direktor podjetja ICL Murska Sobota: »Nismo sicer ekskluzivni dobavitelj, čeprav smo dobri, kajti vedno se borimo za vsak posel. Za vsak posel posebej se je potrebno trdo boriti.«

Daliborka Jocić, najboljša slovenska košarkarica: »To je strašno. Me se po finalu sploh nismo mogle veseliti. Celo sezono trenirala kot konj, na koncu pa finale opraviš z levo roko. V bistvu so trenirali petkrat težji kot tekma. To je res škoda. Greš na tekmo in veš, da če boš slabo igral, boš zmagal za 50 točk.«

Marko Pintarič, guru soboške »skaterske« scene: »Nekajkrat je naš član šel na občino, kjer pa so ga pošiljali od vrat do vrat, na koncu pa so celo povedali, da so prošnjo izgubili. Glede lokacije nismo izbirčni. Park bi lahko bil pri BTC-ju ali pod hribom černelavskega naselja.«

Slavica Fekonja, medicinska sestra o spominu na prvi dan terenskega dela: »S kolesom sem se odpeljala v vas v okolici Gornje Račgane, da bi svetovala družini, ki je živela v težkih razmerah. Bala sem se priti na grunt in preden sem končno zbrala pogum, sem se razjokala. Še sreča, da sem naletela na razumevajočega možaka. No, deklica, kaj pa bi rada? me je uprašal in vlekel dim iz pipe.«

Zaključna prireditelja
Skupaj do zdravja

Projekt najzajame vso Slovenijo

Ustna Razkrižje je bila gostiteljica zaključne prireditve projekta Skupaj do zdravja, ki je dobila razgibal pomurske pokrajine in v zvezi z zdravjem pritegnil presenetljivo veliko število ljudi. V projektu, ki ga podpišejo Pomursko društvo za boj proti raku, Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Ministrstvo za zdravje in Evropska skupnost kot sofinancer, so sodelovale lokalne skupnosti Razkrižje, Veščica, Kupšinci, Pušča, Martjanci, Odranci, Črenšovci, Turnišče, Dobrovo, Kobilje, Genterovci in Allšnemesa pri iz Madžarske.

»V ste tisti, ki se začeli projekt in ki ga boste doleteli, da bo prerasel v slovensko širino,« je dejal direktor projekta, dr. med. In prav to, da projekt, ki je prevelika želja prim. mag. Branislave Belovič, ki je domislila, na kakšen način spodbujati zdravje na razni lokalne skupnosti, njeno zamisel pa so poželjivi, ki so delali za stvar, tudi odlično izpeljali. Na zaključni prireditvi dejala Branislava Belovič, ki je prepričana, da bi vsebine, ki jih je ponujal projekt, morali biti deležni vsi. Zato, ker so ljudem prišlo in ker so jih udeleženci vzeli za svoje, jih udomačili, prav na način, kot je zapisano v knjigi Mali princ. Udomačiti pomeni ustvarjati vezi, je poudaril med liscio in Malim princem interpretiral mladi imetnik, ki je začel kulturni program prireditve, ki so ga pripravili lokalne skupnosti.

Izbrani citat iz knjige za vse čase pa je bil zelo pomenljiv tudi za vse, ki so med ljudmi opravili pritegnili k sodelovanju. Prav pred koordinatore je položena velika želja razvijati z delom, ustvarjati nove vezi in ozemje, ki je vzklilo, je potrebno negovati. Ljudje pričakujejo nadaljevanje.

Na zaključni prireditvi Skupaj do zdravja v Murski Soboti je Pomursko društvo za boj proti raku, ki ga vodi dr. med. Jožica Maučec Zakotnik in zdravniku iz Štefana Gruskovnjaka, zaslužnim koordinatorjem projekta na lokalni ravni pa so podelili priznanja in objavili rezultate natečaja za osnovne šole. Zdrav zajetek ter pripravili razstavo zdravih jedi.

Majda Horvat

Domijada 2003

Dijaški domovi Murska Sobota, Radenci, Rakičan in Ptuj so bili letos skupni organizatorji vsakoletnega tradicionalnega športnega, kulturnega in družabnega srečanja dijakov in vzgojiteljev dijaških domov Slovenije - Domijada 2003. To je za dijaške domove pomemben dogodek, saj se med mladimi tako krepi prijateljstvo in vzpodbuja športna in kulturna dejavnost dijakov. Le-ti pokažejo svojo ustvarjalnost, del tistega, kar med letom počnejo v dijaških domovih v svojem prostem času. Domijada 2003 je potekala na Rogli, kjer se je zbralo blizu 500 (dijakov, vzgojiteljev), med njimi tudi gostje Ministrstva RS za šolstvo ter Zavoda RS za šolstvo. V obeh dnevih so se dijaki ob podpori svojih mentorjev pomenili in izkazali v različnih aktivnostih: v različnih športnih disciplinah (nogometu, košarki, odbojki, namiznem tenisu, šahu, streljanju), na likovni, literarni in novinarski delavnici, na okrogli mizi ter z bogatim kulturnim programom. Zmagovalne ekipe in posamezniki so za svoje dosežke in sodelovanje dobili priznanja in pokale. »Domačini« žal niso uspeli priti med najboljše. - J. G.

Financiranje poslovnih ambicij

Le nenehen tehnološki razvoj, inovativnost in ambicioznost podjetju zagotavljajo uspešnost in prinesejo višjo dodano vrednost. Seveda pa je gradnja poslovnih objektov in uvedba novih proizvodnih programov pogojena z ustreznimi finančnimi sredstvi. Za podjetja, ki večjih investicij ne zmorejo ali jih ne želijo zagotoviti iz lastnih sredstev, ponuja banka Kärntner Sparkasse možnost pridobitve investicijskega kredita.

Kreditni za podjetja in obrtnike

Banka Kärntner Sparkasse je na področju investicijskega kreditiranja ugoden konkurenčni ponudnik. Njihovi investicijski krediti so namenjeni malim, srednje velikim in velikim podjetjem ter obrtnikom. Krediti so tolaški, z devizno klavzulo, z možnostjo obročnega ali anuitetnega odplačevanja. Investicijski kredit je mogoče pridobiti za dobo odplačevanja do deset let.

Financiranje gradnje in nakupa objektov

Za pridobitev investicijskega kredita se podjetja in obrtniki najpogosteje odločijo ob nakupu ali gradnji poslovnih, proizvodnih in skladiščnih objektov. Banka Kärntner Sparkasse nudi investicijske kredite tudi podjetjem, ki vodijo, projektirajo in financirajo različne gradbene projekte. Svetovalci za podjetja se o posamezni investiciji podrobno pogovorijo s stranko, pregledajo dokumentacijo in na podlagi natančne analize pripravijo načrt vseh stroškov, ki je osnova za pripravo podrobnega načrta financiranja.

Poslovanje po meri strank

Finančni svetovalci banke Kärntner Sparkasse strankam svetujejo v podjetju ali na domu. Njihova posebnost je individualno svetovanje, ki je prilagojeno posamezni stranki, njenim poslovnim ciljem in zmožnostim. Banka ima poslovalnice v vseh večjih slovenskih mestih, kar omogoča nemoteno poslovanje v vseh regijah.

Roman Gomboc
Svetovalec za podjetja
Telefon 02/512 45 20
info@sparkasse.si

Strokovno znanje, podpora informacije tehnologije in dolgoletne izkušnje pa so poleg ugodnih konkurenčnih paketov financiranja temelj dobrega sodelovanja s strankami.

Banka Kärntner Sparkasse je del skupine Sparkasse, največje bančne skupine v Evropi, ki ji zaupa že več kot 10 milijonov Evropejcev.

SPARKASSE
Moderna evropska banka

Več o produktih in storitvah banke si lahko preberete na spletni strani www.sparkasse.si.

ICL s certifikatom

Širitev dejavnosti

Pogoje za certifikat ISO 9001 izpolnili že lani, tokrat ponovno preverjeni

Gre za podjetje Podjetje ICL Murska Sobota, ki finalna steklarska in »alu-dela« v gradbeništvu obogati s prispevkom lastnega znanja in razvoja in je eden izmed večjih proizvajalcev na področju protipožarne varnosti, saj so njihove steklene stene in steklena vrata različne protipožarne odpornosti pojem kakovosti.

Z dvajset zaposlenimi ima omejeno podjetje zadnje tri leta proizvodnjo na Plesah v Murski Soboti (v bližini bodočega »podjetniškega inkubatorja«), sicer pa so v tem mestu prisotni s proizvodnjo že 15 let; del dejavnosti še vedno opravljajo v Lendavi. Njihova specialnost so finalna steklarska in »alu-dela« v gradbeništvu, kjer je potrebno veliko elektronike. Zato je v njihove izdelke vloženo veliko lastnega

znanja in inovativnosti in na tem temelji njihov uspeh. Podjetje je kot družba z omejeno odgovornostjo ustanovljeno 1989. leta, že prej pa je Stanko Lovrenčec podobno dejavnost opravljal kot samostojni podjetnik.

Čeprav so njihovi izdelki v stroki že dolgo uveljavljeni in priznani, lahko ICL šele zadnje čase zasledimo tudi v povezavi z drugimi dogodki.

Na primer uspeli so na razpisih Ministrstva za gospodarstvo »... in s tem dokazali, da smo vsa ta leta razvijali pravo stvar,« pravi Stanko Lovrenčec. Prav tako so uspeli s programom izdelkov s področja protipožarne odpornosti in postali med vodilnimi v Sloveniji. »Nismo sicer ekskluzivni dobavitelj, čeprav smo dobri, kajti vedno se borimo za vsak posel. Za vsak

posel posebej se je potrebno truditi boriti.«

Pred kratkim so na posebni slovesnosti iz rok Mateje Hauser Podlunšek (OZ GZS) prejeli certifikat ISO 9001. Kakor je povedal direktor in lastnik firme, so ga prejeli že lani, vendar so se odločili, da ob tej priložnosti pripravijo tudi poseben program; in ker je vmes minilo že veliko časa, so medtem uspešno prestali ponovno preverjanje certifikata.

Vse kaže, da se začne drugo obdobje podjetja ICL, obdobje, v katerem širijo dejavnost tudi na druga področja. Poleg vrat z avtomatskim zapiranjem in vrtljivih vrat bo znak ICL odslej tudi na stezah za tehnične preglede. ICL je postal solastnik Servisa Ljutomer, kjer opravljajo tudi tehnične preglede, podobne tehnične baze pa naj bi v prihodnjih mesecih zgradili in odprli še v Ormožu in v industrijski coni Mele pri Gornji Radgoni. Na vprašanje, zakaj usmeritev kapitala in poslovanja v de-

Podajanje certifikata iz rok Mateje Hauser Podlunšek za podjetje ICL ni zgolj simbolno dejanje za preteklo kakovost; ta čas je ICL pred veliko širitvijo dejavnosti. Foto: Jure Zauneker

Stanko Lovrenčec je bil do sedaj znan predvsem po izdelavi protipožarnih djetniških krogov kot direktor podjetja ICL, ki proizvaja visoko kakovostna steklena vrata z različnimi dodatki nemške firme Dorma. V prihodnje bo kot ustanovitelj verige baz za tehnične preglede mobilov in ustanovitelj novega prekmurskega centra v bližini Bogojine. Foto: Jure Zauneker

vnosti, ki nimajo veliko skupnega z dosedanjim proizvodnjo, je S. Lovrenčec povedal:

»Vam povem, zakaj sem se usmeril še v področje tehničnih pregledov in turizem – ker je tretja naša nova dejavnost turizem. Logika je preprosta: v tej gospodarski panogi, kakršna je gradbeništvu, obstaja vedno velika nevarnost neplačevanja, pa tudi druge pasti. Ni problem

narediti veliko firmo, vendar vedno obstaja neka nevarnost. Gre bolj za razpršitev in širitev naše dejavnosti. Naredili bomo verigo baz za tehnične preglede, za kar smo že dobili državno koncesijo. To je namreč »siher« denar.«

V turistični svetu bo ime Lovrenčec (ali ICL) v kratkem postalo dokaj pogosto, kajti ta čas končujejo nakupovanje zemljišč

za novi turistični kompleks likosti 50 hektarjev v bližini bogojine. Njihov turistični park, ki je zaenkrat še skrivnost, čuje tudi gradnjo prenovljenih gostov pa računajo na pridobitev zdraviškega kraja Murskega, plice, popularnost bukovskih energetskih točk in hoteljski park Goričko. Bernarda B. Peček

Sejem LOV

Skromen, a nadvse živahen

Od 9. do 11. maja je na sejmišču v Gornji Radgoni potekal prvi sejem lovstva in ribištva, ki je zaradi slogana Lov je ljubezen razburil tudi nasprotnike lova

Čeprav je bila razstava pripravljena zgolj v hali A in je bila v primerjavi s kmetijsko-živilskim in gradbenim sejmom res zelo skromna, pa se je v povezavi z lovom in ribištvom minule dni v Gornji Radgoni in celotni severovzhodni Sloveniji dogajalo toliko stvari kot že dolgo ne. Čeprav vsi niso z navdušenjem sprejeli novega sejma (v soboto so bili protesti proti lovu), pa so se ga člani Ribiške zveze Slovenije in Lovske zveze Slovenije – skupaj jih je uradno skoraj 50 tisoč – zelo razveselili, saj so končno dobili specializirani sejem, na katerem bodo lahko predstavili tudi svoje spretnosti – lov je le ena izmed njih.

Tako je bilo ob Bukovniške jezeru državno ribiško tekmovanje, v Pragerskem streljanje na glinaste golobe, sestali so se ljubitelji ptičev, sokolarji in lastniki lovskih psov. Najbolj slišani pa so bili lovski rogisti ter lovci in gozdarji – pevci. In v teh minulih sejmskih dneh se jih je na sejmišču zvrstilo toliko kot že dolgo ne; prišli so tudi iz sosednje Avstrije in Hrvaške, tako da se je pelo in igralo vse do večera.

»Prav izkušnje s kmetijsko-živilskega sejma, na katerem smo že od 1984. organizirali posvete s področja varstva divjadi in rib ter njihovega okolja, so nam bile vodilo pri organizaciji samostojnega sejma. Usmeritve, ki jih ob vstopanju Slovenije v EU sprejemamo na področju varstva okolja in zdravne pridelave hrane, ravnanja z odpadki in energijo, bodo ugodno vplivale tudi na stanje prosto živečih divjih živali in rib, ob predpostavki, da bo zakonodaja na področju lovstva in ribištva primerno urejena, razre-

Sejem je nadvse dobrodošel, saj je prvi specializirani sejem za lovstvo in ribištvo ter s tem povezane dejavnosti

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Franci Butje na posebni tiskovni konferenci, sklicani po otvoritvi, izjavil: »Tudi če bomo imeli ne vem kakšno zakonodajo, se bo vedno zgodilo, da bo kakšna divjad naredila kakšno škodo, kmetje bodo prepričani, da je divjad škodljiva in bodo nezadovoljni, na drugi strani pa moramo preprečiti togo razumevanje, se naučiti živeti z divjadjo. Na področju lovstva bomo najverjetneje uvedli posebno podporo za sobivanje z divjimi zvermi, kar je evropsko primerljiva rešitev.« Foto: Nataša Juhnov

šena lastniška razmerja ter zaščiteni vsi pomembni parki ...« je v svojem uvodnem nagovoru ob otvoritvi povedal direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec. Slavnostni govornik in otvoritelj, kmetijski minister Franci Butje, pa je v svojem govoru poudaril, da se lovska zakonodaja v Sloveniji pripravlja že vse od osamosvojitve dalje, da imata lov in lovska organiziranost na slovenskih tleh dolgoletno tradicijo in da je Slovenija ena redkih dežel, kjer so se ohranile divje zveri kot so volk, ris in medved.

»To je slovenska posebnost, a hkrati tudi odgovornost. Odgo-

vornost celotne družbe, da bo znala in zmogla ohranjati habitate vseh prosto živečih vrst, usklajevati odnose z ostalimi uporabniki prostora, zlasti s kmetijstvom in gozdarstvom, izvajati zaveze iz lovsko-gojitvenih načrtov, kakor tudi ohranjati lovske običaje in tradicijo.«

Lovska zakonodaja naj bi se vendarle sprejela do konca letošnjega leta, je še dejal minister – če pa političnega konsenza letos še ne bo, tudi te zakonodaje še dolgo ne bo. Ali, kakor je povedal v svojem govoru (kar pa ni bilo že prej zapisano): ... Vloga

lovstva in ribištva v slovenski javnosti je del prostorske, kmetijske, razvojne, podeželske pa tudi ekološke politike.«

Bernarda B. Peček

Trindvajsetletnik grad v Odrancih tovarno

Prva naložba v industrijski coni

Janez Šafarič, samostojni podjetnik iz Beltincev, se je ukvarja z izdelavo plastične embalaže. Pri njem dela tudi njegov sin Mihael, strojni tehnik, ki pa se je odločil za širitev dejavnosti. V ta namen so ustanovili gospodarsko organizacijo, ki bo izdelovala plastično embalažo Šafarič, d. o. o., Beltinci.

»Naša prizadevanja, da bi zgradili industrijski obrat v Beltincih, rodila sadov, kajti prejšnje občinsko vodstvo ni moglo zagotoviti nega gradbenega območja za proizvodno dejavnost. Potem smo po okolici in izrabili priložnost, ki se je ponudila v sosednji občini, kjer so določili industrijsko cono, v katero bodo prav gotovo vstopili tudi drugi podjetniki,« je povedal direktor Mihael Šafarič.

Torek, 13. maja, je bil pomemben dan tako za občino Odranci kot za mladega podjetnika iz Beltincev, saj so v industrijski coni položili kamen za prvo naložbo. Šafaričeva d. o. o. bo najkasneje do leta 2004 dala zgraditi proizvodno halo v velikosti 450 kvadratnih metrov. Mihael Šafarič bodo tudi novi stroji in, kot nam je zaupal mlad podjetnik, izdelovali plastične termoizolacijske folije, kakršnih doslej v Sloveniji nihče ne izdeluje. Zaenkrat bo zaposlenih šest delavcev, od tega pet novo. Vrednost naložbe je 165 milijonov tolarjev.

Viri: lastna sredstva, krediti in tudi nepovratna sredstva. Šafaričevi načrtujejo, da ne bodo ostali le pri tej hali, ampak bodo poslovali tudi doli še dve, tako da bo skupna površina 1.200 kvadratnih metrov in naj bi v njihovi tovarni v Odrancih delalo okrog 30 delavcev.

Radenska bo delila dividende

Nadzorni sveta Radenske, d. d., je na seji 6. maja odločil, da približno polovico dobička lanskega leta (bilančni dobiček znaša 784 595 327 SIT) razdeli za dividende ali 70 tolarjev po delnici.

Zlatko Vili Hohnjec, direktor uprave Radenske, o tem pravi: »V tem primeru se olajšave, ki jih imamo na osnovi investicijskega razloga, da to za Radensko pomeni dodatno obveznost zaradi davkov, najo in bomo pač morali plačati dodatne obveznosti. To je razlog, da se lani za to nismo odločili. Letos pa smo se odločili, da bomo možnost in na koncu ocenili, da spričo dobrih poslovnih rezultatov lanskega leta ta dobiček razdelimo ... Že lani so bila pričakovana dobička delničarjev v tej smeri in razmišljanja upravičena, da se to zbere v lastninski strukturi na dan 31. 12. 2002 je Pivovarna Laško, d. d., imela 4.248.401 delnic ali 83,93 odstotka.

Sindikati proti spremembi zakona

Zveza svobodnih sindikatov je opozorila, da so nekatere rešitve v predlogu sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu v nasprotju s socialnim sporazumom.

Predlogi, s katerimi naj bi zmanjšali primanjkljaj zdravstvene zavarovalnice, po mnenju sindikatov posegajo v pravice iz obveznega zdrav-

stvenega zavarovanja. Pojasnjujejo, da so socialni partnerji v socialnem sporazumu zavezani, da se bo pri vseh spremembah na področju zdravstva upoštevalo načelo krepitve solidarnosti. Menijo, da bi z omenjenim predlogom to načelo gnilo biti kršeno.

Kugla - najvišji gorički hrib ali kamnolom

Razmišljanje v 90. letu ni enako današnjemu

Minister Kopač odgovarja nasprotnikom kamnoloma, da so bili v preteklosti seznanjeni z njegovo širitvijo, očitno pa ne ve, da so bili že takrat proti, pa tega ni nihče upošteval

Če bodo krajani Sotine in črčice ter podjetje, ki izkoplje kamnolom in ga želi tudi širiti, se naprej ostali vsak na svojem bregu, bo najverjetneje prišlo do mednarodnega spora. Preveč očitno je, da tudi okoljsko ministrstvo ignorira proteste domačinov samo zato, ker je občina v preteklosti podpisala soglasje in že dobiva pripadajoče koncesijske dajatve, pri tem pa nihče od zaposlenih na ministrstvu ne pozna resničnega (današnjega) stanja. Ves čas so domačini črčice in Sotine veliki nasprotniki kamnoloma.

Že jeseni 2002, ko je sodelavka Uprave enote Murska Sobota po uradni dolžnosti seznanila domačinov iz Sotine z načrtovano širitvijo kamnoloma, so le-ti napovedali, da bodo sprožili postopek ugotavljanja ustavnosti in zakonitosti napovedane širitve kamnoloma na območju, ki je (po ministrskih raziskavah) bogato z mineralnimi viri in je skorajda v osrčju deželne krajskega parku Goričko prav na najvišjem hribu?

Če morajo državljani upoštevati nove zakone in predpise pri plačevanju okoljskih taks, pričakujejo od države, da bo nove zakone upoštevala tudi pri zadevah, ki uničujejo njihovo bivanjsko okolje in slabšajo kakovost življenja. Sicer pa: kako je mogoče pristajati na večanje največje rane v Krajinskem parku Goričko prav na najvišjem hribu?

nolom deluje že 10 let, opredeljen je v prostorskih aktih občine, za 1. in 2. fazo pa je bil izdelan ureditveni načrt 1991. leta; da se proizvodnja zgolj seli na 2. fazo; da je Cestno podjetje M. Sobota (katerega lastnik je sredi lanskega leta postal SGP Pomgrad) dobil rudarsko pravico 17. maja lani; da je bil vodovod zgrajen deset let po začetku obratovanja kamnoloma; da je bilo prebivalstvo seznanjeno z vsebino sprememb in dopolnitev prostorskih aktov (seznanjeno je bilo res, ne more pa njihovo nasprotovanje ustaviti toka dogajanja, op. a.) ter da je Občina Rogošci lani že prejela pripadajoče koncesijske dajatve.

Odbor za zaščito Kugle je 30. aprila poslal pritožbo na izdano

lokalcijsko dovoljenje z odločbo 351-1079/99-0203 tudi na Oddelek za okolje in prostor Uprave enote M. Sobota, v kateri opozarjajo odgovorne, da niso upoštevali pripomb, podanih na javni predstavitvi. ... Čemu take farse sploh organizirate? Kamnolom je že sedaj ogromna rana v okolju, zaradi ravnine vidna že od daleč. Številni kamioni bodo življenje na tem območju popolnoma denormalizirali, kajti cesta ni primerna za intenzivni tovorni promet, je ozka in brez pločnikov. Predvidena ustanovitve Krajinskega parka Goričko je v oktobru 2003. Ljudje vidimo v tem možnost sonarnejšega življenja, ki si ga tudi turisti danes vse bolj želijo. Najvišji vrh parka ne more biti njegova najve-

Takrat predstavljena okoljevarstvena študija podjetja Komplast je bila prava žalitev za ljudi, ki poznajo pokrajino; spraševali so se, ali Slovenija sploh ima Agencijo za okolje in Agencijo za varstvo narave. Obe sta seveda del Ministrstva za okolje, prostor in energijo, ki pa ga vse bolj zanima le pobiranje taks in izdajanje razno raznih dovoljenj in koncesij - z glavnim namenom polnjenja državnega proračuna.

Čja rana! Mnenje Zavoda za varstvo narave niste upoštevali, potrebe krajanov ste ignorirali, komu torej služite? V imenu Narave in ljudi vas prosim, da se ne sklicujete na odloke iz 1991. leta, kajti ekološka zavest je takrat še dremala, materialen um pa se je dal zavesti i...

Svojo pritožbo je na MOPE in UE M. Sobota poslal tudi predsednik Odbora za gospodarstvo in turizem in član Občinskega sveta Občine Rogošci Herman Kisilak, ki prav tako navaja osem razlogov, zaradi katerih on in skupina krajanov (ti so podpisani) nasprotujejo širitvi kamnoloma, ker: bo tukaj krajinski par, kamnolom je na meji z Avstrijo, rob kamnoloma v velikosti 4-10 ha ne bo od meje oddaljen niti 500 m, tu živijo zaščitene živali, dosedanje izkoriščanje je povzročilo ogromno škode, tu mimo poteka evropska kolesarska pot, onesnažuje se potok Ledava in tukaj je tudi črpališče vode.

Vsi, ki se s kamnolomom ne strinjajo, pričakujejo dialog ali vsaj uradni odgovor, predvsem pa, da se upoštevajo novi zakon o urejanju prostora in novi okoljevarstveni predpisi.

Pritožbo odbora za zaščito Kugle je pred dnevi prejel tudi Miha Zimšek z Oddelka za peticijske pri Državnem zboru R Slovenije.

Kdaj in kakšne odgovore bodo prejeli državljani, ki se na legalen način borijo za zaščito svojega življenjskega okolja, bomo spremljali tudi v Vestniku.

Bernarda B. Peček

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Še vedno skromen promet

Razmeroma skromen povprečni dnevni promet, ki so ga na Ljubljanski borzi zabeležili v aprilu, se nadaljuje tudi v prvi polovici maja. Vrednostni obseg prometa na vseh trgih je v aprilu komaj presegel 21 milijard tolarjev, kar je precej manj kot pred letom, ko je aprilski promet dosegel vrednost 40 milijard tolarjev. Vsi trije vodilni borzni indeksi so v aprilu izgubili na vrednosti, saj se je vrednost indeksa pidov zmanjšala za 2,38 odstotka, vrednost indeksa prostega trga se je znižala za 1,58 odstotka, SBI 20 pa je izgubil 0,15 odstotka svoje vrednosti. V aprilu so posredniki v 20 trgovnih dneh sklenili 25.430 poslov, vrednostno pa so največ trgovali z delnicami Lesnine (tri milijarde tolarjev), Petrola (745 milijonov tolarjev), Krke (663 milijonov tolarjev), Pivovarne Laško (570 milijonov tolarjev) in Droge Portorož (564 milijonov tolarjev).

Prejšnjo sredo (7. maja) je bil promet spet zelo skromen, saj je komaj presegel 510 milijonov tolarjev, zanimivo pa je, da so porasle vrednosti vseh borznih indeksov, najbolj med njimi indeks investicijskih skladov (0,65 odstotka). V borzni kotaciji so bile najprometnejše delnice Krke, s katerimi je bilo sklenjenih za 54,9 milijona tolarjev poslov, njihov tečaj pa se je povečal za 0,93 odstotka na vrednost 41.904,77 tolarja za delnico. Po prometu so jim sledile delnice Petrola (18,9 milijona tolarjev) ob 0,28 odstotka višjem tečaju in Pivovarne Laško (14,7 milijona tolarjev), katerih tečaj se je znižal za 0,03 odstotka. Najbolj so se podražile delnice Radenske, in to za 3,65 odstotka, vendar promet z njimi ni dosegel niti dveh milijonov tolarjev, najbolj pa so se pocenile delnice Živil, in sicer za 0,52 odstotka.

Promet v četrtek je bil nekoliko večji, vendar tudi tokrat ni dosegel milijarde tolarjev (948,9 milijona tolarjev). Vrednost indeksa investicijskih skladov je še naprej rasla in je bila višja za 0,51 odstotka, rahlo sta porasla tudi SBI 20 (0,12 odstotka) in borzni indeks obveznic (0,02 odstotka), medtem ko se je vrednost indeksa prostega trga znižala 1,65 odstotka.

Zadnji trgovni dan v prejšnjem tednu so porasle vrednosti vseh borznih indeksov, najbolj vrednost indeksa prostega trga, ki je bila v primerjavi s četrtkom višja za 2,12 odstotka. Promet na vseh trgih je tokrat dosegel 1,274 milijarde tolarjev, v borzni kotaciji pa so bile najprometnejše delnice Krke, s katerimi je bilo sklenjenih za 111,1 milijona tolarjev poslov, njihov tečaj pa je porasel za 0,37 odstotka. Sledile so delnice Pivovarne Laško (47,9 milijona tolarjev), ki so bile dražje za 1,14 odstotka, delnice Luke Koper (23,3 milijona tolarjev) in delnice Intereurope (22,1 milijona tolarjev). Najbolj so se podražile delnice Term 3000 in sicer za 4,45 odstotka, najbolj pa pocenile delnice Dela in to za 1,10 odstotka. Na prostem trgu so bile najprometnejše delnice pida NFD 2, s katerimi so sklenili za 169,9 milijona tolarjev prometa.

Novi teden se je začel s padanjem vrednosti vseh najpomembnejših borznih indeksov, promet pa se je nekoliko povečal in je presegel vrednost 1,274 milijarde tolarjev. Prevladovali so svežnji z obveznicami RS in SOD, med delnicami v borzni kotaciji pa so bile ponovno najprometnejše delnice Krke. Z njimi so sklenili za 83 milijonov tolarjev poslov, njihova vrednost pa je bila nižja za 0,23 odstotka. Po prometu so jim sledile delnice Intereurope (10,8 milijona tolarjev) promet z drugimi pa ni presegel desetih milijonov tolarjev. Najbolj so se podražile delnice Istrabenza (0,42 odstotka), najbolj pa je padla vrednost Radenskih delnic (-3,04 odstotka).

V torek se je promet v primerjavi s ponedeljkom skoraj prepopolnil, saj ni dosegel niti 700 milijonov tolarjev, vrednost vseh borznih indeksov pa je še naprej padala. Glavnino prometa so predstavljali svežnji z obveznicami Republike Slovenije (307 milijonov tolarjev), med delnicami v borzni kotaciji pa so bile najprometnejše delnice Pivovarne Laško (23,9 milijona tolarjev), katerih tečaj se je povečal za 1,09 odstotka. Sledile so delnice Petrola (18,4 milijona tolarjev), več kot 10 milijonov tolarjev poslov pa so sklenili še z delnicami Gorenja in Mercatorja, vse pa so se pocenile.

Ludvik Kovač

Le še korak do prvega generičnega zdravila

Galex je posloval z dobičkom. Doslej registrirali petnajst zdravil za samozdravljenje.

Podjetje za proizvodnjo in promet s farmacevtskimi in drugimi izdelki Galex, d. d., iz Murske Sobotice je v lanskem letu ustvarilo za 2,3 milijarde tolarjev prihodka, kar je enajst odstotkov več kot leto prej; bilanični dobiček pa je znašal 47,5 milijona tolarjev, kar je manj kot leto prej, vendar glede na obseg vlaganj v razvoj in kadre tudi pričakovano. Po prečiški razdelitvi za dividende, ostali del pa ohranili za razvoj. Čeprav je pri njih še veliko ročnih del, pa so osem milijonov namenili tudi za posodabljanje opreme.

imajo spet enega. »Ker pa je ponudba tovrstnih izdelkov zelo velika, veliko je tudi nelojalne konkurence in bo po naših pričakovanjih ob vstopu v Evropsko unijo ponudba še večja, smo se odločili poseči tudi na področje generikov, torej zdravil, ki jih je mogoče predpisati tudi na recept,« je smeli razvijati korak Galex na povedala direktorica Smiljana Bezec Bürgermeister, mag. farm. spec. Še ta mesec naj bi z Urada RS za zdravila dobili odgovor, ali smejo začeti s proizvodnjo svojega prvega generičnega zdravila, ki so ga razvili skupaj z eno od farmacevtskih družb, bolnikom pa ga bodo ponudili v več farmacevtskih oblikah. V Galexu so zanj že pripravili vso dokumentacijo in osnutek embalaže, tako da jim

sedaj manjka le še dovoljenje. Podjetje Galex je med slovenskimi proizvajalci zdravil za samozdravljenje tudi edino, ki se je uspešno podalo na področje priprave zdravilnih čajev, in ker bi kupcem radi ponudili le najboljše, torej izdelek s kontrolirano pridelavo, od dobaviteljev že pričakujejo, da jim ponudijo zdravilne rastline, katerih pridelava je bila nadzorovana. To jim je pri nekaterih že tudi uspelo. Domače ponudbe zaenkrat še ni, se pa tudi Galex vključuje v razgovore z nekaterimi domačimi podjetniki, ki se pripravljajo na poskusno pridelavo zdravilnih rastlin, in če bi začel, bi Galex lahko bil njihov odjemalec, s svojim strokovnim znanjem in kontrolnim laboratorijem pa tudi opravljal nad-

zor. Da jim je za poslovno sodelovanje z domačim okoljem, pa so pokazali tudi s pripravo čaja za podjetje Natura Herbika, ki ga kot dodatek k hrani na trgu ponujajo pod blagovno znamko Tej.

Vsi zdravilni čaji, ki jih pripravljajo v Galexu, in tudi ostali njihovi izdelki za samozdravljenje pa morajo skozi postopek registracije, ki je enak in je zanj potrebno pripraviti vso dokumentacijo, kot za katero koli drugo zdravilo, s tem da jim ni potrebno prilagati rezultatov kliničnih študij, če uporabijo surovine, ki so določeni čas že na tržišču in namenjene farmacevtski rabi. Galex pa se na tržišču vse bolj uveljavlja tudi z izdelki za nego kože. Lani so dali na tržišče dva nova izdelka - losjon in kremo za nego suhe

Pomurske lekarnice imajo kot javni zavod v Galexu 43-odstotni lastniški delež, ostalo pa pripada posameznim delničarjem. V Galexu je zaposlenih 27 delavcev, od tega jih ima sedem visoko strokovno izobrazbo, štirje končan specialistični študij in eden višješolsko izobrazbo.

kože. »Te izdelke ne moremo šteti med lepotilno, ampak bolj med medicinsko kozmetiko, čeprav ta termin več ne obstaja. Ta naša nova izdelka sta primerna za bolnike s kožnimi boleznimi, ki morajo skrbeti za to, da se jim koža v času, ko bolezen miruje ali po njej, ne izsuši,« je pojasnila sogovornica.

In vsa paleta izdelkov je rezultat dela njihovih strokovnjakov, o tem, da so kakovostni, pa doka-

zuje tudi uspešna prodaja po Sloveniji, in to kljub zelo močni konkurenci raznih ponudnikov. Delež prodaje zunaj regije se letno povečuje od dva do tri odstotke in sedaj že predstavlja 63-odstotni tržni delež; v Galexu pa so prepričani, da ga je mogoče še povečati. Zanje velik izziv pa bo tudi vstop v Evropsko unijo. Jih zaradi majhnosti lahko spodnese? »Težko bi na to odgovorila, dejansko pa se že dve leti trudimo in vlagamo v proizvodnjo, da bi povečali obseg in rast ter da bi ta proizvodni segment še razširili. Po drugi strani pa nam majhnost daje tudi druge možnosti, predvsem pri lažjem prilagajanju,« je povedala direktorica Galex Smiljana Bezec Bürgermeister. Galex je tudi tik pred pridobitvijo ISO standarda in konec prejšnjega tedna so uspešno prestali tudi to presojo.

Majda Horvat

Barometer

Viktor Markelj, projektant mostu čez Muro, je z novimi tehnološkimi pristopi dosegel, da je gradnja mostu čez reko Muro potekala z minimalnimi ekološkimi posegi v prostor.

Jože Horvat, novi beltiški svetnik, je bil stoddostno izvoljen. Na volišče je prišlo 13 Romov in vseh 13 ga je podprlo.

Janez Lebar, kmetijski pospeševalec iz soboškega ŽVZ-ja, je bil v prvi vrsti med protestniki, ko je šlo za proračunski denar za financiranje pospeševalne službe, ki ji je minister But želel odvzeti nekaj proračunskega denarja.

Katarina Bedekovič je ena redkih, ki je uspela zunaj tekstilnih »kolosov« v Pomurju in se je uveljavila z lastnim šiviljstvom. S tem dokazuje, da se z malo smelosti lahko dobro živi tudi v tekstilu, in to brez patronata Mure.

Janko Halb molči ob protestih Društva za zaščito Kugle, ki dokazuje, da vsa soglasja, izdana za izkoriščanje kamnoloma, le ne upoštevajo dejanskega posega v naravo.

Mladim raziskovalcem podelili sove

O čarovnicah, grungeu in stripih razmišljajo z lastno glavo

Res je, da v šoli od mladih pri roku veliko zahtevajo, ampak pogosto se tistega bistvenega in kar res potrebujejo v življenju, naučimo prav pri interesnih in dodatnih dejavnostih. Tudi raziskovalne naloge lahko osnovnošolcem in srednješolcem veliko dajo. Letošnjega 11. regijskega srečanja mladih raziskovalcev Pomurja se je udeležilo 84 učencev srednjih in osnovnih šol, ki so skupaj izdelali 44 raziskovalnih nalog z različnih področij. Recenzentski zbor osemnajstih strokovnjakov iz posameznih področij je ocenila vse naloge in podelil petnajst zlatih priznanj, šestnajst srebrnih in deset bronastih.

Zbrane je pozdravil tudi ljubomski župan Jožef Špindler, ki je povedal, da preteklost ni dobro vplivala na raziskovalno dejavnost, saj so minimalno vlagali v raziskave in razvoj, zato je potrebno danes ta odnos spremeniti. Poudaril je, da so mladi raziskovalci najboljša pot za znanje in dodal, da se je potrebno zavzeti za večjo povezavo med znanjem in go-

spodarstvom. Zbrane mlade raziskovalce in njihove mentorje pa je nagovoril tudi doc. dr. Mitja Slavinec, ki je izpostavil pomen raziskovalnega dela mladih in kako odločilno za njihovo prihodnost je, da pri svojem delu razmišljajo z lastno glavo. »Nikoli vam naj ne bo škoda časa, ki ga namenite za raziskovalno dejavnost, saj je to najbolje izkoriščen čas,« je še dejal.

V svojih raziskovalnih nalogah se je 71 osnovnošolcev in sedemnajst srednješolcev lotevalo različnih tem, ki se tičejo mladih – hrup, nasilje na šoli, vrednote mladostnikov, branje stripov idr. Lotili so se tudi preučevanja svojega in našega zdravja, na primer kemije v ustih; ugotavljali so, ali dojenčki rasejo; zanimala jih je ekologija in kako je z okoljem, v katerem živimo; nekaj zanimivih nalog pa je nastalo tudi z brskanjem po naši preteklosti.

Na tekmovanju so sodelovali učenci osnovnih šol DOŠ I Lendava, Gornja Radgona, Franceta Prešerna Črenšovci, Štefana Kovača Turnišče, Puconci, Kapela,

Najboljše naloge so dobile sove, razlika je bila le v barvi. Foto: A. N. R. R.

Križevci, Veržej in treh osnovnih šol iz Murske Sobote ter tri pomurske srednje šole – Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, Gimnazija Murska Sobota...

mer, Gimnazija Murska Sobota... kmetijska šola Rakičan. Od tega... zlatih priznanj prejel Osnovna šola... nja Radgona, kar štiri, Gimnazija... Sobota tri, po dve Gimnazija Franca Miklošiča in Srednja kmetijska šola... po eno pa Osnovna šola I Murska Sobota DOŠ I Lendava, OŠ Puconci in OŠ Kapela.

Regionalno srečanje mladih raziskovalcev Pomurja je organiziral Regionalni center Zveze za tehnično kulturo v Murski Soboti v sodelovanju s šolami Ljutomer, Gimnazijo Franca Miklošiča in Mestno občino Murska Sobota. Srečanje je bilo hkrati tudi izbirno, bodo najboljše naloge uvrstile na regionalno srečanje mladih raziskovalcev za srednješolce 17. maja na Pedagoški fakulteti v Mariboru, za osnovnošolce 6. junija na gimnaziji v Murski Soboti. Kmalu pa bodo med nalogami izbrali najboljšo mladinsko raziskovalno nalogu Pomurja, ki jo je v sodelovanju Pomurske akademije (PAZU) razpisala Pomurska izobraževalna fundacija Znanja za prihodnost. A. Nana Rituper Rodež

Možnost študija in izobraževanja v Evropi

Študentje iz pomurske regije imajo prednost

Gimnazija Murska Sobota in Dijaska organizacija Gimnazije Murska Sobota sta pripravili javno predstavitev in razpravo na temo Možnosti izobraževanja v Evropi in po svetu. Predstavili so možnosti študija, izobraževanja in dodatnega izpopolnjevanja v tujini ter izpostavili tiste možnosti, ki se odpirajo ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo.

dentov; samo v letošnjem šolskem letu jih je bilo iz cele Slovenije okoli štiristo. Zanj je potrebno, da si vpisan na fakulteto v Sloveniji, ki je povezana s podobno fakulteto v tujini. Ta študij traja od treh do 12 mesecev, Erasmusovi študentje pa morajo imeti zaključen najmanj prvi letnik. Šele ko si izbran, lahko zaprosiš za finančno pomoč ali štipendijo. Program Comenius pa je name-

di velikokrat bi, pa ne vedo, kako, zato se prej ustrašijo, preden realizirajo svoje želje. Pomurje spada med regijo, ki je naša prioriteta in in so možnosti zanjo zato toliko večje,« smo lahko slišali, zato bi se lahko čim več posameznikov ali skupin poskušalo podobno misleče v tujini.

Največ pa lahko o izobraževanju v tujini povedo tisti, ki si kaj podobnega že dali skozi. Prof. Kuzmova je del študija opravila v tujini. Primerjala je študij doma in v tujini ter dodala, da ni nujno, da ti vse izpate, ki si jih naredil v tujini, priznajo doma. Nekaj zanimivih podrobnosti pa je predstavil tudi prof. Lukač.

Mladim, ki se bodo odločili za to pot, je dal nekaj praktičnih nasvetov. Opozoril jih je, da si morajo finančno osnovo začeti urejati že veliko prej, preden so vpisani na fakulteto. Če zamudiš roke za štipendije, si moraš plačati drage šolnine. Ekonomska cena šolnine je na primer v Angliji tudi 7000 funtov, kar pa se bo z našim vstopom v Evropsko unijo spremenilo na bolje.

Ko si enkrat vpisan na fakulteto v tujini, pa se šele začne »Pilatoševa pot«. Najprej si moraš poiskati mentorja, ki bo odgovarjal zate, moraš pa jih tudi prepričati, da si dovolj strokovno usposobljen in da niso na fakulteto vzeli kakšnega »zabušanta«. Študij v tujini ne pomeni, da se odpraviš na nekaj mesečno potovanje v tujo deželo, po možnosti s štipendijo v žepu. Tam je potrebno trdo delo in ni vse tako, kot si predstavljaš. Zato je prof. Lukač zbrane opozoril na začetno krizo, ki jo je potrebno prebroditi. Šele potem postaneš pravi študent.

A. Nana Rituper Rodež

Mladi imajo veliko možnosti za študij v tujini, žal pa jih ne poznajo ali ne vedo, na koga naj se obrnejo. V PAC-u so predstavili nekaj možnosti.

Povabili so goste iz Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, Centra za poklicno izobraževanje, Agencijo za mobilnost mladih Movit, Centra za socialno delo, oddelka za štipendije ter dva izmed gimnazijskih profesorjev – doc. dr. Renata Lukača in prof. Matejo Kuzma, ki sta del svojega študija opravila v tujini.

Mladi imajo veliko možnosti, vendar pogosto ne vedo, kaj vse je na voljo in na koga naj se obrnejo. Zato so zbrani predstavili nekaj zanimivih programov, kjer si lahko dopolnijo svoje znanje. Predstavili so Socrates in njegove podprograme. Eden takih je Erasmusov študij v tujini, v katerega se vsako leto vključuje več stu-

njen le študentom tujih jezikov, ki delovno prakso opravljajo v državi, katere jezik študirajo.

Nekaj je formalnih možnosti za izobraževanje, obstajajo pa tudi neformalne oblike. In Nacionalna agencija programa mladina Movit spodbuja ravno neformalne načine izobraževanja, kjer ni potrebno, da imaš status študenta. Spodbuja aktivno sodelovanje mladih iz čim več držav ter njihovo aktivno participacijo. Mladi ustvarjajo, so aktivni in velikokrat pridejo do trenutka, ko si želijo svoje izkušnje, znanje in poglede izmenjati s podobno mislečimi v tujini. Organizacija pa poskrbi za to, da najde partnerja v tujini in povezave z njim. »Mla-

Štirideseta obletnica SŠGT Radenci
Veliko naredili

Posebej jim je čestital in jih pohvalil državni sekretar Ministrstva za šolstvo, znanost in šport R Slovenije Elido Bakić.

Dijaki so za to priložnost pripravili tudi zanimiv kulturni program ter se podelili s svojim znanjem v strežbi in kuhanju. Foto: J. G.

V petek, 9. maja, ko je bil dan Evrope in dan zmage nad fašizmom, so na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci praznovali tudi 40. obletnico (preimenovanja v gostinstvo šolo).

Silva Marinkovič, ki je prevzela vodenje šole leta 1991, je na jubilejni proslavi poudarila, da so na šoli storili veliko, »saj smo mladim ponudili vse, kar je danes na področju gostinstva in turizma mogoče. Kuharji, natakarji ter kombinacija obeh poklicev lahko po končanem 3. letniku neposredno nadaljujejo izobraževanje še dve leti in si pridobijo naziv gostinstvo-turistični tehnik...«

Prva generacija teh dijakov bo čez mesec dni že opravljala poklicno maturo. Septembra 1966 so vpisali tudi prve dijakke in dijakinje, ki so se odločili za izobraževanje poklica gostinski tehnik. v lanskem šolskem letu pa

še prvo generacijo bodo postali turistični tehnik. Ravnateljica Marinkovič je tudi omenila dobro sodelovanje s šolami z Radensko, Moravsko, Toplicami, Termami Lendava in številnimi zasebnimi izobraževalnimi ustanovami. Že trinajst let sodelujejo s sorodno šolo iz Kofčice, ki je v okviru raznih projektov, pa so se spoznali tudi z njimi, Nizozemci, Madžari, venci v Porabju na Madžarski. Seveda bi lahko naštevali tudi druge, ki so jih imeli v obdobju, ko so bili v tujini, vendar jih ni bilo dovolj, da bi jih naštevali. Šele v zadnjih letih so se začeli spoznavati s tujimi šolami, ki so ga dosegli naši dijakje, ki so vsake po svoje dosegli in priznanj v poklicu in jim privzgojili ljubezen do gostinstva, do službe, do dela, ki je naše poslanstvo, ob koncu svojega študija pa jim ravnateljica Marinkovič želi uspešno prihodnost.

Zamolčani Prekmurec: Jožef Godina

Prvi »osvajalec« Prekmurja

Dan duhovnosti in kulture v spomin na duhovnika, publicista, urednika in Maistrovega borca za priključitev Prekmurja k Jugoslaviji oziroma Sloveniji

Dvanajstega marca 1898. leta se je Mariji in Marku Godina na Dolnji Bistrici rodil prvorojenec (pozneje je bilo še deset otrok), ki so ga krstili za Jožefa. Sprva je obiskoval madžarsko in nemško šolo, po nasvetu črenšovskega duhovnika Jožefa Klekla pa ga stariša dala v slovensko šolo in 19. julija 1925. leta je v Črenšovcih prvič daroval sv. mašo.

Jožef Godina je bil prvi »osvajalec« Prekmurja za Jugoslavijo. Na svojo odgovornost in pobudo je pripeljal jugoslovanske čete čez Muro na prekmurska tla in 24. decembra 1918. leta osvobodil svojo rojstno vas Dolnjo Bistrico. Z Jurišičevimi soborci je bil v Murski Soboti izdan, vjet in obsojen na smrt. Porečilo se mu je uiti iz sombo-
reškega zapora, nakar se je prijavil kot prostovoljec v jugoslovansko vojsko za zasledovanje Mažarov. V zahvalo Bogu za rešitev se je odločil za duhovni-
štvo, je v uvodnem delu referata povedal dr. Karel Bedernjak, legendarni Marijancih, ko je na so-
bojem »mini simpoziju« v grajski dvorani v Murski Soboti pred-
stavil delo in življenje Jožefa Godine, ki velja (kot je posebej poudaril uvodničar Stanislav Raš-
ke, dr. med.) za po drugi svetov-
ni vojni zamolčano osebnost. Godina je član Narodnega sveta Prekmurja in član deputacije, ki je pri pokrajinski vladi v Ljubljani in v Beogradu zaprosila za novo zasedbo Prekmurja. Z Ivanom Jeričem in Mihaelom Kiharjem je bil voditelj prekmur-
skih legionarjev. Ti so v pre-

pričanju, da bo mirovna konfe-
renca z jugoslovansko in sloven-
sko delegacijo - z zaslužnim iz-
vedencem za Prekmurje, univ.
prof. dr. Matijem Slavičem - v
Parizu lažje reševala prekmur-
ske meje, če bo Prekmurje že v
jugoslovanskih rokah, pripra-
vljali na pobudo generala Mai-
stra vstajo ...

Z Jožefom Kleklom in Ivanom
Jeričem je bil sopodpisnik Me-
moranduma Slovencev iz Prek-
murja (21. junija 1919), ki ga je
pripravil prof. dr. Matijem Slavič.
Z njim je jugoslovanska delega-
cija na mirovni konferenci v Pa-
rizu prvič uradno zahtevala pri-
ključitev celotnega slovenskega
ozemlja med Muro in Rabo ...»

V tem zapisu bomo preskočili
dve desetletji Godinovega delo-
vanja.

»Leta 1938 je postal kaplan na
Jesenicah, kjer je razvijal svoje
velike organizacijske sposobnos-
ti, posebej med krščanskimi
delavci, tudi na socialnem in pro-
svetnem področju. Leta 1941 je
bilo zanj usodno. Nemški oku-
pator ga je z drugimi slovenski-
mi duhovniki izgnal. Nekaj časa
je bil begunec v (italijanski) oku-
pirani Ljubljani. 1943. leta se je
umaknil v Rim. Po vojni je opravljal
dušnopastirsko in karitativno
delo po begunskih taboriš-
čih, nato pa odšel v Severno
Ameriko. ... Leta 1946, v času ve-
likega preganjanja vere in Cer-
kve v Sloveniji, je bil med števi-
lnimi slovenskimi duhovniki,
predvsem lazaristi ne vidnejših
položajih, v Ljubljani v odsotnos-
ti obsojen na štiri leta prisil-
nega dela ...»

V Clevelandu je ustanovil Slo-

Jožef Godina (1898-1986) - umetniška upodobitev.

vensko sobotno šolo za ameriš-
ke Slovence, Marijino legijo in
Oltarno društvo. Vodil je sloven-
sko pisarno za pomoč sloven-
skim priseljencem, izdal in ti-
skal je Ozare, družinski list za
Slovence v Ameriki; pisal v Ame-
riško domovino in mesečnik ter
koledar Ave Maria. Zaradi znanja
jezikov je bil dušni pastir med
Slovinci, Mažari in Italijani. Po
upokojitvi se je preselil v mesto
Marquette, da bi pomagal zbira-
ti gradivo za beatifikacijo škofa
Friderika Barage.

Jožef Godina se ni več vrnil v
rodno slovensko Prekmurje, če-
prav se je zanj bojeval, ga osvajal
... (kdo bi si pa upal, če ga čaka
zapor!), ampak se je 1969. pre-
selil na avstrijsko Koroško in pri
redovnicah (šolske sestre) v Pli-
berku je postal hišni duhovnik.
Tam je tudi imel (1975. leta) zla-
to mašo.

Tedanjí mariborski škof dr.
Maksimilijan mu je v voščilnici
med drugim zapisal: »Vi ste po-
membni tudi za našo slovensko
zgodovino, saj ste se ob koncu

prve svetovne vojne kot dijak
prostovoljno borili za osvobodite-
tev Prekmurja. Noben zgodovi-
nar, razen če je pristranski, ne bo
mogel iti mimo vašega imena.«

Dolnjbistričan Jožef Godina
je umrl 16. januarja 1986. leta in
počiva na pliberškem pokopa-
lišču. Na nagrobniku piše: Ti si
duhovnik na veke!

Še kako prav je, da po demo-
kratičnih spremembah v Slove-
niji tudi v Prekmurju »odkriva-
mo« zamolčane. Pri tem ima do-
ločene zasluge Slovenska konfe-
renca Svetovnega slovenskega
kongresa, ki je bila tudi soorga-
nizator sobotnih spominskih
prireditev (dopoldanske maše v
župnijski cerkvi v Murski Soboti
in popoldanskega srečanja v grajski
dvorani). Odprli so tudi raz-
stavo, ki bo do 13. junija na og-
led v gradu v Murski Soboti. Si-
cer pa so na sobotnem »mini
simpoziju« govorili o Jožefu Go-
dini še prof. Viktor Vrtnjak (po-
udarek na Prekmurju po prvi
svetovni vojni), prof. Tone Ci-
glar, Peter Simoniti in prof. Sre-
čko Maček (prebrali so nekatere
Godinove tekste); spomine naj
so obudili nekateri sodelavci,
med katerimi je bila tudi redov-
nica iz Pliberka, katere (redov-
na) hiša skrbi za Godinov grob.
Besedo je povzel tudi predstavi-
nik slovenskega Društva general
Maister in žal povedal, da Godi-
ne ni na seznamu Maistrovih bor-
cev, kar bo treba vsekakor po-
praviti. Spomine na strica pa je
obudila mag. Karolina Godina,
dr. med., ki je v veliki meri tudi
zaslužna, da je prišlo do tega sre-
čanja oziroma da poslej Jožef
Godina ni več zamolčan. Njegov
življenje pa seveda še ni pov-
sem raziskano, ko pa je bil velik
duhovnik, narodnjak, izseljenski
duhovnik, prosvetitelj itd.

Štefan Sobočan

Barometer

Bianca Žvorc, nekoč So-
bočanka, danes Newyorčanka,
ima cilj priti do Spielberga.

Milan Moreč, predsednik
NK Mura, je uporabil svojo
moč in tako nogometaše Mure
prisilil, da so odigrali še eno
tekmo, kljub nakopičenim dol-
govom Kluba do igralcev.

Zlato Hohnjec, generalni
direktor Radenske, bo po sk-
lepu skupščine delil dividen-
de. Vsi, ki nimajo delnic, pa
bodo deležni posebne pozor-
nosti Radenske na maratonu,
saj jih častijo z nastopom dive
hrvaške estrade Severine.

Mag. Andrej Janč se je za-
vzel za spremembo ribolov-
nih pravil. Ta naj bi spremenili
tako, da bi se lahko ribarilo
tudi ponoči. Za to pa bilo po-
trebno zagotoviti zadostno
gosto rib.

Zdenka Potisk, delovna in-
špektorica, ki je v popoldan-
skih inšpekcijskih akcijah ugo-
tavljala delo na črno, je ugotovila
največ črnih zaposlitev
med gostinci, ki naj bi delavce
zaposlovali poskusno.

M. H.

Srečanje kardiologov v Radencih

Srčnožilne bolezni in sladkorna bolezen - »smrtni par«

Osrednja tema letošnjih
21. radenskih dni, redne-
ga letnega srečanja Združen-
ja kardiologov Slovenije z
mednarodno udeležbo, je bila
srce in ožilje ter sladkorna
bolezen.

Sladkorna bolezen predvsem
pri starejših ljudeh namreč nepo-
sredno vpliva na srčno žilne
bolezni in je močan dejavnik
tveganja zoženja žil. Zaradi pre-
pletanja bolezni, ki sta za človeka
»smrtni par«, so zdravniki za
srce in ožilje letos povabili k
sodelovanju še strokovnjake, ki
se ukvarjajo z zvišanim krvnim
tlakom, perifernim žiljem in sla-
dkorno boleznijo, predavatelji
pa so prišli še iz Amerike, Nem-
čije, Avstrije in Hrvaške.

Kot je na srečanju z novinarji
poudaril predsednik Združenja
kardiologov Slovenije dr. Miran
F. Kenda, v Sloveniji štirideset
odstotkov ljudi ima možnost, da
zboli ali umre za srčno žilnimi
bolezni. V razvitih državah je
ta delež od trideset do petdeset

odstotkov. Slovensko zdravstvo
je z ukrepi zdravljenja doseglo
plato, ki pa ga bo mogoče pre-
stopiti le s preventivnim delova-
njem, kajti, kot je poudaril Miran
F. Kenda, preventiva je najboljši
način preprečevanja in zdravlje-
nja. Zato se bosta visoka stroka in
civilna družba povezali pri reše-
vanju tega velikega problema, ki
mu zaradi razsežnosti ne more
do živega še tako bogata država,
stičišče obeh pa bi bilo v tako
imenovani Slovenski hiši srca.

Na kardioloških dnevih so s
svojim prispevkom sodelovali
tudi zdravniki murskosoboške
bolnišnice in Zdravilišča Radenci,
gostitelji zdravnikov srca in
ožilja. Zdravilišče namreč še na-
prej želi imeti vodilno mesto pri
razvijanju preventivnih progra-
mov za srčno žilne bolezni in
ohraniti strokovni nivo zdravlje-
nja, je na srečanju z novinarji ob-
predstaviti tradicionalnih 21.
radenskih dni dejal direktor
zdravilišča Milan Hohnjec.

Varovanci VDC gredo v Luxemburg

Varovanci murskosoboškega varstveno delovnega centra
so pripravili zadnje priprave na odhod v Luxemburg, kjer
bo v kraju Lutzerath od osrednjega do osemindvajse-
tega maja potekalo mednarodno srečanje oseb z motnjo v
duševnem razvoju.
Sodelovali se ga bodo predstavniki iz Italije, Belgije, Ne-
metije, Francije, Luxemburga in Slovenije, srečanje EVRO
muškosoboškega VDC, ki so udeležbo na srečanju pre-
jeli od VDC Polje iz Maribora in jo bodo prihodnje leto pre-
dali naslednjemu zavodu, so se na srečanju dobro pripra-

vili in bodo poskušali Slovenijo in Pomurje predstaviti
kot lepo deželo. Na srečanju bodo pripravili štiri delav-
nice, našo deželo bodo na družabnem večeru predsta-
vili s folklornimi plesi in prikazom diaprozitivov, prija-
teljem pa bodo ponudili domače dobrote in jim izročili
spominek štokrlo, ki so jo sami izdelali.

Srečanje EVRO je izkušnja, kako živeti skupaj, kljub
razlikam, ki izhajajo iz individualnih in okoljskih različno-
sti. Pravijo, da je srečanje EVRO Evropa v malem, dušev-
no moteni pa s tem tudi sporočajo, da so za svet, ki naj
bo prijeten za vse, ne glede na razlike. M. H., foto: N. J.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjeto za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobotna

Katarina Bedekovič iz Gornjega Lakoša

Modna šivilja

Stranke celo iz Ljubljane

Šivilja na vasi? Zakaj pa ne? Desetletja nazaj so bile v skoraj slehernem kraju. Potem jih nekaj časa ni bilo, saj je bila zaposlitev v tekstilni industriji mikavnejša; zdaj pa spet v marsikateri vasi brni šivalni stroj poklicne šivilje. Šivajo v glavnem »po meri.«

Na steni sem opazil fotografije manekenk, oblečenih v različna oblačila. Katarina je povedala, da so to posnetki z modne revije, ki jo je pripravila območna Obrtna zbornica Lendava, na kateri je sodelovala s svojimi izdelki tudi ona. Kar zanimivo, neobičajne kreacije. To pomeni, da šiva tudi aktualna modna oblačila in ne le klasična.

»Stranke imam iz bližnje okolice in tudi iz bolj oddaljenih krajev: Murske

Katarina Bedekovič je nekoč delala v Muri, pozneje v Indipu, zdaj pa je že nekaj let samostojna podjetnica – modna šivilja na vasi – in je kar zadovoljna: čim bolj je pridna pri delu, tem več zasluži. Foto: Š. S.

Katarina Bedekovič iz Gornjega Lakoša je po poklicu konfekcijska tehničarka. Deset let je bila zaposlena v Muri, pozneje v Indipu. Pred osmimi leti pa je v domačem kraju odprla modno šiviljstvo, kjer šiva različna moška, ženska in otroška oblačila.

»Šivam po meri in iz blaga, ki ga prinesejo stranke. Popravljam pa tudi oblačila, kupljena v trgovinah, na primer krajsanje hlač,« je na kratko predstavila svoje delo Katarina. Na »izvesku« piše, da gre za šiviljstvo oz. firmo Ketty (s. p.)

Sobote, Celja, Ljubljane ...» Dobro je, da je tako, saj je pomembno, da ima človek delo. Je pa Katarina pridna, saj dela zjutraj od šeste ure in včasih tudi daleč v noč. No, vselej pa le ni za šivalnim strojem, ampak vmes tudi dobro kuha svojemu možu Romanu, obdeluje večji vrt, gre pomagat delat v vinograd, skrbi pa tudi za svoje domače rože, ki jih je res veliko in lepo cvetijo, zato je Bedekovičeva hiša v Gornjem Lakošu polna cvetja.

Š. S.

Miran Mate, odnosi z javnostjo

Prešernova nagrada za diplomomo

Miran je človek, s katerim imajo največ stika novinarji, saj je od lani na Pomurskem sejmu uradno odgovoren za stike z javnostmi. Toda ti »stiki« niso njegova edina službena obveznost.

Miran Mate je rojen 1965. leta, osnovno šolo pa je obiskoval v Ribnici na Dolenjskem. Klasično gimnazijo je obiskoval v Kočevju, nato pa se je vpisal na Fakulteto za družbene vede v Ljubljani (takrat še FSPN) ter diplomiral na temo Racionalnost in kreativnost pri oblikovanju oglasa, za katero je prejel Prešernovo nagrado.

Miran je eden tistih študentov, ki je že ves čas študija skrbel za svoje praktično (kreativno) usposabljanje, saj se je ves čas študija ukvarjal s promocijo in pisal veliko oglašnih sporočil za različne medije. Sodeloval je s Studiom Marketing, Radiom Glas Ljubljane in Radiom Študent. Tako je bila njegova prva zaposlitev v agenciji KRES (komunikacije, raziskave, embalaža, sejem), nato pa se je zaposlil pri Ljubljanskem sejmu, kjer je delal 10 let. Lani je sprejel ponudbo Pomurskega sejma in se odločil za sodelovanje s tem podjetjem v Gornji Radgoni. Pravzaprav je njego-

vo delovno mesto na predstavništvu v Ljubljani, tako da je področje njegovega dela še bolj raznoliko in pisano: »Po leg promocije, oglaševanja, priprave besedil za vloženke, radijskih in časopisnih oglasov, nadzora nad oblikovanjem ter odnosov z javnostmi pokrivam tudi del predstavništva Pomurskega sejma na ljubljanskem območju. Sicer pa sem doma iz Ribnice in se vozim v Ljubljano ali v Gornjo Radgono po potrebi.« Koliko mu je pri tem delu pomagal študij oziroma ali sta študij in praktično delo sploh povezana: »Seveda sta povezana. Bistvena prednost študija je ta, da ti da široko paleto znanj, splošno razgledanost, da te na-

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU Murska Sobota, Ul. arh. Novaka 2b zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO! Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

učiti, kako poiskati informacije, ki ti lahko dajo te informacije v praksi uporabljati 20 % kar si se naučil, ali pa niti toliko. Delo pa je sestavljeno iz tega, sem se učil – področje odnosov z javnostmi. Gre za pripravo oz. pripravo pri zbiranju podatkov, spevke v hiši, pri razstavljanju kovnih sodelavcih. Pripravljam ročila, ki jih novinarji lahko blajo pri svojem poročanju, ram novinarske konferenice, press centre v času sejmov, formacije o dogodkih v času In kakšno je mnenje g. Mateja je biti novinar ali piarovec: »Ima svoje prednosti in slabosti, da imajo novinarji zelo težko morajo biti hkrati na desetih o desetih različnih dogodkih korektno poročilo. To pa je težko in včasih nemogoče pa je po svoje stresno.«

Bernarda

Bulldock®

Maksimalni učinki z minimalno porabo učinkovine

Uporaba v žitih, vrtninah, na sadnem drevju in v vinogradništvu v odmerku 0,3 l/ha oz. koncentraciji 0,03-0,05%

PINUS TKI, d. d.
Grajski trg 21, 2327 Rače
Tel.: (02) 60 90 211, faks: (02) 60 90 410
e-pošta: info@pinus-tki.si

Andrej Virag, zdravstveni inšpektor iz Beltincev

Najbolj srečen, če njegova kri komu pomaga

Skoraj 47-letni Andrej Virag iz Beltincev (rodil se je 7. junija 1956) je že 24 let zaposlen kot zdravstveni inšpektor. Zdaj je višji svetovalec Ministrstva za zdravje, v okviru katerega deluje tudi zdravstveni inšpektorat RS, ki ima svojo območno enoto v Murski Soboti.

Živi v starovanjski hiši v Beltincih. Žena je višja medicinska sestra, zaposlena v Avstriji. Starejši sin Matej je pred zagovorom diplome na mariborski

fakulteti za gradbeništvo, smer promet, mladi ko pa je študent drugega letnika pravne fakultete.

Po končani srednji medicinski šoli v Ljubljani je odšel študirat na Višjo zdravstveno šolo v Ljubljani, smer sanitarni tehnik. »Linel sem sem takoj po študiju dobil zaposlitev v občini Murska Sobota, in sicer kot pripravnik sanitarni inšpekciji. Datum 4. januarja 1978 mi je ostal v spominu za vse življenje. Pozneje sem se izobrazil in diplomiral na Višoki zdravstveni šoli v Ljubljani (14. januarja 1999 sem opravił zagovor diplome).

Bolj pa sem se moral potruditi že zaradi dveh študentov, ki sta mi bila v veliko pomoč, nekdanji nadebudni športnik, zlasti v nogometa in kolesarstvu, je svoje znanje pozneje dal v delo NK Beltinci, kjer je okrog 15 let opravljal funkcijo fizioterapevta in maserja. »Ker imam tudi več nistem mogel usklajevati s službo, sem prenehal. Imam pa hobi, saj sem nekoč ribič. Tako sem spoznal izredne ribiške prijatelje, predvsem družino Baša, ki so me prvih prijemov z ribiško palico.«

Če ne bi omenili, da spada v plemenito rodo, imenovano krvodajalci, bi mu smeteli »Dostaj sem kri daroval že 56-krat. Na te dni nosim. Srečen sem, če lahko moja kri komu pomaga ali mu celo reši življenje.« Andrej Virag ga ali mu celo reši življenje. »Andrej Virag poznamo tudi po političnem udejstvovanju, sega nekaj let nazaj.

V prejšnjem mandatu beltinskega občinskega sveta je bil predsednik nadzornega odbora pripravljanje množice ljudi, da naj kot svetnik, sem sprejel izziv. Postal je član občinskega sveta za razvoj občine Beltinci. Pripravil je hitrejši razvoj celotne občine, je se popeljal govornik.

Revija tamburaških skupin Pomurja na Kapeli

Tamburaške skupine Pomurja

Zbrane in popisane v knjigi Simone Pirc

Osnovna šola Kapela je prejšnji teden gostila osem tamburaških skupin iz Pomurja. Srečanje ni bilo tekmovalnega značaja. Spremljal pa ga je mag. Damir Zajec, ki je ob koncu srečanja z vodji posameznih skupin oče-
staplo nastope.

Med polno dvorano so nastopili tamburaški KUD Beltinci, za njimi starejši, ki obstaja od leta 1959, tamburaštvo v letinčah pa se je začelo že 1915. Nastopajo veliko, vedno pa na tradicionalnem Beltinškem festivalu. Obe skupini je vodil Mirko Smej. Tretja skupina TD Korovci obstaja od leta 1935, obnovili pa so jo leta 1995. V njej igra že tretja generacija, vodi pa jo Marko Wolf. Združene tamburaških sekcij iz Radomirja je vodil Marjan Kramar. Ena najstarejših med nastopajočimi je bila Tamburaška skupina KD Peter Danjko

Črešnjevc, katere začetki segajo v leto 1910 in jo vodi Alojz Wolf. Iz Beltincev je prišla prav tako pod vodstvom Mirka Smeja mlajša ženska tamburaška skupina Spominčice. Tamburaška skupina Turistično narodopisnega društva Razkrižje je nastala leta 1946 in že od takrat jo vodi Andrej Ohman. Zadnje je nastopilo Tamburaško društvo Drotmantraši iz Radenec, ustanovljeno leta 1995, od leta 2001 pa ga vodi Simona Pirc, profesorica glasbene vzgoje, ki je priredila tudi obe zaigrani skladbi. Griegovo Jutranje razpoloženje in ljudsko Zrejo je žito. Enajstčlanski sestav mladih glasbenikov se je pokazal kot razred zase. Po mnenju strokovnega sodelavca so dosegli zavidljivo raven, zato bi se njihova voditeljica lahko začela ukvarjati z dirigiranjem, saj je njihov program tudi nekoliko zahtevnejši. Glede sporeda, tako mag. Damir Zajec, se sestavi odločajo sami. Priporočljivo

pa je, da bi izvajali eno ljudsko skladbo, eno za tamburice in eno po izbiri – lahko tudi zabavno. Vse je namreč odvisno od priredbe in izvedbe. Seveda pa je težišče na ohranjanju ljudskega izročila in skladbah za tamburico.

Simona Pirc, novopečena, a vendar izkušena profesorica glasbe, je ob tem predstavila tudi svojo knjigo Tamburaške skupine Pomurja, zanimivo in koristno za vse, ki se ukvarjajo s tem ljudskim glasbilom. Opisala je izvor in vrsto tamburic, ki so prišle z vzhoda in so posebej priljubljene ravno v panonskem prostoru, sisteme igranja, za katere se lahko odločajo posamezne skupine, pomembnejše, zlasti slovenske in hrvaške ustvarjalce skladb za tamburice ter obstoječe in pretekle skupine v Pomurju. Knjiga je nastala tudi ob njihovi pomoči in zaradi njih, zato je bilo nerodno, da je tiskarna do predstavitve lahko pripravila le 10 izvodov in so zaenkrat ostali prikrajšani vsi, ki bi jo želeli imeti.

Drotmantraši so torej po mnenju poznavalcev prerasli sami sebe. Mogoče bi ob tem kazalo razmisliti, da so prerasli tudi svoje ime – kar čudno namreč zveni, da Drotmantraši igrajo Griega. A to je mimogrede.

Prireditve je povezoval Vladimir Tkalec, organizatorji so bili območna izpostava JSKD RS Gornja Radgona, ZKD Radenci ter tamburaška skupina Drotmantraši, priznanja je podelil predsednik sveta OI JSKD Milan Nekrep, navzoče je pozdravil Vladimir Rantaša, podžupan Občine Radenci, ki je projekt poleg Sklada finančno podprla.

B. B. L., foto: D. M.

V filmskem večeru v prostoru Sobočanega Kluba Pac se je moderater Milivoj Roš tokrat spopadel s eno najbolj plodnih slovenskih filmskih snemalcev in direktorju fotografije Janezu Kališniku. S kamero na rami je opoznaval tudi Prekmurje in Pomurje ter mnoge njune zanimive kotičke ovekovečil tudi v igranem filmu Halgato in portretu Porajha iz leta 1993 z naslovom Ni pametnega Slovenca, kot tudi ni zelenega konja. Kališnik je za svoje delo dobil tudi več priznanj na domačih in tujih festivalih, kot so Zlati metulj v Trzinu, Grand Prix 2002 v Baru in nagrado Jože Babič v Portorožu. Obiskovalci pogovora so si ogleda-

S snemalcem Janezom Kališnikom v Pacu

Prekmurske poti mojstra filmske kamere

Z Rošem pripravljata portret Branka Šomna

li tudi odlomke iz avtorjevih najspešnejših filmov in dokumentarni film o Porajhu v celoti.

Sedaj skupaj z Milivojem Rošem pripravljata portret prekmurskega pisatelja, pesnika, publicista in filmskega scenarista Branka Šomna. Pri dogovarjanju za snemanje pa je Kališnik imel le en pogoj, in sicer, da bo portret posnet na filmski trak, in ne elektronsko, saj gre za portret človeka, za katerega si ne more predstavljati, da bi ga snemal z novejšo tehnologijo. Za resnejše stvari, ki jih dela, prisega na filmski trak, medtem ko mu je elektronika bolj nujno zlo. Film ima več mehkoče, fines, ponuja za snemalca več možnosti in tudi zahteva več znanja.

Že v mladosti se je zaljubil v film

in filmsko kamero ter vrsto let delal kot kinooperater. V kinu ga je še posebej vznemirjal svetlobni snop, ki se je širil proti platnu. Kot navdušenec nad snemanjem se je kar naenkrat znašel kot snemalec na slovenski televiziji. Vsekakor pa je očitno, da gre za snemalca, ki vedno poskrbi, da so posnetki kakovostni, kar včasih tudi zahteva kreganje z režiserjem in potrpežljivo čakanje na pravi trenutek in pravo svetlobo.

Pravi, da raje snema dokumentarne filme, čeprav je svojo mojstrovino dokazal že tudi v igranih, denimo Halgato po romanu pisatelja Ferija Lainščka Namesto koga roža cveti. Ob tem je snemalec, ki je očitno raje za filmsko kamero,

kakor v središču pozornosti gledalcev, dodobra tudi spoznal našo pokrajino in nam pokazal tudi vrsto kotičkov in prizorov lepote Prekmurja, ki se jih morada niti ne zavedamo.

Iz gradiva, ki je bil prikazan na predstavitvi, je razvidno tudi, da gre za človeka, ki se za dober filmski prizor ne ustraši tudi ekstremnih pogojev, kot je visoko v planinah ali globoko v kraških jamah. Veliko pa je snemal tudi po drugih celinah, med drugim tudi za londonsko televizijo BBC. Žal pa mu je, da je dokumentarni film v primerjavi z igranim v javnosti precej manj cenjen, saj denimo vsako nagrado na filmskem festivalu igranega filma mediji močno poudarjajo, pomembne nagrade dokumentarcev pa sploh ne omenijo.

J. Ga.

Likovni pedagogi se predstavljajo

V Galeriji Murska Sobota je bila minuli četrtek otvoritev razstave del likovnih pedagogov, ki prihajajo iz Pomurja in Podravja.

Gre za prvo društveno razstavo likovnih pedagogov pomursko-podravske regije, sami pa upajo, da bo postala tradicionalna. Svoje delo ne pedagoške nekatere uvrščajo ne na sredino med amaterje in akademične slikarje, saj na tiskovni konferenci poskušala pojasniti učitelja Vladimir Potočnik z OŠ Ivana Bencaka v Ljutomeru in Franc Bencak z OŠ III v Murski Soboti (srednji je tudi vodja študijske skupine enega dela društva). Zahvalila sta se ravnanju Galerije Francu Obali, ki je kljub prostorski stiski organiziral in na ogled se razstava Društva likovnih pedagogov Pomurja razstavi v galerijo, in kustosu Robertu Inhoču, ki je napravil izhori pomurskih del.

Vladimir Potočnik, Franc Obal in Franc Bencak na tiskovni konferenci ob odprtju razstave. Foto: T. K.

Društvo sicer šteje 45 članov, pozivu na razstavo pa se je odzvalo 22 likovnih pedagogov, poleg njih

pa sodeluje še upokojeni profesor Evgen Titan iz Murske Sobotice. Poleg Potočnika, Bencaka in Titana

svoja dela tako razstavljajo še: Renata Šporn (OŠ Radenci), Metka Amon Beber (OŠ Videm pri Ptuj), Olga Zorko (OŠ Markovci), Irena Tušek (OŠ Boris Kidrič Kidričevo), Metka Filip (OŠ Prežihovega Voranca Bistrice), Mira Peterk (OŠ Sveti Jurij), Violeta Celec (OŠ Velika Polana), Ida Petek (OŠ Kapela), Štefan Huzjan (DOS Lendava), Janko Marinič (OŠ Destrnik), Marjan Šadi (OŠ Veržej), Danilo Plohl (OŠ Negova), Matjaž Geder (OŠ Gornja Radgona), Jože Gutman (OŠ Bogojina), Peter Obal (OŠ Cankova), Alojz Makoter (OŠ Razkrižje), Feri Poredoš (OŠ Beltinci), Matej Gider (OŠ Sveti Jurij - Rogaševci), Marjan Mijač (OŠ Grad) in Jelena Šardi (OŠ Puconci). Strokovno vodstvo po razstavi bo v četrtek, 15. maja, ob 17. uri, drugače pa bo razstava odprta do 28. maja.

T. K.

Novo vodstvo območne izpostave JSKD Ljutomer

Naloge prevzela Mira Rebernik – Žižek

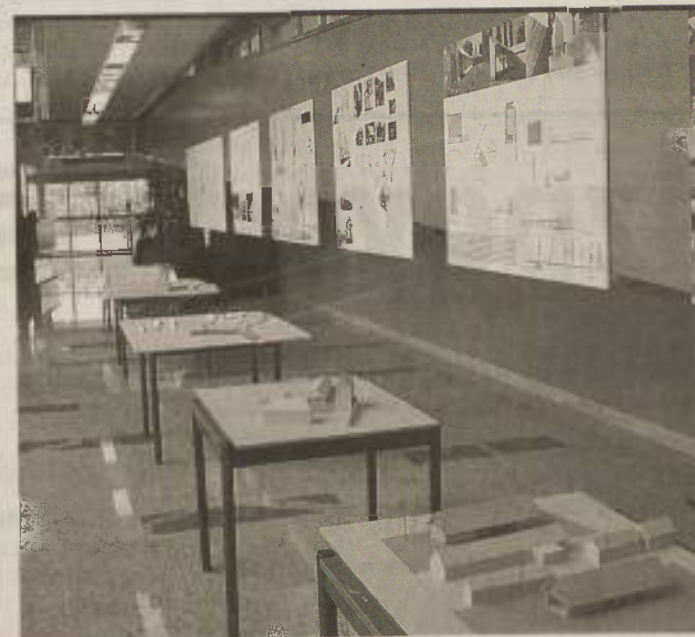
Vodja izpostave, po poklicu ekonomistka, kar ji bo gotovo koristilo, dela na področju ljubiteljske kulture že od osnovnošolskih let; najprej kot večina takih v pevskem zboru, literarnem in recitatorskem krožku, dramski skupini.

To se je nadaljevalo tudi v srednji šoli, ko se je vključila v KUD Ivana Kaučiča, kjer je delala predvsem na dramskem področju ter vodila in oblikovala tudi različne prireditve. Pri dramski skupini KUD-a Ivana Kaučiča deluje nepretrgoma že 10 let, kot igralka pa tudi kot tajnica društva, medtem pa je postala tudi organizacijski vodja ljubiteljske gledališke skupine KUD-a Ivana Kaučiča, ki jo že poznamo po dobrih gledaliških predstavah, saj so dobitniki Linhartovega priznanja za delo ljubiteljskih skupin.

Ob tako obsežnem in pisanem področju poprejšnjega delovanja gotovo lahko predvidevamo, da bo Mira Rebernik Žižek nadaljevala tradicijo skrbi za ljubiteljsko kulturo na območju svojega Sklada, saj je tudi to področje kulture izjemno pomembno in za marsikoga tudi prva ali celo edina možnost srečevanja s kulturnimi prireditvami.

Tako kot na vseh območjih tudi še v mesecu maju v Ljutomeru in okoliških krajih poteka različna območna in medobmočna srečanja. O napredovanju in rezultatih pa vas bomo obvestili v eni od prihodnjih števil.

B. B. L.

Študentje arhitekture za Motvarjevce na robu spomina

V hotelu Vivat v Moravskih Toplicah so minuli petek odprli razstava z naslovom »Na robu spomina«, ki so jo pripravili študentje Fakultete za arhitekturo iz Ljubljane. Študentje so obdelali temo razvojnih možnosti vasi Motvarjevci in s tem območja ob meji z Madžarsko. Z arhitekturno delavnico so poskušali pokazati, da Motvarjevci, ki so nekako odmaknjeni od sveta, v miru in tišini in lepi pokrajini, lahko živijo z novimi dejavnostmi in turistično ponudbo, v skladu s svojo tradicionalno zasnovo in v spoštljivem odnosu do naravnega okolja. Tako so študentje izdelali projekte konjeniškega in sakralnega centra, Jankovega mlina in objekta Oaza. Ob otvoritvi razstave so župan Franc Cipot, pobudnik in nosilec ideje »Motvarjevci« ter predsednik uprave Interling holdinga Stanko Polanič in direktor Regionalne razvojne agencije Mura Danilo Krapec podpisali pismo o nameni za projekt Motvarjevci.

Delavnico je organiziral Sobočan Tomaž Ebenšpanger, tudi sam udeleženec razstave, ob pomoči moravskotopliške občine, Pomgrada, KG Rakičana in Fakultete za arhitekturo. Študentje arhitekture, ki so se udeležili delavnice, so bili: Črt Čuček, Tomaž Ebenšpanger, Tea Fink, Jelka Fric, Benjamin Hafner, Ksenija Intihar, Mitja Janc, Janez Marolt, Ana Ocvirk, Miha Peperko, Bor Pungertič, Janez Vrhunc in Mojca Zavasnik, njihovo ustvarjanje pa so usmerjali mentorji prof. dr. Aleš Vodopivec, asist. mag. Tomaž Krušec in asist. Aleš Žnidaršič. – T. K.

Bianca Žvorc – Kumpel je svoje umetniško (ali službeno) ime Bianca Black začela uporabljati že v prvem letniku univerzitetnega študija in pravi: »Dolgo traja, da prideš do spoznanja, kaj hočeš in da si takšen, kakršen si, povsem v redu.« Foto: Nataša Juhnov

Tako polna je energije, optimizma, idej, želja pa tudi izkušenj, da bi ji le težko prisodili zgolj 28 let. Od tega se že skoraj pol svojega življenja giblje »v svetu«, najsi bo na potovanjih ali študiju. Če ne bi s 16 leti šla za nekaj mesecev na Oxford, bi verjetno ostala v Sloveniji, morebiti celo v Murski Soboti, kjer bi delala v kakem podjetju; bila bi zakompleksana, da je z njo nekaj narobe, ker je povsem drugačna kot drugi.

V Angliji je ugotovila, da to ni nič narobe, če je drugačna kot drugi. Da je to, če ima veliko ciljev in želja, pravzaprav dobro. Na študiju arhitekture v Ljubljani se je odločila za smer grafično oblikovanje in interierji. Sedaj pa je v ZDA vpisala podiplomski študij, ki ima le malo skupnega s prvotnim študijem. Tja pridejo na sprejemne izpite najboljši z vsega sveta, uspelo ji je priti med 15 izbranih.

Kako se pogovarjati z nekom, ki že tri leta živi in dela v New Yorku?

Točneje, njeno delovno mesto je v Sohu, tam, kjer ima stanovanje v Brooklynu, pa je njena sosedja Norah Jones, če sam še nisi bil v Ameriki in poznaš to mesto zgolj iz časopisov in televizije. To sploh ni prava podoba tega megalomanskega mesta, to sploh ni resnično. In kako je?

»Norišnica... Že če greš po ulici v Ljubljani, je to določen stres. No, v New Yorku pa je to toliko bolj intenzivno, bolj stresno, več nervoznih ljudi. Že ko se peljem v službo, je to toliko stresov, da se ti v Sloveniji cel teden ne zgodi toliko stvari. Ampak – to je čar tega življenja. Tempo življenja je drugačen. Tukaj doma jaz na pol spim.«

– Si že zelo zgodaj vedela, da boš šla živeti v tujino, nekam ven?

»Saj ne, da bi se prej pripravljala na življenje v New Yorku, toda enostavno ti je vse premajhno. Pristala sem pač v New Yorku in hvala bogu, da tam. Zdi se mi, da sem z nekim namenom tam in da moram dati najboljše od sebe. V sami arhitekturi

Živeti in delati v New Yorku kot Bianca Black

Cilj: ustvarjati specialne efekte za Spielberga

Če ne poznate Biance Black, ki dela v Sohu v New Yorku, prav gotovo poznate Bianco Kumpel. A da ne? Kaj pa Bianco Žvorc – Kumpel iz Murske Sobotice?

se mi zdi, da je ta pot od načrtovanja pa do uresničitve te ideje predolga. Jaz hočem takoj videti učinek, zato sem se tudi preusmerila na računalniško oblikovanje.

Moj cilj je delati specialne efekte za Spielberga, sicer si med 300 sodelujočimi v njegovem timu le ena številka, toda to mi je izziv. Znanstvena fantastika me zanima že od otroških let. Jaz verjamem vase; če mi je bilo namenjeno, da sem šla ven, da sem bila sprejeta na šolo, mi bo uspelo tudi v naprej. Moram biti optimist.

– Kako preživljaš prosti čas, s kom se družiš?

»Zelo izbiram prijatelje. Tam je 16 milijonov ljudi, zato lahko zares izbereš, s kom se boš družil, kdo je dovolj zanimiv ali dovolj velik izziv zate. Večina so to intelektualci ali glasbeniki. Sicer pa je v New Yorku veliko Italijanov in Židov, toda to so zdaj že otroci otrok.

Mislim, da sem se zdaj našla, točno vem, kaj hočem. Moje življenje je tam dokaj skromno, ni pomemben zgolj zaslužek. Poznam tudi druge, ki drugače razmišljajo. Zdaj pride bratranec Melanije Knaus in njo si želim že dolgo spoznati, ker se ukvarja s približno podobnimi stvarmi kot jaz sedaj.

– In kaj je zdaj tisto moderno, kakšna smer je v ospredju?

»Nazaj k osnovi, temeljem – to je postalo sedaj aktualno. Tako v glasbi kot v slikarstvu, to se odraža tudi v arhitekturi – da se vrača vse nazaj k »primitivnim« stvarim, na katere so že skoraj vsi pozabili. Saj

je pridih modernosti, toda... Zdi se, da je New York na sploh postal žalostno mesto. Ko sem prišla prvič tja, je to bila japi – scena. Samo denar, denar, denar. Ob koncih tedna pa so samo žurali. Zdaj pa so se vsi nekako zresnili, zavedajo se, da je lahko vsemu enkrat konec, da smo vsi ogroženi in da se lahko marsikaj zgodi v tvojem življenju. In to se definitivno odraža v kulturi. Posebej v glasbi, npr. Norah Jones, saj njena glasha ni nič posebnega. Tudi v slikarstvu se vračamo nazaj v 50. leta, primitivne oblike, malce je spet prisoten dadaizem. Jaz se gibljem bolj v glasbenih krogih, med oblikovalci, modeli.

– 11. september 2001 je vplival na vse...

»Zelo zelo. Tudi na mene. V bistvu se ni začelo z 11. septembrom, ampak s tem, da Bush v resnici na Floridi ni bil izvoljen. Zdaj so to dokazali, da on v bistvu sploh ne bi smel biti izvoljen. Mi v New Yorku se tega zavedamo in celo mesto je zelo proti Bushu. Ena od teorij tudi pravi, da je napad organiziral on, ker tukaj ljudje povsem drugače razmišljajo kot v preostali Ameriki – bolj so odprte glave, bolj je kulturno mešano, tudi zelo liberalno. Bush pa je strogo krščanski, proti vsem pravicam... Tako da je zdaj nekakšno vojno stanje in je življenje zelo neprijetno. Pri podzemni železnici imamo vojsko, razne kontrole, prepovedano je kajenje v klubih, v barih. Zdaj hočejo še doseči, da glasbene skupine ne bi več igrale v živo po lokalih. Toda

to je srce New Yorka, da greš od lokala in povsod je čudovita, z živimi, in to vse v živo. Ne vem, kaj to pomeni.

– Duša New Yorka se bo počasi menila.

»Se je že. Tudi župan Bloomberg močno na tem, da bi v mestu organizirali, drugi pa bi šli vsi ven. Toda vztrajno borimo...«

– Si se udeležila kakšnih demonstracij?

»Jaz sem bila na dveh. Na 1,5 milijona ljudi, oni so rekli, da so soč. Toda pol mesta je bilo zaprto. Na drugih pa so tudi rekli, da so soč ljudi, pa jih je bilo mnogo manj.

– Torej pravih informacij nisi niti od vaših medijev, do njih pridejo že selekcionirane novice.

»Najbolj popularne medijske kanale, so pač korporacije, to je kapitalizem. Mi vse to vemo. New York zelo proti Bushu, toda denar teh korporacij bazira na tistih, ki so gi prepričani, da je bil napad resničen. Mo zato, da imajo izgovor, da lahko spet črpat na tista območja.

– Kakšno pa je mnenje o tvojem predlogu gradnje na rušenih dvojčkih?

»Jaz sem videla vseh pet predlogov, moram reči, da mi ni nič všeč. Najbolj impresivnega, s katerim je res ta visoki stekleni stolp z zelo sem pogledat in že kopajo in delajo, dar to ni tako malo območje, to je tako veliko kot mesto Murska Soba. Se mi, da je arhitektura v Ameriki običajna, ne vem... art deco... moderno, italijansko ali... Zato sem se kar odločila, da jaz ne počela in sem se »preučila«, tako da potem kar sama naučila, hodila na narje in v bistvu končala sama s fakso, da lahko počnem to, kar sem

– Kaj je tebe impresivnejše, čas, kakšna stavba, lokalna...

Zelo zanimivo. Problem je, če po cesti, vidiš predvsem trg, pač bolj dovolijo. Specifično, ne vedno, ko vidim kaj zanimivega, Tam so na primer klubi – lokalni, liki, da imajo ločene prostore z isto glasbo. Na primer preprosto bila v enem, ki ima stene iz stena, stenah teče voda, modra svetloba, efekti – to mi je bilo res naj... no. Potem pa je bil še en lokal v obliki plastične kupole, tvoj, da imaš občutek, da lešča. Ni, češar ni. Če bom začel, ne bom nehala.

Bernarda B.

Izpoved višje medicinske sestre

»No, deklica, kaj bi pa rada ...«

Višja medicinska sestra Slavica Fekonja iz Radenec je povedala, da je v svojem poklicnem življenju doživela veliko lepega, žal pa tudi žalostnega.

Rodila se je pred 71 leti očetu Slavku, ki je bil krojač, in materi Mariji Kocbek, ki je bila gospodinja, v Vidmu, občina Sveti Jurij ob Ščavnici. Po nižji gimnaziji, ko je bila stara 15 let, pisalo pa se je leto 1947, jo je babica Matilda odpeljala na železniško postajo v Bučecovce, od koder je odpotovala v Ljubljano v tri-letno šolo za medicinske sestre.

»Tam sem se srečala z Marto Štraki s Sravešinskega Vrha, ki se je prav tako želela izobraževati za medicinsko sestro. Dijakinje, tudi tiste iz Ljubljane, smo morale stanovati v internatu uršulinskega samostana. Režim bivanja je bil zelo strog, saj smo internat smele zapustiti le v soboto in nedeljo popoldne, vrniti pa smo se morale ob 19. oziroma 21. uri.«

Od 60 deklet, kolikor se jih je vpisalo v prvi razred, jih je diplomiralo 45.

»Z dekreti so nas razkropili po celi Sloveniji. Jaz sem dobila službo v poverjeništvu za zdravstvo okrajnega ljudskega odbora Gornja Radgona. Tedaj, bilo je 1950. leta, smo tam ustanavljali protituberkulozni oddelki, ki je uradno začel z delom 1. januarja 1951. leta. Imeli smo star rentgenski aparat in preprosto opremo, zdravnik pa je delal honorarno. Veliko sem se gibala tudi po terenu in svetovala ljudem o načinu prehrane, urejenosti stanovanj, higieni, preventivi...

Obolevali so zlasti ljudje, ki so živeli v težkih razmerah, zato niso bili dovolj odporni pred širitvijo te bolezni pljuč.

No, deklica, kaj bi pa rada?

Vsak začetek je težak. Slavici Fekonja je ostal v spominu prvi dan njenega terenskega dela.

»S kolesom sem se odpeljala v vas v okolici Gornje Radgone, da bi svetovala družini, ki je živela v težkih razmerah. Bala sem se priti na grunt in preden sem končno zbrala pogum, sem se razjokala. Še sreča, da sem naletela na razumevajočega možaka. No, deklica, kaj pa bi

rada? me je vprašal in vlekel dim iz pipe. Povedala sem, da bi rada svetovala o zdravem načinu življenja. Povabil me je v hišo, sedel na klop pred krušno pečjo, noge dal na pručko in povabil me je, naj sedem ob njem. Nisem takoj naštevala, kaj vse naj storijo, da bodo obvarovani pred tuberkulozo in drugimi boleznimi, ampak sem se najprej pogovarjala z

o kmetiji: koliko živine imajo, kaj pridelujejo itd. Ko sem opravila svoje prosvetiteljsko poslanstvo, mi je rekel: Pa še kaj pridi!

Ljudje so jo lepo sprejeli, čeprav jo je nekdo opozoril, da je težko delati med domačimi ljudmi.

Slavica si je kmalu po končani šoli in prvi zaposlitvi ustvarila družino, saj se je poročila z Lojzutom Fekonjem, ki je delal v finančni stroki. Zdaj sta oba upokojenca in uživata v delu v vinogradu v Sovjaku, ona pa se povrh še ukvarja z ročnimi deli. Imata dve hčerki: Mateja je dipl. ekonomistka, Jelka pa je šla po materini poklicni poti in je medicinska sestra.

Upokojena višja medicinska sestra Slavica Fekonja iz Radenec je bila soustanoviteljica Društva medicinskih sester Pomurja in v enem mandatu tudi predsednica. Za svoje delo je prejela zlati znak Zveze društev medicinskih sester. Po zaposlitvi v Radenski pa je bila pobudnica ustanovitve Sekcije zdraviliških medicinskih sester Slovenije. Foto: S. S.

Pregledi nosečnic in otročnic

Ne, ni še konca izpovedi Slavice Fekonja, ki je ob delu še študirala in postala višja medicinska sestra.

»V TBC dispanzerju sem delala sedem let. Medtem so v Gornji Radgoni ustanovili Zdravstveni dom, v katerem so združili razdrobljeno zdravstvo. Ustanovili pa so tudi dispanzer za žene. Potem sem začela delati

tam. Opravljali smo preglede nosečnic in otročnic (ženske po porodu), skrbeli za zdravstveno oskrbo. Na tem področju pa so veliko opravile tudi naše babice. Veliko sem tudi predavala v okviru strokovne vzgoje – po šolah.

Slavica je 1964. leta menjala delovno mesto in šla v zdravstvo Radenske v Radenski, kjer je razvijala center za rehabilitacijo srčnih in dihalnih bolnikov; postala je glavna medicinska sestra in opravljala z vseh. Žalostna pa je, ko spomni, da ni uspela, saj jo je to osebnostno prizadela. Se je 1984. leta in sama pravi, da ob pravih pogojih prav uživa upokojenska leta; enako tudi med počitnicami v vinogradu tudi veliko prireditelj in družita z ljudmi. Seveda tudi s svojimi trenutki.

Med 21. in 23. majem bo v Termah Radenec srečanje medicinskih sester – nekdanjih sester, ki so se združile. Tako kot ona so seveda tudi one, ki so se združile. Srečujejo se že desetletja. Najprej so organizirane srečanja na vsakih deset let, zdaj pa se snidejo vsako leto in vselej v drugem kraju. Tokrat bodo zaznamovale že 55-letnico združitve. Ti bodo imele veliko povedati. Žal pa so nekatere umrle. Tudi nanje se bodo spominjali.

Slavici Fekonja, ki je bila menda prva slovenska sestra na gornjeradgonskem območju, se spominja spomini predvsem na njeno teden, uhajajo spomini predvsem na njeno teden, spominja se le dedka s pipo in njegovega deklica, kaj bi pa rada? za to mi mnogi pravijo, jo lepo sprejemali (tudi zdaj jo mnogi sprejemajo zdravi). Srečna pa je, da je bil tudi v oziroma vpljeni prihajali z zdravljenja v Topolšiči in v Gornji Sobi.

Testirani biki lisaste pasme 2003

Bika lisaste pasme za osemenjevanje dojilj

Bik Humo 120960 ima 94 % krvi LIS pasme in 6 % RH; je potomec bika Humbega linija Husar – Peppo iz Nemčije. Bik Humo prenaša na svoje potomke mlečno beljakovino kappa – kazein AB.

V direktnem testu je priraščal 1.589 g/dan (+ 80). Njegova mati Šarka + potomka domačega bika Zemuna linija Zelt - Zenit iz Nemčije. V maksimalni laktaciji je dosegla 7.143 kg mleka s 4,25 % ml. masti in 148 % beljakovin. Plemenska vrednost za količino mleka je + 113 kg, + 10 kg ml. masti, + 0,15 % ml. masti, + 7 kg beljakovin in + 0,11 % beljakovin. Skupni indeks za beljakovine in ml. mast je + 23. Bik pri potomkih povečuje količino in vsebnost hranilnih snovi v mleku. Potomke so nižega okvirja, nadgrajene, skočni sklep je sabljast, bicliji so mehki. Potomci imajo odlične pitovne in klavne lastnosti. Seme tega bika uporabljamo brez omejitev v rejah krav dojilj. Bik Huber 120977 ima 75 % krvi LIS pasme in 25 % MB, je potomec bika Humbega linija Husar – kazein AB. V direktnem testu je priraščal 1.462 g/dan (+ 91). Njegova mati Bara je potomka domačega bika Opata linija Ovo – Uranus iz Francije. V maksimalni laktaciji je dosegla 6.635 kg mleka s 4,29 % ml. masti in 3,32 % beljakovin. Plemenska vrednost za količino mleka je + 125 kg, + 4 kg ml. masti, + 0,01 % ml. masti, + 1 kg beljakovin in - 0,06 % beljakovin. Skupni indeks za beljakovine in ml. mast je + 6. Bik je v proizvodnih lastnostih povprečen. Je korektor okvirja, dolžine in širine živali. Potomci imajo odlične pitovne in klavne lastnosti. Seme tega bika uporabljamo brez omejitev v rejah krav dojilj.

Mladi biki lisaste pasme v osemenjevalni sezoni 2003
(delež krvi pasme rdeči holstein - RH ali montebeliarde - MB do 13,0 %)

Potomec bika Stralista 720476 –

Serako 121177 ima 94 % krvi pasme LS in 6 % RH pasme. Je potomec bika Stralista linija Stress – Streif iz Nemčije. Bik Strako prenaša na svoje potomke mlečno beljakovino kappa – kazein AB. V direktnem testu je priraščal 1.421 g/dan (+ 47). Njegova mati Sraka je potomka bika Streihor linija Strel – Streif x Horror. V maksimalni laktaciji je dosegla 8.140 kg mleka s 5,45 % ml. masti in 3,30 % beljakovin. Plemenska vrednost za količino mleka je + 361 kg, + 26 kg ml. masti, + 0,23 % ml. masti, + 11 kg beljakovin in - 0,03 % beljakovin. Skupni indeks za beljakovine in ml. mast je + 48.

Potomec bika Firna 720403

Fores 121190 ima 100 % krvi pasme LS. Je potomec bika Firna linija Zumbo – Renz iz Švice. Bik Fores prenaša na svoje potomke mlečno beljakovino kappa – kazein AB. V direktnem testu je priraščal 1.187 g/dan (+ 47). Njegova mati Ronka je potomka domačega bika Sosed linija Streif. V maksimalni laktaciji je dosegla 7.000 kg mleka s 3,74 % ml. masti in 3,42 % beljakovin. Plemenska vrednost za količino mleka je + 630 kg, + 16 kg ml. masti, + 0,01 % ml. masti, + 13 kg beljakovin in - 0,03 % beljakovin. Skupni indeks za beljakovine in ml. mast je + 43.

Potomec bika Ego 720475

Edon 121192 ima 100 % krvi pasme LS. Je potomec elitnega bika Firna linija Egel – Egelhof iz Nemčije. Bik Edon prenaša na svoje potomke mlečno beljakovino kappa – kazein AB. V direktnem testu je priraščal 1.195 g/dan (+ 19). Njegova mati Dama je potomka domačega bika Sino linija Sieger. V maksimalni laktaciji je dosegla 6.627 kg mleka s 3,76 % ml. masti in 3,20 % beljakovin. Plemenska vrednost za količino mleka je + 420 kg, + 11 kg ml. masti, + 0,09 % ml. masti, + 9 kg beljakovin in - 0,03 % beljakovin. Skupni indeks za beljakovine in ml. mast je + 29.

Danes zadnji dan za oddajo obrazcev o namolzenih količinah mleka

Osnova za določitev individualnih mlečnih kvot

Po vstopu v Evropsko unijo bodo tudi pri nas mlečne kvote obvezne

Slovenski pridelovalci mleka morajo letos že drugič na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja oddati obrazce za poročanje o namolzenih količinah mleka. Rok za oddajo poročila se izteka 15. maja, torej je danes zadnji dan, ko rejci še lahko pošljejo ta obrazec na omenjeno agencijo. Na agencijo za kmetijske trge so lani prejeli okoli 28 tisoč obrazcev, kar je manj, kot je rejcev, ki se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo, do začetka tega tedna pa je obrazce odposlalo le okoli 9 tisoč slovenskih rejcev. Poročila o namolzenih količinah mleka bodo odločilna pri dodeljevanju mlečnih kvot, pravijo v agenciji, zato pozivajo rejce, da jih pravočasno oddajo.

Po vstopu Slovenije v Evropsko unijo bodo mlečne kvote tudi pri nas obvezne, saj z njimi v Evropski uniji obvladujejo obseg pridelave v skladu s potrebami tržišča. V bistvu kvote pomenijo omejitve proizvodnje, saj želijo z njimi zmanjšati presežke mleka na notranjih trgih in s tem ohraniti ustrezno odkupno ceno. Prihodnje leto, ko bo Slovenija postala članica Evropske unije, bomo ta pravila morali upoštevati tudi pri nas, saj mlečnih kvot ni dovoljeno prekoračiti. Prav pri mleku je namreč režim najbolj strog, saj znaša kazen za presežene količine kar 115 odstotkov ciljne cene mleka.

Ministrstvo za kmetijstvo je zato vzpostavilo evidenco, ki bodo služile za osnovo pri uvedbi mlečnih kvot, prav zaradi teh evidenc pa morajo pridelovalci mleka izpolniti in poslati na agencijo za kmetijske trge omenjene obrazce. Ure-

dba o tržni ureditvi za mleko in mlečne izdelke namreč določa, da morajo v obdobju od 1. aprila tekočega leta do 31. marca naslednjega leta kmetijska gospodarstva voditi evidenco predvsem o porabi mleka in mlečnih izdelkov na kmetijskem gospodarstvu ter neposredni prodaji mleka in mlečnih izdelkov, odkupovalci pa morajo voditi podatke o količini in vsebnosti masnebebe odkupljenega mleka za posamezno kmetijsko gospodarstvo.

Mlečne kvote delujejo omejevalno na proizvodnjo, kar v praksi pomeni, da se rejcu, ki preseže njemu odobreno kvoto, oddaja ne splača, saj plača posebno dajatev, ki je tako visoka, da za svoje mleko od mlekarne ne dobi več denarja ali pa je za prekoračitev celo kaznovan z dajatvijo.

Slovenija je v pristopnih pogajanjih dobila kvoto 560.424 ton mleka, od tega 467.063 za prodajo mlekarne in preostanek za neposredno prodajo, s tem da bo v letu 2006 imela možnosti dodatnega povečanja na 576.638 ton. Odobrene kvote so višje, kot je znašala

prodaja mleka v letu 2002, zato pri nas na nacionalni ravni večjih težav z uvedbo kvot ne bi smelo biti. Večji problem pa bo, kako razdeliti kvote posameznim rejcem. Za to je Slovenija dobila enoletno prehodno obdobje, evropski pravni red pa tu državam članicam pušča dokaj proste roke. Slovenija bo morala poiskati takšne rešitve, ki bodo za rejce najmanj boleče in jim ne bodo povzročale dodatnih stroškov.

Po nekaterih napovedih bodo kvote posameznim rejcem določene na osnovi prireje v referenčnem letu. Ali bodo rejci, ki bodo hoteli svojo kvoto povečati ali na novo pričeti s prirejo, dobivali kvote iz nacionalne rezerve ali na prostem trgu pravic, ostaja zaenkrat odprto. Dejstvo pa je, da po vstopu v Evropsko unijo in po razdelitvi individualnih pravic ne bo več možno po svoje povečevati prireje. In tudi to je eden od razlogov, da vsi rejci, ki se še nameravajo ukvarjati s prirejo mleka, izpolnijo in odpošljejo obrazce o namolzenih količinah mleka.

Ludvik Kovač

Cene sredstev za varstvo rastlin

Trgovina Ljutomerčan Ljutomer, Kolodvorska c.			MPC v sir
fungicidi:			
cuprablau z	1/1	790,00	
delan	0,1	1.490,00	
pepin	1/1	480,00	
topas ec	100 ml	1.020,00	
antracol	1/1	1.520,00	
antracol combi	1/1	3.720,00	
dithane m-45	1/1	1.220,00	
ridomil gold	1/1	3.790,00	
artea 330 ec	1/1	11.690,00	
folpan	1/1	2.400,00	
insekticidi:			
actare	40 g	1.520,00	
karate	1/1	6.160,00	
ortus	0,1	1.440,00	
thiodane	1/1	2.570,00	
reldan 40ec	1/1	5.230,00	
perfection	1/1	2.440,00	
demitan	0,2	4.990,00	
prestige	0,1	1.520,00	
basudin	1/1	4.130,00	
bulldock	0,2 l	1.400,00	
zolone liquide	200 ml	1.350,00	
herbicidi			
goltix	1/1	5.960,00	
betanal tandem	1 l	5.100,00	
dual gold	1 l	4.370,00	
primextra gold tz	1 l	2.440,00	
prohelan	1 l	2.030,00	
pyramin turbo	1 l	4.500,00	
sektor	0,3 kg	3.890,00	
senecor	100 g	2.050,00	
stomp 330e	1 l	1.900,00	
frontier	1/1	5.560,00	
herbicid	1/1	990,00	
callisto	0,25	6.890,00	
močila:			
pinovit n	1/1	1.350,00	
nu-film-17	1/1	4.030,00	
foliarna gnojila:			
drim (proti stresom)	1/1	4.750,00	

KG Rakičan, trgovina Zrnovit Lipovci

fungicidi:			MPC v sir
cuprablau z	1/1	768,00	
bayleton special	10 g	350,50	
brestanid	1/1	6.900,00	
delan	0,1	1.494,00	
žveplo, močljivo	1/1	467,30	
sythane	0,1 l	1.012,50	
topas c	250 g	2.000,00	
topas ec	100 ml	1.068,00	
champion	0,25 kg	583,60	
allete	1/1	5.854,00	
dithane dg	1/1	1.330,00	
falcon ec 460	1 l	11.638,00	
archer top	1/1	7.800,00	
impact	1/1	5.392,00	
ridomil gold	1/1	3.925,00	
artea 330 ec	1/1	11.170,00	
galben m	1/1	3.509,00	
rubigan	0,1	1.390,50	
aviso	0,5	2.041,80	
flamenco	1/1	5.700,00	
karathane	0,1	713,80	
teldor	0,1	2.414,00	
opus team	1/1	7.128,80	
euparen	1/1	4.197,00	

insekticidi:			
actare	40 g	1.488,80	
mimic	200 g	2.304,90	
regent	1 g	194,20	
karate	1/1	6.312,00	
ortus	0,1	1.584,00	
thiodane	1/1	2.931,00	
confidor	0,05 l	1.704,70	
perfection	1/1	2.688,50	
fastac	1/1	8.079,00	
regent	10 g	1.402,50	
prestige	0,1	1.596,00	
basudin 600 ew	1 l	3.941,90	
actelle 50	0,1	1.122,90	
hostaquick	0,1	1.603,80	
bulldock	0,2 l	1.455,60	
fastac 10 % sc	0,25 l	2.506,70	
volaton ec 500	1/1	4.033,10	
zolone liquide	200 ml	1.344,80	
previcur	30 ml	938,70	

herbicidi			
tarot	1 l	12.749,00	
touchdown	1/1	2.000,00	
senecor	0,1	3.300,00	
goltix	1/1	6.029,00	
betanal progress of	1 l	8.873,00	
cambio	1 l	1.811,00	
dual gold	1 l	4.623,30	
primextra gold tz	1 l	2.387,00	
prohelan	1 l	2.103,00	
pyramin turbo	1 l	4.617,60	
merlin	140 g	7.635,00	
agill	1 l	11.094,50	
senecor	1 kg	13.140,00	
stomp 330 e	1 l	1.837,80	
frontier x2	1/1	5.817,00	
herbicid	1/1	982,00	
safari	30 g	8.871,90	
treflan ec	1/1	2.794,40	
callisto 480 sc	0,25 l	7.014,10	
močila:			
pinovit n	1/1	1.297,00	
pinovit k	1/1	1.461,50	
foliarna gnojila:			
protifert (proti stresom)	1/1	1.174,00	
drim (proti stresom)	300 g	5.050,00	

Praktične smernice integrirane pridelave grozdja Naravi prijazna tehnologija

ko govorimo o integrirani pridelavi grozdja, marsikdo pomisli, da gre za nove načine pridelave grozdja, vendar to ni tako. Tudi do zdaj je marsikateri vinogradnik prideloval na naravi prijazen način, s tem da ima vinograd trajno ozelenjen, gnojil je na podlagi kemičnih analiz varstvo pred boleznimi in škodljivci je opravljal na osnovi vremenskih napovedi in stroškov strokovnih služb ter s sredstvi, ki ne škodujejo koristnim žuželkam. Pri integrirani pridelavi grozdja za kompleksno povezovanje naravi prijaznih tehnoloških ukrepov ter upoštevanje klimatskih in talnih pogojev. Naša tehnologija mora upoštevati več dejstev.

Dobre poznavanje naravnih in tehnoloških prednosti in slabosti lastnega vinograda

V razmislek o tej trditvi postavljamo vprašanje, ali smo glede na naravo in klimatske danosti (geografsko, nadm. višina, tip tal, založenost tal s hranili in organske snovi) izbrali pravo sorto ali pa smo jo odločili subjektivno na podlagi »modnih trendov« in lastnih želja?

Kritično evidentiranje najpogostejših problemov v lastnih vinogradih

so res za vse težave v vinogradu in posredno kasneje tudi v kleti krivi neugodno vreme, proizvajalci fitofarmaceutskih sredstev in gnojil, »strokovna služba« ... ?!

Poznavanje in izvedba tehnoloških ukrepov v vinogradu, ki posredno vplivajo na tip vina – sorte oziroma zvrsti – in s tem pridelavo konstantno takih vin, za katere imamo tržišče

Samo po sebi se postavlja vprašanje, ali se sploh zavedamo, da s poznavanjem vzrokov za izvajanje določenih tehnoloških ukrepov v vinogradu in kasneje v kleti lahko »ne glede na letnik« pridelamo sorazmerno »podobna vina«, na katere so navajeni naši kupci in zanje že imamo tržišče. Kako dolgoročno obdržati večjega kupca, gostinca in posredno pivce, če imamo posamezni vinogradniki dosti različnih, vendar količinsko malo vin? Ker se je kljub sorazmerno dolgi zimi narava zdaj prebudila tudi v vinogradih in smo nadoknadi začetni zaostanek za letnikom 2002, se posvetimo aktualnim opazovanjem v vinogradih in luči praktičnih smernic integriranega vinogradništva.

Dognojevanje z dušikom

Dušik je zelo pomembno hrani-

lo pri prehrani vinske trte, vendar če ne poznamo časovnih in sortnih potreb po tem hranilu, si nakopljemo takojšnje in dolgoročne posledice na vinski trti. Dušik je tudi sporen glede spiranja v podtalnico. Včasih je strokovno veljalo, da smo svetovali gnojenje z dušikom že zelo zgodaj, in to mesec dni pred brstetjem trte. »Novejša« spoznanja potrebe vinske trte po hranilih pa nam kažejo, da trta potrebuje dušik po cvetenju in v fazi formiranja grozdnih jagod. Energijo za samo odganjanje pa trta črpa iz starega lesa.

Sorte, ki potrebujejo največ dušika, so muškat otonec, radgonska ranina, rizvanec in veltinec; srednji porabniki pa so laški rizling, beli pinot, modri pinot, sivi pinot, chardonnay in zeleni silvanec. Sorte, pri katerih odsvetujemo gnojenje z dušikom, pa so: traminec, renski rizling, sauvignon in modra frankinja. Dušik je hranilo, ki je tesno povezano z bujnostjo trsa, zato na količino potrebnega dušika vpliva poleg sorte tudi ocena izgleda bujnosti našega vinograda, kakor tudi vsebnost organske snovi-humosa v tleh. Z mulčenjem trajno ozelenjenih vinogradov dosežemo, da se nam v procesu mineralizacije organske snovi, ki ga vršijo

mikroorganizmi v tleh, sprošča tudi mineralni dušik. Z zgodnjim prvim mulčenjem, ko skupaj z organsko snovjo mulčimo tudi rože in v primeru toplega in vlažnega vremena, poteka proces mineralizacije zelo hitro in dušik, ki nastaja, se s padavinami spira, saj ga trta tako zgodaj ne potrebuje. Optimalna faza prvega mulčenja je, ko v vinogradu odcvete cca 30 % regrata. Le v primeru suše, kot je bila letos v aprilu in prvi polovici maja, smo lahko v mladih vinogradih in na lahkkih tleh, kjer je slaba rast mulčili prej, da ne bi bila trajna ozelenitev konkurenca za vpliva vinski trti. Tudi košnja z nitko v medtrsnem prostoru ima za posledico mineralizacijo organske snovi. Trenutne vremenske razmere v času ledenih mož pomenijo, da se bo dušik, ki nastaja z razgradnjo organske snovi, sprostil za ca. tri tedne po opravljenem mulčenju oziroma košnji. Tam, kjer imamo slabo rast vinske trte in šele uvajamo trajno ozelenitev vinograda, pa je potrebno izvesti takojšnje dognojevanje z dušikom. Po smernicah integrirane pridelave grozdja je dovoljen maksimalni enkratni vnos 50 kg čistega dušika na ha. To je 185 kg na ha gnojila KAN, ki vsebuje 27 % dušika. Dušik potrosimo enakomerno po celi površini, ne samo pod trsi. V primeru strmin je lahko v gornjem delu vinograda 2/3 količine in spodnjem 1/3, saj bo prišlo do spiranja. Delovanje gnojila je pogojeno z padavinami. V primeru, da smo v spomladanskem

času gnojili z NPK gnojili, ki vsebujejo dušik (na primer NPK 10-30-20), moramo dušik, ki smo ga dodali, odšteti od zdajšnje količine. Letni maksimalni vnos čistega dušika je lahko 80 kg na ha. Po smernicah integrirane pridelave ne smemo gnojiti z NPK, ki vsebujejo dušik pred 1. februarjem. S trajno ozelenitvijo in mulčenjem (4-5-krat) organske snovi se nam letno sprostijo ca. 65 kg čistega dušika. Zato v primeru, da imamo bujne sorte in močno rast, odsvetujemo dognojevanje z dušikom. Z bujnejšo rastjo so povezani tudi vsi problemi, ki se lahko odražajo z osipanjem trte, večjo občutljivostjo na glivične bolezni (oidij, peronospora, črna pegavost, gniloba), kakor tudi podaljšano dozorevanje lesa, kar direktno vpliva na občutljivost na nizke zimske temperature. Prav iz tega razloga ugotavljamo, da je po letošnji zimi tudi več neodgnanih trt, kljub temu da je ob rezi še zgledalo vse normalno.

Čeprav dušik vpliva direktno na večjo težo pridelka, pa zadnje analize izkazujejo, da je teža sorazmerno večja zaradi povečanja pecljevine, ne pa grozdnih jagod. Previsoki odmerki dušika vplivajo na povečanje titracijskih kislin v vinu, dušik v povezavi s kalijem povzroča tudi ph vina, kar pomeni večjo dovzetnost mošta in vina za škodljivo delovanje bakterij. Presežek dušika v pecljih ima posredno vlogo tudi za večji pojav sušenja pecljevine.

Ernest Novak, univ. dipl. inž. kmet. KGZ Murska Sobota

Ohranjajo ljudsko pesem

Ljudske pevke KUD Sv. Jurij ob Ščavnici so ponesle ime občine širom po Sloveniji in zunaj naših meja. Že več kot 20 let jih družijo glasba, pesem in njihovi ubrani glasovi. Ohranjajo ljudsko pesem in so v bistvu nepogrešljive na vseh občinskih in drugih prireditvah. Posnetek je nastal na letošnji proslavi občinskega praznika pri Sv. Juriju ob Ščavnici. - M. J.

Lutverci: Debeli in Suhi

Člani KMN Garfield in gasilci iz Lutvrec na Apaškem polju so pripravili enkratno prireditev, ki je pritegnila vse vaščane. Med drugim je bil tudi nogometni dvoboj med ekipama Debeli in Suhi iz Lutvrec ter spopad ženskih nogometnih ekip iz domače vasi ter ekipo Zgornje Velke.

Rezultata obeh tekem sta bila sicer manj pomembna, zato pa je bilo veliko smeha in zabave za vse prisotne. Obe tekmi sta bili v regulamem času končani brez zmagovalca, tako da so odločali kazenski strelji. Posebna priznanja so podelili najboljšemu igralcu (Branko Kralj - suhi), najstarejšemu (Ivan Kurnik - Debeli, 59 let), najlažjemu (Branko Fridau - Suhi, 59 kg) in najtežjemu igralcu (Nikola Petrovič - Debeli, 121 kg).

Ob prijetnem druženju in zabavi je popoldan hitro minil in še preden so se eni odpravljali domov, kjer je bilo treba poskrbeti za živino in druga domača opravila, je že padla odločitev, da bo prireditev postala tradicionalna: vsako leto 1. maja. - Besedilo in foto: Oste Bakal

Dokležovje: gasilci so bogatejši

V nedeljo, 4. maja, so dokležovski gasilci slovesno prevzeli novo gasilsko vozilo znamke IVECO. »Nadgradnjo« so naredili v podjetju Varkar, opremljeno je s tisočlitrsko cisterno, visokotlačno črpalko in drugo opremo, z njim pa se lahko pelje sedem gasilcev. Kupili so ga s pomočjo prispevkov krajanov in krajevne skupnosti Dokležovje, občine Beltinci, Gasilske zveze Beltinci, Zavarovalnice Triglav, gradbenega inženiringa Gomboc, RTV Tratnjek in KG Rakičan ter 15 botrov. Pridobitev je stala 16 milijonov tolarjev.

Ob prevzemu vozila se je zbralo 120 uniformiranih gasilcev, ki so prišli z devetimi gasilskimi prapori. Zbrane so nagovorili: predsednik PGD Dokležovje Andrej Panker, župan občine Beltinci Milan Kerman, predsednik GZ Beltinci Jože Lebar in predsednik krajevne skupnosti Dokležovje Simon Horvat. Ob tem je Gasilska zveza Beltinci podelila domačim gasilcem več gasilskih priznanj. Novo vozilo in kip svetega Florjana je blagoslovil župnik g. Anton Horvat, župan Milan Kerman pa je predal ključje vozila šoferju in poveljniku Jožetu Mesariču. Vozilo so »krstili« tudi s šampanjcem. V kulturnem programu so nastopili moški pevski zbor in ljudske pevke iz Dokležovja ter mladi gasilci. - Foto: J. Žerdin

VESTNIK
na internetu:
www.p-inf.si
Podjetje za informiranje, d.d., Ul. a. Moravske 12, M. Sobota

Filovci: tudi oni bodo gasilci

Gasilsko društvo Filovci je izvedlo pod pokroviteljstvom MGZ Murska Sobota in občine Moravske Toplice vajo evakuacije otrok in zaposlenih vrtca Filovci, saj so v njej vsi lepo sodelovali. Gasilci so tudi prikazali otrokom orodja, ki so jih uporabljali pri gašenju namišljenega požara. Prikazali pa so jim tudi gašenje travniškega in gozdnega požara. Nekateri otroci so pri tem neposredno sodelovali. Najbrž bodo tudi oni nekoč člani gasilskega društva. - Foto: F. Režonja

Srečanje s Terezijo Varga iz Budinec Konec sveta na Kokotinom Bregu

Dalmatinca na Goričkem

Budinci so raztegnjena gorička vas, sestavljena iz več zaselkov. Eden izmed njih je Kokotin Breg, na katerega sem zašel, ko sem se prejšnji teden vozil po Goričkem.

»Tu je konec sveta,« me je presenetila sedemdesetletna Terezija Varga, oblečena v črni gvant. »Naša hiša je zadnja in od tod ni poti naprej,« je še dodala.

Sedla sva na klop ob sosedovi cimprani hiši, saj me je res zanimalo, zakaj bi prav na Kokotinem (petelinovem) Bregu moral biti konec sveta, kajti vemo, da je Zemlja okrogla in ni konca.

»Tako pravim vsakomur, ki se pripelje sem. Šalim se.«

S tem pojasnilom me je pomirila, saj sem se bal, da se je na tem »koncu« zgodila kaka huda tragedija, ko pa je bila oblečena v črno.

»Triindvajsetega januarja mi je umrl mož Karel. Klonil je za zahrbtno boleznijo, s katero se je sicer boril nekaj let,« je povedala. Izrazil sem ji sožalje.

Kratko posedanje na klopi in to, da ji je nekdo prisluhnil, ji je dobro delo, saj se je razgovorila.

»Rodili so se nama trije otroci: Feri in Aleksander, ki delata v Nemčiji, in Milan, ki je zaposlen v Avstriji. Eden si je ustvaril dom in družino na domačem gruntu v Budincih, druga dva pa v Moščancih oziroma v Dolencih. Še dobro, da živijo doma - v novi hiši, ki je v neposredni bližini moje - vnukinja Renata in njuna otroka Tamara in Benjamin, sicer bi mi bilo težko živeti sama.«

Terezija je povedala, da sta si z možem prizadevala, da bi obdelala sleherno ped zemlje; zdaj, ko pa njega ni več, pa je »vse zapuščen«, povrh pa tam stika še divjad.

»Neki dam sem naštela 40 jelenov, sicer pa prideleke uničujejo tudi srne in divje svinje.«

Na vprašanje, ali je hodila kaj po svetu, je odgovorila, da je bila vedno doma.

»Najdlje, kamor sem šla, je bil Sombotel na Madžarskem, kjer živi sestra Marija. Sestra Helena pa je mlada odšla v Ameriko in tam je tudi umrla. Me pa sinova vabita, da bi šla na obisk v Nemčijo, a si ne upam na tako dolgo pot. Najrajši sem doma.«

Vdova Terezija Varga zdaj živi od skromne pokojnine, obdeluje vrt, ima dva psa, tri mačke, dva zajca, deset kokoši in kokota. Še sam sem ga opazil, ko se je petelinil v družbi svojih desetih »tovarišic« - kur.

Nisem raziskoval, zakaj zaselku pravijo Kokotin Breg. Morda so ga tako poimenovali zaradi petelinov, morda pa zaradi fantov, ki so tam živeli.

»Toda naokoli je veliko hiš praznih, nekatere pa so spremenili v počitniške hiše. Tako sem dobila za soseda družino iz Dalmacije, ki občasno prihaja sem. Nekoč, ko sem bila mlada, pa je na na-

Terezija je oblečena v črno, saj žaluje za možem

Na Vargovem dvorišču se je petelinil »kokot«

šem Bregu bilo veliko mladine. Ob njej smo odhajali k maši v Dolence. Je tako da bi šla procesija. Spominjam se tudi na gasilskih veseljih, kjer so plesali in se sprevajali.

Oh, ta mlada leta, kako hitro so minila! Se je morala tudi posloviti od moža, v katerem je živela v lepi zakonski slogi 53 let. Zdaj je jo obiščejo njeni najdražji; lepo pa spominja druge, ki pridejo na Kokotin Breg, vse pa s trditvijo, da je tam konec sveta. Sam bi malo pretiravam, da je tam začetek sveta, kolikor vse tako mirno, spokojno, neponarjeno. Štefan So-

Na kratko

Veržej

Iz letnega poročila ljubljanske dimnikarske službe iz leta 2002 v veržejah so opravili 148 meritev, od katerih jih je bilo negativnih 148 odstotkov. To je veliko manj kot leto poprej. Se boljše bi bilo tati meritev v področjih novih, kar velja tudi za ne pregleda novogradnje.

Cankova

Nov pravilnik o sofinanciranju programov na področju predvideva, da bodo sredi gotovljena iz občinskih računa. Denar bi porabil sem za ohranjanje čisto veču prijazne okolice in bujanje sodelovanja in različne oblike pospeševanje s pravnimi, stti, povezane s pravnimi, ma, in druge aktivnosti ni dejavnosti. - M. J.

Radgonski upokojenci Želijo si dom za ostarele

15. maj, dan Slovenske vojske

Kdo pa so ti mladi fantje ...

V SV je mogoče dobiti delo

Danes, 15. maja, mineva 12 let, odkar je Slovenija sama začela usposabljanje vojakov v učnih centrih na Igju in v Pekrah. Ta dan so si pripadniki (nove) Slovenske vojske izbrali za svoj praznik. Osrednja slovesnost bo v vojašnici v Cerkljah ob Krki.

Slovenci pa imamo sicer veliko starejšo vojaško tradicijo, ki sega vse od Karantanije, prve slovenske države, ki je nastala v 7. stoletju. V ljudskem izročilu pa se je še posebej ohranil spomin na boje s Turki pri Sisku leta 1593. Bogato je izročilo o velikih kmečkih uporih v letih od 1478-1731, ki so imeli tudi narodno prebujevalni značaj. V vojski avstro-ogrske monarhije so bili slovenski polki in vojniki zelo cenjeni. Iz njih je 1918. leta nastala prva slovenska vojska. Štela je 12.000 mož in je pod vodstvom generala Rudolfa Maistra v bojih za severno mejo ohranila Maribor z zaledjem in na Koroško. Po nastanku jugoslavije je bila 1919. leta slovenska vojska odpravljena. Samostojna slovenska (partizanska) vojska pa je spet nastala med okupacijo od leta 1941-1945. Avgusta 1944. leta je štela

Vklenjen v verige žalil sodnika

Obravnava preložena

Pred senatom Okrožnega sodišča v Murski Soboti, ki ga vodi sodnik svetnik Dežider Novak, se je konec minulega tedna pojavil Bojan Žalik, ki v zaporu na Dobu prebija 30-letno kazen zaradi umora znanega podjetnika Janka Makoterja s Cvena. Vkljenjen v verige na nogah so ga privedli zaradi obtožbe, da je nezakonito posedoval orožje.

Na vprašanja predsedujočega sodnika Dežiderja Novaka, katerega je preprosto žaliljo. Med drugim je dejal: »Prišel bo dan, ko se boš spomnil, kako si bil nepravilen. Ne delaj se neumnega in ne imej nobenih iluzij, ker so tvoje žanje enake ničli. Ta prava država več ne deluje. Ti meni ne boš več sodil!« Na vprašanje, zakaj to zahteva, je odvrnil, da je sodnik podkupljen.

Ker je Bojan Žalik izrecno zavračal izločitev predsednika senata, je Dežider Novak prekinil obravnavo za nedoločen čas, dokler ne bo predsednik Okrožnega sodišča odločil o nadaljevanju razprave.

M. J.

Kdo pa so ti mladi fantje? Po 45 letih smo (1991. leta) spet dobili pravo - Slovensko vojsko. - Foto: Vestnik

21.700 pripadnikov in je bila organizirana v dveh korpusih in eni operativni coni. Žal so jo po vojni razpustili in slovenski fantje s(m)o morali služiti v jugoslovanski armadi, velikokrat na drugih koncih skupne države, in se ravnati po ukazih v srbohrvaškem jeziku.

S prvimi večstrankarskimi volitvami spomladi 1990. leta in s plebiscitom se je Slovenija odločila za lastno pot zunaj takratne SFRJ. S tem se je začelo tudi vojaško osamosvajanje Slovenije. Slovenska skupščina se je že pred volitvami 1990. odločila, da slovenskih nabornikov ne bo več pošiljala na »vroče« Kosovo, pozneje pa je slovenska stran svoje zahteve še zaostila in zahtevala napotitev slovenskih državljanov na odsluženje vojaščine zgolj v enote 5. armadnega območja (Slovenija, Hrvaška). Sedmega marca 1991 pa je slovenski parlament razglasil moratorij na služenje slovenskih državljanov v jugoslovanski armadi.

Slovenska teritorialna obramba je bila tni v peti JLA, saj je začela razvijati lasten koncept usposabljanja slovenskih vojakov - nabornikov. Sprjeta sta bila tudi dva pomembna zakona:

Zakon o obrambi in zaščiti ter Zakon o vojaški obveznosti. Za inštruktorje v centrih TO se je prijavilo veliko kandidatov, od katerih so izbrali 50 najboljših. Usposabljanje so jih začeli 15. aprila 1991. leta v Poljčah. Oblikovali so tudi dva učna centra: v Igju in Pekrah. V prvega je prišlo 180, v drugega za 120 nabornikov. Nato, 23. in 24. maja, so se zgodili znani pekrski dogodki, ko je vojska skušala s silo zatreti slovensko vojaško osamosvajanje. Prvi slovenski naborniki so slavnostno prisegli 2. junija 1991. leta. Nekaj tednov potem se je začela zmagovita vojna za samostojno Slovenijo.

Danes šteje vojna sestava Slovenske vojske 47.112 pripadnikov, od tega je 87 odstotkov pripadnikov rezervne in 13 odstotkov poklicne sestave. V sestavi oboroženih sil ima največji delež (99 odstotkov) kopenska vojska, ostalo (en odstotek) pa predstavljajo letalstvo in zračna obramba. Glede na rodove imajo največji delež pehotne enote (48 odstotkov), nato (26 odstotkov) logistika, tem pa sledijo zveze, zračna obramba, inženirstvo, oklepne enote, topništvo, RKBO, letalstvo in - morarica. Da, tudi ta rod imamo v

Slovenski vojski, čeprav nimamo ravno veliko morja.

V Sloveniji težimo k profesionalizaciji vojske. Prej ko slej bo obvezno služenje odpravljeno, še posebej pa zdaj, ko smo se vključili v Nato. Prav te dni smo zasledili razpis za zaposlitev v 10. motoriziranem bataljonu kot pripadnik bataljona, strelec bombometa, mitraljezec, merilec browninga, voznik vojaških in oklepnih vozil, orožar, vezist, izvidnik ... Seveda pa je treba za zaposlitev izpolnjevati določene zdravstvene in izobrazbene pogoje (srednješolska izobrazba ali srednješolska poklicna šola), starost ob sklenitvi pogodbe največ 25 let, ob izteku pa največ 45 let, nekaznovanost ... in izjava, da z dnem nastopa vojaške službe ne bo član nobene politične stranke.

In kakšen je temeljni namen naše - Slovenske vojske? Vojaška obramba, izvajanje mednarodnih obrambnih in vojaških ter drugih obveznosti, ki jih je prevzela (jih bo prevzela) Slovenija; sodelovanje v nalogah zaščite, reševanja in pomoči, sodelovanje v operacijah v podporo miru in humanitarnih operacijah.

Pripravi: Štefan Sobočan

Nov zaplet v primeru Makoterjeve

Sojenje preloženo na 15. maj

Sojenje Milici Makoter je ponovno preloženo, saj obtoženka po mnenju zdravnika za obravnavo ne bo sposobna še dva tedna. Tako je odpadlo nadaljevanje glavne obravnave, predvideno za minuli četrtek, kakor tudi poznejše ponedeljkovo sojenje.

Kot je znano, je Milica Makoter prejšnji teden pri odhodu na nadaljevanje glavne obravnave v Mursko Soboto padla po stopnicah mariborskega zapora in se poškodovala. Sprva je kazalo, da ni utrpela vidnejših poškodb, zato so nadaljevanje sojenja predvideli že v četrtek. Takrat je zdravnik odločil, da jo odpeljejo na pregled v bolnišnico, čeprav ni utrpela resnejše poškodbe. Najprej je zdravnik Zavoda za prestajanje kazni Maribor odredil dnevni počitek obtožene, po zadnjem pregledu pa je presodil, da še potrebuje počitek. Zaradi nove ocene zdravstvenega stanja se bo obravnava na Okrožnem sodišču v Murski Soboti nadaljevala 15. maja.

Milan Jerše

Zgodilo se je ...

Med 5. in 11. majem se je zgodilo na slovenskih cestah 136 prometnih nesreč, v katerih se je poškodovalo 174 oseb, šest pa jih je umrlo. Letos (do 11. maja) je umrlo 70 ljudi, lani v enakem obdobju pa 85. Promet v Pomurju je doslej terjal sedem žrtev.

V dneh od 7. do 12. maja je bilo v Pomurju 31 prometnih nesreč, v katerih se je pet ljudi lažje poškodovalo, en pa huje. Gre za nesrečo, ki se je zgodila v nedeljo, 11. maja, ob 14.45 na Ormoški cesti v Ljutomeru. Dva voznika motornih koles sta drug za drugim prehitevala kolono vozil. Med prehitevanjem je 22-letni Ljutomerčan, ki je vozil prvi, začel zavijati na levo proti stanovanjskemu bloku. 43-letni motorist iz Ormoža je zaradi neprilagojene vožnje trčil vanj, nakar sta oba padla, vozili pa sta drsli po vozišču. Motorno kolo Ormožana je celo trčilo v osební avto 31-letnega voznika iz Podgradja, ki je pripeljal nasproti. Domnevni povzročitelj nesreče se je pri padcu hudo poškodoval, saj si je zlomil zapestje desne roke, na vozilih pa je škoda za milijon tolarjev.

Promet v prejšnjem tednu pa je terjal tudi življenje, saj je vlak v Radencih povozil 29-letnika, o čemer smo sicer že poročali.

V preteklem tednu pa je bilo žalostno tudi v Turnišču, kjer je umrl 44-letni domačin. Ugotovili so, da je zaradi trenutne slabosti ali zato, ker se je v temi zapletel (bilo je v zgodnjih jutranjih urah), padel čez ograjo na hodniku zgornjega nadstropja stanovanjske hiše z višine treh metrov na betonska tla in se tako hudo poškodoval po glavi, da je na kraju samem umrl.

Kako je bilo z javnimi redom in mirom ob koncu prejšnjega in v začetku tega tedna? So spet morali v akcijo policisti, miriti, koga pridržati? Med 7. in 12. majem je bilo na območju Policijske uprave Murska Sobota 32 evidentiranih kršitev javnega reda in miru, od tega 13-krat na javnih mestih in 19-krat v zasebnih prostorih. Vsi so se pomirili, zato so prostori za pridržanja samevali. O. K.!

Med drugimi dogodki velja omeniti, da je v gornjeradgonskem podjetju Mir uhajal iz rezervoarja plin amoniak. Popustili naj bi avtomatski ventil v strojnici. Zadevo so kmalu uredili, zato je v zrak ušlo le kake štiri kilograme plina. - V preteklih dneh je bilo na območju Pomurja nekaj tatvin, tudi vlomov, a preveč hudo najbrž ni bilo, sicer bi nas policija na to posebej opozorila. - Osmega maja sta bila dva požara. Radomerski in ljutomerski gasilci so odpravili gasit gospodarsko poslopje v Radomerju (na to jih je opozoril nek prijavitelj požara), vendar ni bilo tako hudo (ni bilo treba gasiti), saj so domačini kurili le vejevje. - Soboški gasilci pa so istega dne pogasili ogenj, ki je zajel motor starega Opel Kadeta.

Š. S.

Protestni shod Društva za osvoboditev živali ob radgonskem sejmu Lov in ribolov

Lov je ljubezen - do ubijanja?

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, ki ima svoj sedež v Ostrožnem pri Ponikvi, je ob sejmu Lov in ribolov v Gornji Radgoni pripravilo mirni protestni shod z motom Lov je ljubezen DO UBIJANJA. Predsednik društva Stanko Valpotic je poudaril, da shod ni bil namenjen proti lovcem, ampak je bolj služil oza-

veščanju o, po njihovem mnenju, nepravilnem odnosu do živali.

V društvu so želeli opozoriti na domnevne napačne predpostavke in med lovci uveljavljena pravila pri ravnanju z živalmi. Tako člani društva pravijo, da so napačne lovske trditve o tem, da lovci varujejo gozd in polje pred škodo, ki jo napravi divjad,

da se brez lova divje živali pretirano množijo, da je lov uporabno varstvo narave, da lovci ubijajo neboleče in da ščitijo prebivalstvo pred steklinjo ter da je človek vedno bil lovec. Proti vsem tem lovskim trditvam - v razglasu društva so jih označili z besedo »laž« - so sami napisali protiangumente. Zraven pa je dodan tudi letak »Kar ima oči, odgovorni ljudje ne jedo« s podnaslovom Osem laži o prehrani, kjer se zavzemajo za vegetarijanski način prehranjevanja.

Svoje trditve so člani društva podkrepili z ugotovitvami nekaterih svetovnih strokovnjakov, zoologov, biologov pa tudi pisateljev, izumiteljev in politikov. Precej zgovorna je izjava Theodorja Heussa, prvega predsednika Zvezne republike Nemčije, ki je ob opazovanju diplomatskega lova enkrat dejal: »Lov je samo nizkoten opis za posebno nizkoten umor sobitij, ki nimajo nobene možnosti.«

T. K., foto: N. J.

Postavila nove temelje sodobnega varstva rastlin

Vsako učinkovit sistemski insekticid, ki nudi odlično varstvo pred škodljivimi žuželkami kot so listne uši, jabolčna grizlica, jabolčni zavijač, listni zavrtaki, koloradski hrošč in rastljinjakov ščitkar.

calypso
INOVATIVNO VARSTVO

Razen ugodne cene in nizkih odmerkov (0,1-0,3 l/ha) sredstvo odlikuje tudi možnost uporabe v času cvetenja, saj ni strupeno za čebele.

Vaše novo orodje za integrirano pridelavo brez navzkrižne rezistence.

PIRUS
TO RABITE

Bayer CropScience

G sredstva za varstvo rastlin so strogo prepovedani. Pred uporabo preberite navodila za uporabo!

da se brez lova divje živali pretirano množijo, da je lov uporabno varstvo narave, da lovci ubijajo neboleče in da ščitijo prebivalstvo pred steklinjo ter da je človek vedno bil lovec. Proti vsem tem lovskim trditvam - v razglasu društva so jih označili z besedo »laž« - so sami napisali protiangumente. Zraven pa je dodan tudi letak »Kar ima oči, odgovorni ljudje ne jedo« s podnaslovom Osem laži o prehrani, kjer se zavzemajo za vegetarijanski način prehranjevanja.

Svoje trditve so člani društva podkrepili z ugotovitvami nekaterih svetovnih strokovnjakov, zoologov, biologov pa tudi pisateljev, izumiteljev in politikov. Precej zgovorna je izjava Theodorja Heussa, prvega predsednika Zvezne republike Nemčije, ki je ob opazovanju diplomatskega lova enkrat dejal: »Lov je samo nizkoten opis za posebno nizkoten umor sobitij, ki nimajo nobene možnosti.«

T. K., foto: N. J.

GOSTIŠČE 2003
osvežišče

Radenska PIVOVARNA LASKO

KOMPAS POMURJE

PRIJAVNICA

Prijavljam gostinski lokal:

Predlagam ga za naslednjo ocenitev
(obkrožite, v čem je najboljši):

1. Gostišče z najlepšo teraso
2. Gostilna s ponudbo prekmurske in prleške hrane
3. Estetsko opremljen gostinski lokal

Naslov prijavitelja

(če želi sodelovati pri končnem žrebanju):

Ocenjevali lokale, nagradili pošiljatelje

Osnovni cilj Vestnikove akcije Gostišče Osvežišče je dvig kakovosti in izboljšanje gostinsko-turistične ponudbe. To je namreč lažje in bolj učinkovito s spodbujanjem tekmovalnosti in predstavljanjem najboljših ali tistih, ki izstopajo, kakor pa s kritiziranjem.

Seveda pa je vse odvisno od tega, koga bodo prijaviteli naši bralci. Če torej menite, da je v vaši sosesčini takšen lokal ali pa ste bili pred kratkim gost v lokalu neke na območju Pomurja (Prekmurje in Prlekije), ki bi bil vreden posebne pozornosti (da ima lepo teraso, izvrstno ponudbo hrane ali pa izstopa po opremljenosti), ga brez skrbí prijavite – izpolnite tole prijavnico in jo pošljite na naslov Vestnik - Venera, Ulica Arhitekta Novaka 13, M. Sobota. Ni se potrebno podpisati v rubriko Pošiljatelj, če tega ne želite oziroma če ne želite sodelovati v končnem žrebanju. Trije izžrebani pošiljatelji bodo prejeli lepe nagrade. Nam pa je najpomembnejše, da nas napotite: kam naj gremo pogledat to, kar je boljše. Ni potrebno, da ima lokal tako teraso kot ponudbo hrane. Če je to le dobra senčna poletna terasa, obkrožite le prvo rubriko na prijavnici; če ima gostilna dobro ponudbo hrane, nima pa terase, obkrožite le drugo rubriko. Prav tako je to lahko le lokal, ki ima lepo notranjo opremo, nima pa ne terase in ne hrane – potem obkrožite le tretjo rubriko. Z usako posamezno področje bomo izbirali najboljšo, torej: teraso, hrano in opremo.

Če pa boste odkrili lokal, ki ima vse troje, mirne duše obkrožite vse tri rubrike. To bodo potem kandidati za »domačo gostilno«. Na prvem sestanku ocenjevalne komisije se je namreč pojavil zanimiv predlog, da bi v prihodnosti iskali tudi »domače gostilne«. Vendar pa moramo najprej dobiti prijavnice, šele potem bomo lahko iskali in izbirali. Zato pa prijavljajte lokale. Ni nujno, da so največji, najbolj znani. Včasih se zanimivosti in lepote skrivajo tudi v najbolj oddaljenih krajih.

Bernarda B. Peček

Iskali smo bisere Prlekije

Je Marijina slika iz palestinskega Jeruzalema?

Zanimiva pohodna pot od gradu v Železnih Dverih mimo »umetniške« kmetije Belec do znamenite cerkve v Jeruzalemu in še do Vinskega hrama Brenholc

Kadar zaslišimo ime Prlekija, običajno najprej pomislimo na Ljutomer, kajti to mesto je središče določenega geografskega območja s tem imenom in je z okoliškimi vasmi gotovo tudi najbolj prleško zavedno, značilno ... Če pa bi popotnik rad spoznal in si ogledal nekaj njenih biserov, se mora vsekakor podati na Jeruzalem.

Do tja vodi nekaj turističnih pešpoti, speljana pa je tudi asfaltna cesta, ki se, če se pripeljete po glavni cesti iz Ljutomera proti Ormožu, začne malo pred Radomerjem. To je tudi vinska cesta skozi predele Ljutomersko - Or-

druge gobe, jeseni pa nabirate kostanje, ki prav te dni lepo cvetijo.

Prvi objekt, ki bo gotovo zbudil vašo pozornost, je grad v Železnih Dverih, ki pa sicer ni odprt za javnost in v njem tudi ni kakšnih zgodovinskih znamenitosti. V njem je bil nekoč samostan in govori se, da ga je med 2. svetovno vojno nekajkrat obiskal nemški general Göring, zaradi dobrega vina, ampak s tem se grad najbrž ne more ravno ponahati.

Naslednja točka, kjer se splošča ustavi, je 350 let stara domačija Belec, kjer si lahko med drugim zaželite jedi iz peči v črni kuhinji, gostom pa postrežejo še s kislo juho, mesom iz tunke,

Splošča se stopiti še do najvišje točke na Jeruzalemu, do Vinskega hrama Brenholc, od koder je lep razgled daleč naokoli. Seveda imajo tudi razne prleške in druge dobrote, ogledate pa si lahko vinoteko, se ob sobotah zavrtite ob živi glasbi ...

moških goric, ki slovijo po vrhunskih vinih. Nekaj sto metrov vodi skozi dokaj gosto poraščen gozd, ki ga na obronkih spomladi obarvajo norice, poleti lahko najdete v njem jurčke in

domačimi sokovi in dobrimi vini. V neposredni bližini pa si gostje lahko ogledajo delavnico umetniškega mojstra Milana Belega, ki poslikava krožnike in majolike, slika na platno, izdeluje iz glinene grbe slovenskih mest idr. Obiskovalci mu lahko tudi pomagajo pri delu, se kaj naučijo in si izdelke domače obrti seveda lahko tudi kupijo.

Dober kilometer naprej pa se je vredno na vsak način ustaviti na Jeruzalemu, 338 metrov visokem hribu, ki mu pravijo tudi biser Ljutomersko - Ormoških goric. Tamkaj se lahko sprehodite skozi park, v katerem raste okrog sto različnih dreves in grmovnic, se okrepčate v gostišču, ki ga je pred nedavnim prevzel in odprl znani gostinec Kolbl (v najemu ima tudi gostišče v Ri-

Mojster Belec nas je pozdravil pred svojo delavnico in nas povabil na ogled.

To naj bi bila edina kopija slike Zalostne Matere božje, katere original je ob odprtem grobu v palestinskem Jeruzalemu.

Zvonček želja je menda nekaterim marsikaj lepega, zanimivega.

biškem domu pri Gezovih jamah na Moti), vsekakor pa je vredna ogleda tudi tamkajšnja baročna cerkev Žalostne Matere Božje. Takšna, kot je videti danes, je ohranjena iz leta 1652. Po ustnem izročilu pa je stala že davno prej in v njej, na glavnem oltarju, naj bi bila tudi edina kopija slike Žalostne Matere Božje, imenovana Pietà, njen original pa je pri odprtem grobu v palestinskem Jeruzalemu. Govori se namreč, da so se v trinajstem stoletju tam ustavili križniki (Nemci, Avstrijci, Francozi idr.), ki so se vračali s svojega pohoda nazaj v palestinski Jeruzalem, kjer je bila njihova baza. Tu so naleteli na dobro vino, hrano in ženske, zato so nekateri kar ostali. O tem naj bi pričali tudi dokaj številni priimki tam okoli

(Brenholc, Lihtenvalner, Hladnik, Edén izmed njih, ki je zbežal iz Jeruzalema in prinesel od tam Žalostne Matere Božje. Ker se je želja uresničila, je obljubo dal v Jeruzalemu. O tem vam bo vedel Vinko Brenholc, lastnik skakega hrama na hribu malo naprej, 338 metrov nadmorske višine), ki je prejšnji najemnik gostišča pri cerkvi vložil veliko truda, da bi do njene obnove, ob tem pa se izobesili tudi zvonček želja, se se menda uresničilo že marsikaj zanimivega ... Tudi vi lahko poskusite.

Besedilo in foto: Jozeta

Skupnost TIC-ev v Sloveniji

7. in 8. maja je v Radencih potekal posvet o informacijski dejavnosti v turizmu. Organizirala sta ga Turistična zveza Slovenije in Skupnost turističnih informacijskih centrov Slovenije. Na njem so predstavili pomen in vlogo TIC-ev pri oblikovanju elektronskih baz podatkov in vključevanje v informacijske sisteme na lokalni, regionalni in državni ravni. Predvsem naj bi se dogovorili, kako vzpostaviti nacionalni turistični informacijski sistem in meddruštveno povezanost. Drugi dan posveta je bil namenjen turističnemu spominku, novim izobraževalnim programom za nove poklice v turizmu, turistični kartografiji, telefonu in nabiralniku ter o programu Skupnosti turističnih informacijskih centrov v Sloveniji.

Sladka pot

V petek, 9. maja, so na Goriškem označili novo turistično pot, ki so jo poimenovali Sladka

pot. Pri projektu so sodelovali tudi učenci foko-vske osnovne šole, vključeni pa so različni ponudniki domače in umetnostne obrti iz Berkovec, Ivanjševca, Ratkovec in Ivanovec.

Turistično društvo Tromejnik

V občini Kuzma je med dejavnimi društvi tudi Turistično društvo Tromejnik. Med večjimi projekti oziroma nalogami, ki so jih realizirali, so ponosni na Srečanje na tromeji ob sodelovanju turističnih delavcev Avstrije in Madžarske. Bili so tudi na srečanju ob tromeji Slovenije, Italije in Avstrije. Pripravili so več prireditev, dramski nastop, božični koncert idr.

V okviru programa javnih del so zaposlili delavko, ki je pobirala vstopnino in vzdrževala čistočo. Popostrili so ponudbo spominkov in poskrbeli za nekaj dodatnih spominkov ter sodelovali v ocenjevanju spominka v občini.

Med letošnjimi nalogami društva je srečanje turističnih društev Slovenije, tradicionalni prvo-

majski kres s pripravo klobas na pastirski pri nekdanji stražnici v Trdkovi, sodelovanje pri prireditvah ob praznovanju občinskega jubileja, počitniške prireditve za otroke, organiziranje ženskega pohoda od Copekovega mlina na gorenjsko tromejo, kostanjev pohod za ženske idr. Turistično društvo Tromejnik vodi predsednica Marija Bunderla.

Od Copekovega mlina do izvira Črnca

Ljubitelji pohodništva, narave in okolja v okviru bratonskega turističnega društva Tromejnikov, med njimi je bil tudi župan občine Kuzma, so se 1. maja podali na pohod od Copekovega mlina na gorenjsko tromejo, kostanjev pohod za ženske idr. Turistično društvo Tromejnik vodi predsednica Marija Bunderla.

Pohoda, ki je potekal vzdolž potoka Črnca v Bratonicah, njegovem obrežju, se je udeležilo okoli 50 pohodnikov, med njimi je bil tudi župan občine Kuzma, Milan Kerman. Najstarejši udeleženec je bil 64-letni Sini Hošteter iz Murske Sobote, najmlajši pa 5-letni Nino Klaindinst iz Bratonic.

Daliborka Jocić, najboljša domača košarkarica

»Slovenska liga je katastrofa!«

Še ne 22-letna Daliborka Jocić iz Murske Sobotice je kljub svoji mladosti prešla že mnogo poslav v svoji karieri. Trenutno jo športni strokovnjaki štejejo za najboljšo košarkarico v Sloveniji. Daliborka je tudi študentka 2. letnika ekonomije v Ljubljani, čeprav ima zaradi športnih obveznosti težave z usklajevanjem študija. Študij bom končala; čisto vseeno mi je v kakšnem času, a zaključila ga bom,« odločno pravi Daliborka. Sedaj uživa še zadnje proste dni doma, nato pa jo čaka težka odločitev: ali nadaljevati kariero v celjskem Merkurju, s katerim je osvojila tudi naslov državnega prvaka, ali pa v tujini.

– Na hitro preletiva tvojo športno pot.

– Pred petimi sezonami sem odšla v Ježico. V Murski Soboti sem začela košarko v petem razredu osnovne šole, neke v osmem razredu sem prišla v člansko ekipo, kjer sem igrala tri sezone. Tu je bilo zelo lepo, bolj je bilo sproščeno in zanimivo. Nato sem odšla v Ježico, kjer sem preživela štiri leta. To so bila tudi najlepša leta mojega življenja. Lani pa sem se odločila za odhod v Celje. Pač zaradi finančnih razlogov, Ježica pa tudi ni imela takšnih ambicij.

– Kaj to se je dosti govorilo o težavah s financami pri Ježici. Za kaj je šlo natančno?

– Za točko sezono bi klub imel malo sredstev, vendar so bili vedno pripravljeni se za prejšnje sezone. In tudi imajo velike dolge. Tudi plačila so ostali dolga. Pa tudi sedaj imajo velike plače na minimum.

– Torej tudi so tebi ostali dolgi?

– V bistvu smo stvar skompenzirali, jaz sem imela odškodnino in potem lahko odšla iz kluba, sem pobabila na dolg. V bistvu mi je bilo plačalo celotni dolg.

– Tako da si morala narediti ta korak, prehod iz Ježice v Merkur?

– Da, enostavno pri Ježici ni več šlo.

– Drugače pa praviš, da ti je bilo lepo?

– Kot družba in na treningih je bilo fenomenalno. Vendar plač ni bilo dobivali po tri, štiri mesece, tako da ni bilo mogoče več vzdržati.

– Stanovala si v klubskem stanovanju?

– Da, klub nam je plačal za hrano, stanovanje in stroške. Prvi dve leti sem živela v internatu, ker sem tretji in četrti letnik srednje šole obiskovala tam, nato pa sem šla v stanovanje.

– Kako pa je bilo to sezono v Celju?

– Fenomenalno. Finančno vse točno in korektno, pravi profesionalni odnos. Organizacija je bila na zelo visokem nivoju, tako da lahko rečem res vse najlepše.

– Tako da želijo narediti vrhunski klub.

– Da, imajo ambicije, in to so tudi pokazali. Sedaj imam konec pogodbe. Bomo videli, kako bo.

– Nekateri športni novinarji pravijo, da te bolj vleče v tujino. Je to res?

– V bistvu bi raje ostala v Sloveniji. Vendar so s tem povezane še druge stvari. Imam fanta, ki je tudi košarkar, in tudi njemu se izteče pogodba. Če bi šla v tujino, bi rada šla skupaj, obstaja pa možnost, da oba ostaneta v Celju. Tako da upam, da bi se ta zadnja in ničica uresničila. Bila bi skupaj, pa tudi sama bi bila še vedno blizu doma.

– Kje pa on igra?

– Gre za Igorja Jokiča, sedaj igra pri Kraškem zidarju in je bil prvi

strelec lige.

– Verjetno ima tudi on polno ponudb?

– Ima, saj v tem je tudi problem. Rada bi šla skupaj, to pa pomeni, da se bo eden moral prilagoditi drugemu. Če že ne bi bila v istem mestu, bi bila rada vsaj v isti državi.

– In katere države so pri tebi v igri?

– Nemčija, Španija, Francija, pa vse te države, ki so igrale v Trocal ligi, Hrvaška, Bosna in podobno. On ima zelo dobro ponudbo iz Nemčije. Zanj se zanima tudi Laško, in to bi bilo idealno: jaz v Celju, on v Laškem. Če ne, bomo pa šli v tujino. Vendar sama ne bi rada šla, ker bi mi bilo pretežko. Vsaj če bi šla še kakšna igralka.

– Pa obstaja še kakšna taka?

– Da, Katja Temnik. Mislim, da tudi ona želi v Nemčijo. Vendar je težko verjetno, da bi en klub kupil obe, ker igra na isti poziciji.

– Kako bi ocenila kvaliteto slovenske ženske košarkarske lige?

– Ne bi bila rada prepotentna, ampak to je katastrofa. Iz leta v leto je slabša, vidi se, da se vedno manj dela z mladimi igralkami, vedno manj se vlaga. To je začarani krog: nihče noče vlagati, nihče noče trenirati, nihče noče gledati tekem ...

Daliborka s svojo širšo družino. Foto: T. K.

In memoriam

Boris Rihtarič (1974–2003)

Kruta in neizprosna usoda je zopet prizadela pomurskemu športu. Nepričakovano je umrl komaj 29-letni odlični igravec namenskega tenisa Boris Rihtarič iz Radence. Umrl je v kraju, ki ga je imel najraje, v Radencih, na železniških tih, katere je prečkal nenehno.

Z namiznim tenisom se je začel ukvarjati pred 21 let pri takratnem trenerju in vodji NTK Radence Ivanu Drozdeku. Že na samem začetku njegovega udejstevanja je bilo mogoče opaziti, da gre za zelo nadarjenega in obetajočega igralca. To se je kasneje tudi potrdilo, saj je v dvajsetih letih športne kariere kot igralka NTK Radgona v kadetski, mladinski in članski konkurenci ter reprezentance osvojil številna odličja. Kar štirikrat je bil razgla-

šen za najboljšega športnika Občine Gornja Radgona, na vidnih mestih pa je bil tudi med najboljšimi pomurskimi športniki. Leta 1987 je prvič postal državni prvak v dvojicah. Ena najuspešnejših sezon je bila v letu 1988, ko je osvojil prvo mednarodno odličje – skupaj z Orijem je zmagal v dvojicah na mladinski olimpiadi na Madžarskem. Istega leta je postal slovenski prvak šolskih športnih društev in slovenski pionirski prvak. Leta 1990 je bil četrti najboljši pionir Jugoslavije. Sicer pa je skupaj s trenerjem Drozdekom prepotoval vso nekdanjo skupno državo in nekatere sosednje države in osvojil številna odličja. Uveljavil se je tudi v članski konkurenci. Kar dvakrat je z ekipo NTK Radgona osvojil naslov državnega ekipnega prvaka. Za največji uspeh si je štel bron-

sto medaljo iz mladinskega evropskega prvenstva, ki jo je skupaj z Ignjatovičem, Škafarjem in Grujičem osvojil v Novem Sadu. Nazadnje je igral za NTK Ptuj, ki se je pred enim letom tudi po njegovi zaslugi vrnil v prvo državno ligo. Boris pa je imel tudi še veliko načrtov. Zelo si je želel, da bi v Gornji Radgoni zopet ustvarili močno ekipo, ki bi lahko igrala v prvi državni ligi. Žal pa mu je vse to preprečila mnogo prerana smrt.

Oste Bakal

Daliborka pri pogovoru. Foto: J. Z.

Tu bodo potrebne korenite spremembe, če se želi kaj popraviti. Me smo recimo z drugo najboljšo ekipo, kar je Ježica, zmagale brez problema in ob »zezanju« za 30 točk razlike. Ali pa Maribor smo prena-gale s 60 točkami razlike, Maribor pa je spet premagal Pomurje s 60 točkami.

– Potem sploh več nimaš prave motivacije za tekmo.

– To je strašno. Me se po finalu sploh nismo mogle veseliti. Celotno sezono trenirajo kot konj, na koncu pa finale opraviš z levo roko. V bistvu so treningi petkrat težji kot tekma. To je res škoda. Greš na tekmo in veš, da če boš slabo igral, boš zmagal za 50 točk. Edino v Trocal ligi – nekakšnem ekvivalentu moške Goodyear lige – je bilo super. Tam pa je bilo lepo igrati.

– Kakšen je sedaj tvoj delovni plan?

– Do 19. maja sem doma, nato pa se vračam v Celje. Do 30. junija imam pogodbo in svoje obveznosti moram pač izpolniti. Avgusta je univerziada, svetovno prvenstvo univerz v Južni Koreji, vendar upam, da bodo prvenstvo odpovedali, ker se bojim sarsa.

– Strokovnjaki te razglajajo za najboljšo slovensko igralko. Brez lažne skromnosti – se ti strinjaš s tem?

– Po mojem trenutno to drži. Pa ne zato, ker bi sama bila toliko boljša od drugih, ampak zato, ker je kvaliteta na splošno trenutno tako slaba.

– Kje so tvoje prednosti in slabosti?

– Imam naravno dani skok, precej odrida, določeno hitrost za svojo višino, eksplozivnost, letos pa sem zelo izboljšala svoj met, kar je bilo prej moja slabost.

– Kako se lahko izboljša met?

– Z dosti dosti dela. Vsak dan sem pred treningom pol ure neprenehoma metala na koš, enako je bilo po treningu. Trener me je toliko »gnjavil«, da sem svoj met zelo popravila. On je iz tiste stare jugoslovanske šole »rad, red i disciplina«. Ampak če ne delaš redno, lahko v dveh tednih pozabiš to, kar si se naučil.

– Tudi fizično si vidno ojačila.

– Na moči sem zelo pridobila. Trikrat tedensko obiskujemo fitness, kjer vzdigujemo zelo velike teže. Tako pač gre košarka: hitreje, višje in močneje. Včasih garamo kot konji, kakšni od nas gre tudi dobesedno na bruhanje. Ampak na koncu, ko dobiš medaljo, pozabiš na vse napore.

– Kakšen je tvoj končni cilj v košarki?

– Da bi v tujini skupaj s fantom enkrat našla kakšne dobre klube, ki bi v Evropi nekaj pomenili. Če bog da, bi rada poskusila igrati v ženski NBA ligi, samo toliko da vidim, kako se lahko kosam s tistimi igralkami.

Tomo Koles

Šahovski kotiček

Kovačev velemojstrski skalp

Njegovo ime že dlje časa zaznamuje uspešne rezultate pomurskega šaha. Danes 48-letni Boris Kovač iz Dokležovja, zaposlen kot poslovodja trgovine Železotehna v Murski Soboti, si je v svoji bogati šahovski karieri priboril naslov mojstra FIDE, je že desetletja stalni predstavnik soboških šahistov na različnih večjih tekmovanjih.

Nič čudnega, saj je znal črno-bele figure premikati že pred osnovno šolo v Domanjševcih. »Otroška leta sem preživel pri očetu v Lončarovcih, ki me je pri štirih letih naučil pravil šahovske igre. Spomnim se, da je med mladimi vladalo veliko navdušenje za šah, zato smo ga igrali vsak večer pri petrolejki,« pravi Boris Kovač.

Prvi vidnejši uspeh je dosegel leta 1965, ko je postal republiški prvak med mlajšimi pionirji. Tri leta kasneje je bil v ekipi Osnovne šole Domanjševci, ki je osvojila naslov republiškega prvaka pri starejših pionirjih. Na mladinskem prvenstvu Slovenije leta 1971 si je delil 2. do 5. mesto in za las zgrešil nastop na državnem prvenstvu. Naslednji dve leti je bil na republiških mladinskih prvenstvih tretji.

Prvič je za ŠD Sobota v prvi ligi-vzhod nastopil leta 1971, in sicer na mladinski deski. Od leta 1974 pa redno nastopa v članski konkurenci. Tretje mesto na klubskem prvenstvu leta 1975 ga je umestilo med najboljše soboške šahiste.

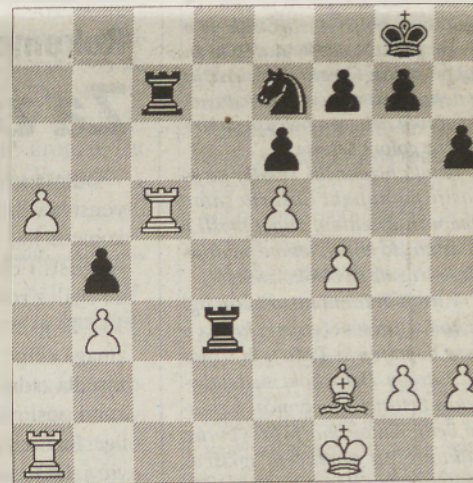
Leta 1977 je že zmagal na pomurskem šahovskem prvenstvu. Dosežek je ponovil leta 1980. Ko je nastopal v slovenski ligi-vzhod, je postal prvokategornik, naslov mojstrskega kandidata pa je dobil na republiškem članskem prvenstvu leta 1977 v Laškem. Vse bolj se uveljavlja tudi v hitropoteznem šahu. Leta 1990 se je začel preizkušati tudi v mednarodni konkurenci. Krona njegovih uspehov je naslov mojstra FIDE, ki ga je osvojil leta 1992 na močnem mednarodnem turnirju v Nagykanizsi. Pomembno pa je prispeval k prvemu mestu soboškega moštva v državni superligi leta 1996 na Bledu in k naslovu slovenskega pokalnega zmagovalca za leto 2000.

To velja tudi za njegovo organizacijsko-tehnično delo v društvu ter vzgojo mladih šahistov, saj že vrsto let uspešno vodi srednjo šahovsko šolo. Nič čudnega, da so ga v obdobju 1991–2000 proglasili za najšahista ŠD Radenska-Pomgrad. Od leta 1999 je kapetan prvega moštva. Velik uspeh je dosegel leta 2001, ko je postal državni prvak v hitropoteznem šahu. Njegova največja želja je, da bi dosegel normo za mednarodnega mojstra.

Ureja: Milan Jerše

Partija
B. Kovač :
D. Pavasovič

Prikazali vam bomo odmevno zmago Borisa Kovača proti slovenskemu reprezentantu, velemojstru Dušku Pavasoviču, ki jo je dosegel v ekipnem delu državnega prvenstva na Bledu leta 1998. Igrala sta Paulsenovo varianto sicilijanske obrambe, katere velik poznavalec je tudi velemojster Zoltan Ribli, član ŠD Radenska-Pomgrad.

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 a6 5.Ld3 Db6? (Ta poteza se relativno redko igra. Tukaj ni tako dobra, kot na 5.Sc3. Razlika je v tem, da beli pri postavitvi s 5. Ld3 lahko takoj potegne c4.). 6.Sb3 Dc7 (Glavna ideja te variante je, da beli konj na b3 ni tako aktiven kot na d4. To je pomembnejše kot izguba tempa črnega). 7.0-0 Sf6 8.f4 d6 9.c4 (9.a4 b6 10.Sc3 Lb7 11.De1 Sbd7 12.Dg3 g6 13.Le3 Le7 14.Tad1 d5 15.e5 Se4 16.Lxe4 dxe4 17.Sd2 f5 18.exf6 Sxf6 19.Db3 Kf7 20.Ld4 Tad8 21.Lxf6 Dc5+ 22.Kh1 Lxf6 23.Sdxe4 Txd1 Djurhuus : Emms / Gaussdal 1995/CBM 47 ext/1-0) 9...Sc6 10.Ld2 (Novost! Igra se tudi 10.Sc3 b6 (10...g6 11.Le3 Ig7 12.Tc1 0-0 13.Le2 Tad8 14.Lf3 De7 15.Lb6 Te8 16.Tc2 Sd7 17.Lc7 Sde5 18.Lxd6 Sxf3+ 19.Txf3 Dd8 20.Td2 b5 21.cxb5 axb5 22.a3 Db6+ 23.Lc5 Db8 24.Td6 Ta6 25.e5 Kasperek-Ostrowski, Zakopane 2000/CBM 78/0-1/ 11.Le3 Sd7 12.Tc1 Sc5 13.Lb1 Sxb3 14.Dxb3 Sa5 15.Dc2 Ld7 16.Df2 Tb8 17.Ld3 Le7 18.Ld4 0-0 19.b4 Sc6 20.Sd5 Db7 21.Sxe7+ Sxe7 22.Lb2 Tbd8 23.Tce1 f6 24.Te3 e5, ali Aroshidze-Prichoda/Batumi GEO 2002/The Web in Chess 399) 10...Le7 11.Lc3 (11.Df3 e5) 11...b5 (11...0-0 12.Df3+) 12.De2 (12.cxb5 axb5 13.Lxb5 Db6+ 14.Sd4 Ld7=) 12...b4= 13.Le1 a5 14.a4 Sd7 (14...bxa3 15.Sxa3 Db6+ 16.Kh1 Dxb3 17.Sb5=) 15.S1d2 Lf6 16.Sf3 Lb7 17.Lf2 (Beli plan je c5) 17...0-0 18.c5 dxc5 19.e5 (Slabše je 19.Sxc5 Sxc5 20.Lxc5 Tfd8; 19.Lxc5?? bi bil težak spregled, saj sledi 19...Sxc5 20.Sxc5 Sd4 21.Sxd4 Lxd4+ (21...Dxc5 22.e5 Dxd4+ 23.Kh1+) 22.Kh1 Dxc5+) 19...Le7 20.Tac1 (Pritisk na kmeti c5) 20...Tfd8 21.Tfd1 (21.Lxc5? v resnici ni dobra ideja, ker 21...Sxc5 22.Sxc5 Db6 23.Lxh7+ Kxh7+ 21...Tac8 22.La6 (22.Sfd2?) 22...Lxa6= 23.Dxa6 Ta8 24.De2 Tac8 25.Da6 (25.Lxc5?? kmet ni užiten 25...Sxc5 26.Sxc5 Txd1+ 27.Dxd1 Lxc5+ 28.Kh1 Db6+) 25...h6 26.Td2 Db6 27. De2 Scb8 28.Tdc2 (Povečuje se pritisk na kmeti c5) 28...Tc6 29.Sfd2 Da6 30.Sc4 Tc7 31.Sbxa5 Sb6 32.Ta1 Sxc4 33.Sxc4 Sc6 34.b3 Td5 35.Df1 Tcd7 36.a5 Ta7 37.Sb6 Dxf1+ (37...Td3!?, je vredno pozornosti) 38.Kxf1+ Td3 39. Sc8 Tc7? (39...Ta6 in črni ostaja v igri s 40.Sxe7+ Sxe7 41.Lxc5 Sd5) 40.Sxe7++ Sxe7 41.Txc5 (Črni se vda, ker ne more zaustaviti prodiranja kmeti ali izgube materiala.) 41.Txc5 Txc5 42.Lxc5+ 1:0

Judo od tod in tam

Na mednarodnem tekmovanju za pokal Šiške v Ljubljani so se med 186 tekmovalci iz 35 klubov Slovenije in Italije izkazali člani Judo kluba Lendava, saj so ekipno zasedli drugo mesto, posamezno pa so osvojili štiri prva mesta. Zmagali so: Katja Kavaš (32 kg), Tadeja Božič (nad 48 kg), Dominik Dominko (42 kg) in Blaž Mlinar (nad 66 kg). Druga sta bila Lovro Kočila (30 kg) in Urška Dogar (44 kg). Tretja mesta pa so zasedli: Andrej Ponajda, Jan Kočila in Rok Hozjan. (F. M.)

Na pokalu Šiške v Ljubljani sta sodelovala člana KBV Lendava: Tadej Radojčič (nad 66 kg), ki je zasedel tretje mesto in Laura Prendi, ki je bila peta. (F. B.)

Sobočani judoisti so sodelovali na mednarodnem turnirju v Rimavski Soboti na Slovaškem in dosegli lep uspeh, saj so osvojili kar štiri prva mesta. V svojih kategorijah so zmagali: Uroš Kavčič (34 kg), Karin Kerrec (44 kg), Marko Kavaš (38 kg) in Tilen Apšiner (46 kg). Tretja mesta so zasedli: Aljaž Bednar, Miha Ljuboja, Grega Zim in Niko Jankovič. Ekipno so bili tretji. (F. M.)

Priznanja

Plakete in plamenice najboljšim

Na zadnji seji skupščine Športne zveze Murska Sobota, ko so obravnavali poročilo o delu za leto in o programu dela za leto, so med drugim tudi podelili priznanja najzaslužnejšim delavcem in športnikom. Podeljenih je bilo 10 plaket in 6 plamenic.

Plakete so dobili: TO Veseli v Murski Soboti, PD Mura Murska Sobota, Janez Glazar (planinar), Franc Pucko (rokomet in

Kolesarska dirka po Sloveniji

Tako kot prejšnja leta je tudi letos kolesarska dirka po Sloveniji potekala po Prekmurju. Cilj druge etape, dolge 168 km, je bil v Beltincih, kjer so kolesarji tudi standardno prevozili štiri kroge. Drugo etapo od Ormoža do Beltincev je dobil Leon Makarovič (Radenska Rog). Fotografija: Nataša Juhnov

Strelstvo

Markoja izpolnil normo za SP

V mestu Plzen na Češkem je bilo mednarodno tekmovanje v streljanju z zračno in malokalibrsko puško. Med 135 strelci iz 25 držav je sodelovala tudi represen-

tanca Slovenije. V reprezentanci so nastopili trije pomurski strelci Robi Markoja, član SD Štefana Kovača iz Turnišča, Izidor Hreščak in Gorazd Kocbek, oba člana SD Jan-

ka Jurkoviča iz Sv. Jurija in se lepo odrezali. To še posebej velja za Robija Markoja, ki je izpolnil normo za nastop na svetovnem pokalu v Zagrebu in Münchnu, kjer bo

Kolesarstvo

Špilak prvič na stopničkah za SP

Na Nizozemskem je bila druga cestno kolesarska dirka mladincev za svetovni pokal. Med 187 kolesarji iz 36 reprezentanc je v slovenski reprezentanci nastopil Simon Špilak iz Tropovec in se zopet lepo odrezal. V treh dirkah, ki štejejo za skupno uvrstitev, je Simon Špilak prvi dan zasedel peto mesto. Drugi dan, ko so vozili na kronometer, je imel okvaro kolesa in pristal na 32. mestu. Tretji dan pa se je odlično izkazal, saj je bil drugi in prvič stal na stopničkah na tako velikem tekmovanju.

V skupni uvrstitvi je zasedel osmo mesto in dobil 13 točk za svetovni pokal. Po dveh dirkah za svetovni pokal je s 25 točkami na solidnem petem mestu. S temi rezultati je Simon Špilak izpolnil normo za svetovno prvenstvo, ki bo septembra v Kanadi. (F. M.)

Rokoborba

Sobočani prvi v Poreču

V Poreču je bil mednarodni članski rokoborski troboj med ekipami Veneto (Italija), Poreč (Hrvaška) in Murska Sobota (Slovenija). Izkazali so se Sobočani, ki so premagali Poreč 4 : 3 in Veneto 5 : 2 ter zasedli prvo mesto. Za Mursko Soboto so tekmovali: Aleš Krojs, Simon Novak, Dejan Šernek, Slavko Zec, Jure Kuhar in Mitja Sedmak. Jure Kuhar je bil razglašen za najboljšega tekmovalca na troboju, posebno nagrado kot najmlajši tekmovallec pa je dobil Dejan Šernek. (F. M.)

priložnost doseganja norme za evropsko prvenstvo, ki bo julija na strelišču v Plznu na Češkem. Na svetovnih pokalih in evropskem prvenstvu pa se letos osvajajo »kvote« za olimpijske igre v Atenah 2004.

V streljanju z malokalibrsko puško 60 L je Robi Markoja s 595 krogi zasedel 12. mesto in mu je za finale med prvih osem zmanjkalo en krog. Raymond Debevc je bil s 592 krogi 35., Izidor Hreščak pa s 584 krogi 100. Slovenija je s 1771 krogi zasedla enajsto mesto. V streljanju z malokalibrsko puško 3 x 40 je Slovenija s 3477 krogi zasedla odlično peto mesto, Robi Markoja je bil s 1163 krogi deveti in mu je prav tako zmanjkalo en krog za uvrstitev v finale. Izidor Hreščak je s 1146 krogi zasedel 53. mesto. V streljanju z zračno puško je Maja Dular, članica SD Pomurka MI Murska Sobota s 388 krogi zasedla 52. mesto. Robi Markoja je bil s 586 krogi 55., Izidor Hreščak s 585 krogi 63. in Gorazd Kocbek s 584 krogi 70. (F. M.)

Šport od tod in tam

Atletika - Na tradicionalnem spominskem teku v Ljubljani, kjer je sodelovalo okrog 1.600 tekačev je ženska trojka Gore-nje-Radenska, ki jo je vodila Jožica Šofar, v teku na 12 km zasedla prvo mesto. (F. M.)

Karate - Na mednarodnem karate turnirju v Postojni so sodelovali tudi pomurski tekmovalci in dosegli odmevne rezultate. Od Ljutomerčanov sta bila najuspešnejša Samo Prelog, ki je zmagal v katah in borbah in Luka Prelog, ki je bil prvi v katah, v borbah pa drugi. Gregor Kotnik je bil v borbah drugi, Roman Tkalec in Tine Casar pa tretja. Od članov KK Rofix iz Murske Sobote je bila Jasmina Hajdinjak v borbah druga, Danijana Hajdinjak pa tretja. Nina Meolic pa je v katah zasedla drugo mesto. (N. Š., F. M.)

Karate - Shotokan karate klub Tromejnik iz Kuzme organizira v soboto, 17. maja 2003, ob 10. uri v telovadnici Osnovne šole Sv. Jurij, 9. odprto šolsko državno S. K. I. prvenstvo Slovenije. (F. M.)

Badminton - V Ljubljani je bilo državno prvenstvo v badmintonu za mlade do 15 let. Med 27 tekmovalci sta se izkazala Lendavčana Činč-Utroša, ki sta zmagala v moških dvojicah in postala državna prvaka. Med posamezniki je bil Utroša drugi, Činč pa tretji. Med 18 tekmovalkami sta Lukačeva in Koncutova v ženskih dvojicah zasedli tretje mesto, v mešanih dvojicah sta bila Utroša in Koncutova druga, Činč in Lukačeva pa tretja. (F. B.)

Badminton - Na četrtem pozivnem B turnirju v Trebnjem sta se od Lendavčanov izkazala Danijel Novak, ki je zasedel prvo mesto in Izotok Utroša, ki je bil drugi. Milko Pečanič pa je zasedel peto mesto. (F. B.)

Namizni tenis - Na drugem mladinskem TOP-12 turnirju v Velenju (manjkal Bojan Ropoša, ki se pripravlja za svetovno člansko prvenstvo) je bil od štirih Sobočanov najboljši Očepek, ki je v prvi jakostni skupini zasedel drugo mesto, kar je njegova najboljša uvrstitev. Fridrih je bil sedmi, Roudi osmi in Tonček Ropoša enajsti. (M. U.)

Namizni tenis - Končano je bilo tekmovanje v medobčinski veteranski ligi Ljutomer. Naslov prvaka je osvojil Kamenščak pred Branoslavci in Ljutomerom. (N. Š.)

Hitrostno rolanje - V Lendavi je bilo mednarodno tekmovanje v hitrostnem rolanju za pokal Lipe, ki je štel tudi za Donavski in Slovenski pokal. Med 70 tekmovalci so se izkazali tudi Sobočani in Lendavčani, ki so osvojili več prvih mest. V svojih kategorijah so zmagali: Donkova in Doris Solarič (obe Lendava), Küplenova in Könyeva (obe MS). Drugi so bili: N. Šeruga in Jamborova (oba MS) in David Solarič (Lendava). Tretja mesta pa so zasedli: T. Šeruga, Felkar (oba MS) in Novakova (Lendava). Ekipno je Roler klub MS zasedel tretje, ŠD Dokonca Lendava pa četrto mesto. (F. M.)

Golbal - Na sklepnem delu prvenstva slepih in slabovidnih v golbalu v Ljubljani je ekipa Murske Sobote (Vogrincič, Maučec, More, Kisovec) dvakrat premagala Mehurčke (9 : 8 in 12 : 10) in dvakrat izgubila z Zmaji (4 : 14 in 1 : 11) in zasedla tretje mesto. (T. K.)

Košarka - V osmem krogu tekmovanja veteranov v ligi Alpe Adria je Radenska Sobota premagala Kvarner iz Reke z rezultatom 87:72. Najboljši strelci pri Radenski Soboti: Juteršnik 26, Besedič 24 in Ulaga 22. (F. M.)

Pogovor s Sašom Zidarjem

Radenci pripravljeni na praznik teka in rekreacije

V soboto, 17. maja 2003, bo v Radencih 23. mednarodni maraton treh src, največja tekaška prireditev pri nas in ena največjih v tem delu Evrope. Gre za prireditelja pridobila velik ugled ne samo doma, temveč tudi v tujini, saj v Radencih privablja vedno več rekreativcev, vrhunskih tekačev in obiskovalcev. Kako so se organizatorji pripravili na letošnjo prireditev in kaj od nje pričakujejo, o tem smo se pogovarjali s predsednikom Sašom Zidarjem.

Organizacija take prireditve zahteva veliko ljudi in dela, zlasti če to opravljajo amatersko. Kako ste se pripravili na letošnjo prireditev?

»Po uspešno končanem lanski maratonu je vsak izmed 25 članov organizacijskega odbora pripravil podrobno analizo s svojimi mnenji in vtisi smo že lani sprejeli nekaj odločitev, ki bodo vplivale na popolnejšo organizacijo. Zadnje tri mesece je bil organizacijski odbor dnevno aktiven v pripravi in usklajevanju. Celotna ekipa organizatorjev je namreč, kar pa ne pomeni, da nimamo profesionalcev. Tukaj

mislim na pomoč policije, zdravnikov, gasilcev, občin Radenci in Tišina, ki skrbijo za varnost na progi. Na sam dan prireditve nas bo skupaj nekaj čez 600 organizatorjev z obeh bregov reke Mure. S ponosom lahko povem, da je v Radencih vse pripravljeno za izvedbo maratona treh src.

Poudarek dajete rekreativcem in vrhunskim tekačem, pa tudi humanitarnim akcijam. Kako vam to uspeva?

»Maraton treh src je ravno zaradi svoje pestrosti dobil naziv praznik teka in rekreacije. Za uspešno organizacijo vseh maratonsko lanske leto prejeli priznanje Mednarodnega olimpijskega komiteja na temo šport in dobro počutje. Enostavneje bi bilo organizirati klasični tek, vendar pa je bila že na prvem maratonu postavljena vizija, da želimo imeti v Radencih praznik športa. To tudi uresničujemo in menim, da smo v trindvajsetih letih prispevali k dvigu športne kulture in marsikoga usmerili v bolj zdrav način življenja. Da je prireditev tudi prava atletska poslastica, nam zagotavljajo vrhunski tekači, ki tudi pritegnejo pozornost medijev in s tem posledično interes podjetij, ki skozi to prireditev ko-

municirajo z okoljem. Ob vsem dogajanju pa seveda ne pozabimo na najmlajše, ki doživijo svoj maraton na tekih verižek in srčkov, vsi pa prejmejo medalje, štartne številke, spominske majice in zmeraj tudi kaj za pod zob. Lani jih je bilo nekaj manj kot 700. Tudi letos jih bo na startu bodrila čistilka Fata. Poseben pečat prireditvi pa daje humanitarni tek, katerega izkupiček od štartnine vsako leto namenimo za različne humanitarne namene.

Tako kot na večini dosedanjih maratonskih treh src ste tudi letos uvedli nekatere novosti. Katere?

»Glavna novost je prav gotovo nova razdalja rekreativnega teka na relaciji Radenci-Šratovci-Boračeva-Radenci, ki meri 5,5 km in ne več 9 km. Za to spremembo smo se odločili s prepričanjem, da bomo privabili širšo množico tistih, ki se s tekom posebej ne ukvarjajo. Prav gotovo bo tudi nekaj takih, ki bodo pogrešali staro, 9 km dolgo progo. Za te, bolj pripravljene pričakujemo, da bodo štartali na polmaratonski preizkušnji. Novost je tudi dvokrožno pot po občinah Radenci in

tolarjev bruto. Ali te vplivajo na udeležbo vrhunskih tekačev?

»Brez razpisanih nagrad gotovo ne bi gostili vrhunskih atletov, ki se s tekom ukvarjajo profesionalno. Poleg najboljših slovenskih tekačev in tekačic je svojo udeležbo potrdilo sedem Kenijcev, ena Kenijka, dva Rusi, dva Madžari in ena Madžarka. Kot vsako leto pa pričakujemo tekače še iz Hrvaške, Avstrije, Italije, Švice in Nemčije. Letos smo se dogovorili za tako imenovane »zajce« oziroma »pace-makerje« na maratonu, ki bodo tekli 3, 3,5 in 4 ure. Vsak izmed njih bo na hrbtu imel označeni čas, tako da bodo lahko maratonce pripradili tempo teka s svojimi sposobnostmi. Prav tako bo v pomoč za doseg rekorda vseh maratoncev tempo diktilal tudi »zajec« na prvih 21 km.

Kaj pričakujete od letošnjega maratona treh src v Radencih?

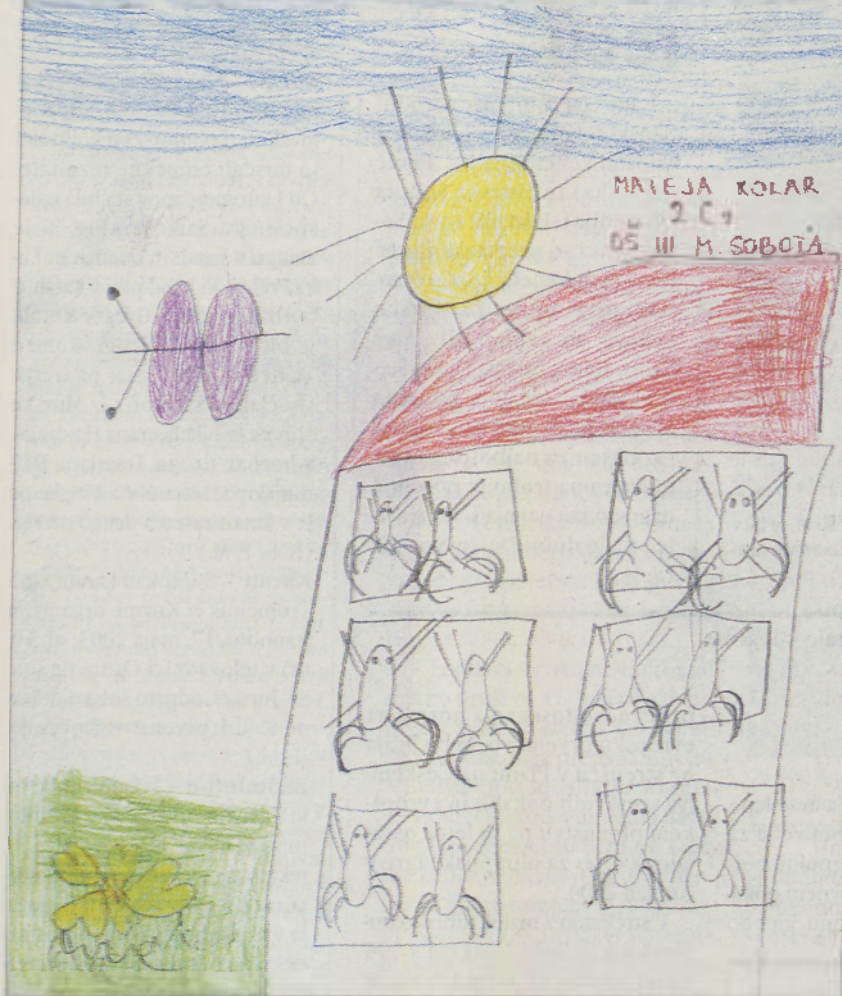
»V Radencih pričakujemo, da se bo na dan maratona zvrstilo čez 10.000 ljudi. Od tega čez 3000 planincev, čez 700 otrok v spremstvu staršev, okoli 2000 tekačev in čez 5000 obiskovalcev. V Radencih smo pripravili tudi pester in privlačen program spremljajočih prireditev za obiskovalce, ki se bodo začeli že v četrtek 15. maja. Organizatorji si bodo prizadevali, da bodo vsi odšli iz Radenc domov zadovoljni in se radi vrnili na 24. maraton treh src prihodnje leto.

Feri Maučec

Za najboljše tekače in tekačice polmaratona in maratona ter za izboljšanje rekorda proge ste razpisali nagrade v višini 3.480.000

PREDSTAVIM SE

JAZ SEM MATEJA. KADA IMAM ŽIVALI, TUDI V ŠOLI IMAMO RIBICE V AKVARIJU. IMAMO TUDI PREDLOGE, O KATERI ŽIVALI SE BOMO POGOVARJALI. KO BOM VELIKA, BOM RAZISKOVALKA MOJ ATI IMA NA VANEČI ČEBELI.

Kadar hočeš, zmoreš...

Glasba. Petje. Igranje instrumenta. To troje me je privlačevalo že od malih nog, zato sem se odločila za obiskovanje glasbene šole. Moj velik izziv, a hkrati prijatelj in sporočevalec notranjosti je postal in ostaja klavir.

Kljub vsemu sem v glasbeno šolo začela zahajati pozneje kot nekateri moji vrstniki. V meni pa je začela rasti želja po nadaljevanju. Odločila sem se, da me bodo »pomanjšali«, in tako sem v treh letih obdelala snov šestih razredov. Glasba pa je vedno bolj zapolnjevala moje življenje.

Letos je potrkal na vrata tisti trenutek, ko sem se morala odločiti, kam dalje. Sklenila sem, da bom šla na sprejemni izpit, ki je bil vstopnica za umetniško gimnazijo v Mariboru. S pripravi sem začela že na začetku šolskega leta. Z učiteljem Grlecem sva urila moje prste in skušala skladbam dodati čim lepši pridih, z učiteljico Lukrecijo pa sva »pilili« moja ušesa. Čas je hitro mineval in se neustavljivo bližal 14. marcu. Napeti smo bili vsi. Skušali smo popraviti še nekatere napake. Dan pred sprejemnim izpitom sta mi oba moja voditelja zaželela srečo in mi dala vedeti, da odhajam v Maribor nabita z znanjem in močjo.

Petek, 14. marec! Zanimivo! Vstala sem zelo dobre volje in polna igrivosti. Z očetom sva se na poti ves čas pogovarjala in opravek, ki me je čakal, je zblede! v mojem spominu. Potem pa nenadoma kriza! Ko sem zagledala stavbo, oblečeno v rumena oblačila, me je močno stisnilo v trebuhu. Na hodniku je čakala polna vrsta napetih »mučnikov«. Tam je bil tudi Jernej, ki je prišel na preizkušnjo iz harmonike. Razveselila pa me je prisotnost učiteljice Lukrecije. Kazalci so se bližali 10.20. Ob tem času me je čakal izpit iz solfeggia.

Iz učilnice je pokukal prijazen gospod in me povabil vanjo. Srce mi je noro udarjalo. Imela sem občutek, da mi bo zdaj zdaj pobegnilo iz telesa. V sobi sta v zadnjih klopih sedela še dva profesorja, prijaznež pa je sedel za klavir. Najprej sva začela z znanjem intervalov, velika septima in čista kvinta mi nista delali težav, prav tako ne molov kvartsektakord in zvečan kvintakord. Za pikico na i sem zapela še prima visto, vaje v G-duru in odkrjala ritmični del. Bila sem zadovoljna, tudi profesorjev obraz je bil poln navdušenja.

Na hodniku me je učiteljica zasula z vprašanji. Sama skoraj nisem vedela, kaj blebetam. Potem pa nenadoma spet tisti občutek! Z očetom sva po stopnicah odšla v drugo nadstropje. Tam sta čakala Denis in Matej, ki že tretje leto obiskujeta to šolo, in se veselo smehljala.

Nenadoma se je nekdo zanimal za moje ime. »O, ne!« Sedla sem za klavir, bilo me je strah, čeprav so moj hrbet skrbno čuvali trije profesorji. Začela sem z E-dur lestvico, potem z etudo, Bachom, Mozartovo sonato, tegobni trenutek pa sem sklenila s Schubertovim Scherzom.

Vesela sem bila in zadovoljna, da je vse za mano. Z očetom sva se odpravila proti domu, kjer je bil do večera pravi zaslisevalni dan.

»Oh, komaj še nedelja!« Vsak dan sem pokukala v nabiralnik, vendar je bil prazen. Mama me je mirila.

Torek, 17. marec. Na poti iz šole so se mi ponovno vrstili dogodki iz Maribora. Pogledala sem v nabiralnik. Čisto na dnu je ležalo tisto belo pismo, ki je skrivalo odgovor, ki bo lahko mojo usodo obrnil na glavo ali me navdal z veseljem. Pismo sem izvlekla z veliko naglico, ga hlastno odpirala, v mislih pa mi je zvenelo: »Sem ali nisem sprejeta?« Moje oči sploh niso prebrale sporočila do konca, saj je veliki ČESTITAM z debelimi črkami že zadostoval. Bila sem tako vesela, da so se mi prikazale celo solze. Tisti dan je bil res nekaj posebnega, naslednjega dne pa sta pokazala veliko navdušenja tudi oba moja učitelja.

Tako se je ta moja pot na neki način končala, hkrati pa sem spet na začetku. Vem, da bom morala vložiti spet veliko truda, še več, kot sem ga doslej, ampak vse enkrat obrodi sadove. K mojemu uspehu sta razen moje trmaste volje veliko pripomogla oba učitelja. Zahvaljujem se jima, da sta me vodila in spodbujala na tej poti, enako velja moji družini.

Franja Gomboc, 8. a,
OŠ Cankova

Narobe stavki

Zajec je ulovil lovca. Riba je ujela ribiča. Krožnik čisti mamo. Muca lovi psa. Miš lovi muco. Srna teče za lovcem. Papir reže škarje.

Miha Kotnik, 4. c,
OŠ Gor. Radgona

V domu Čebelica

Učenci tretjih razredov OŠ Puconci smo bili od 3. do 6. aprila v šoli v naravi. Bilo nam je zelo lepo. Čez dan smo bili zelo aktivni. Veliko smo hodili v naravi, kar nam je vsem ugajalo.

V petek smo v šolo povabili starše ter jim predstavili v slikah in besedi naše bivanje v domu Čebelica. Najlepše je bilo slikanje na svilo, saj so nam ti izdelki ostali za spomin. Bili smo uspešni.

Teodora Ošlaj, OŠ Puconci

Pomladni raj

Pomlad v naš kraj je prihitela, narava se v zelenje je odela; na vrtu češnja je zacvetela, v hlev lastovka je priletela.

Kmetje na polje hitijo, da vse pravočasno posadijo.

V gozdu se zajčki podijo, tudi oni se pomladi veselijo.

Štorklja na strehi poseda, kje so žabe in miši, gleda.

V potoku pa račke čofotajo, tako je v pomladnem raju.

Marija Sarjaš, 4. a,
OŠ F. Prešerna Črenšovci

Nasilje - ne, zakaj?

Zakaj nasilje, če lahko živimo brez nasilja?

Človek se sprašuje in z glavo le zmajuje.

Zakaj nasilje je potrebno?

Zakaj, saj nobeno bitje ga ni vredno.

Če se tepeš že od malih nog, je vprašanje, če te ljubi bog.

Tepeš ženo in otroke, zakaj, brez vzroka?

Nasilje z bogom zdaj, zdaj in vekomaj!

Luka Hozjan, 9. b,
OŠ France Prešeren, Črenšovci

Narobe zgodba

V davnih časih so živeli dinozavri.

psi. Bili so si dobri prijatelji. psi pa so bili majhni in nemočni. psi pa so bili majhni in nemočni.

nekaj metrov in zelo močni. nekaj metrov in zelo močni.

je pes pojedel dinozavra, njegovo pa zakopal v vodo. Čez čas so se vse druge dinozavre.

Nekega dne pa se pojavila nova poje vse pse do zadnjega kosca.

so nekaj časa vladale samo mačke. Eni se je začel prikazati miš.

Kar naenkrat pa se prikazale mačke začne jesti mačke. Eni se je začel skriti v mišjo luknjo, zato so si začeli mačke in miši zelo dobre prijatelji.

Kaja Špančič, 9. b,
OŠ Gornja Radgona

Brucovanje z Retaši in DeMiron

Dani Miholič: »KPŠ-jev koncert na Murinem stadionu!«

Činč: CD izide 29. maja

V pivnici Zvezda v Murski Soboti je bilo po petih letih premora spet organizirano brucovanje prekmurških študentov. Skupno sta ga pripravila Klub prekmurških študentov in pred kratkim ustanovljeno Društvo študentov Višje strokovne šole Murska Sobota. Zato sta zbrane obiskovalce, ki so za vstopnino plačali - reci in piši - nič (nula, zero, 0) tolarjev, najprej pozdravila oba predsednika, Daniel Miholič in Daniel Bobič, nato pa so se začele šaljive igre (pihanje v skledo z moko, jabolko na vrvi ...).

Za se večjo družabnost sta poskrbeli skupini D'Kwaschen Retashy in DeMiron. Retaše smo v Vestniku že dostikrat predstavili, sedaj dodajmo še samo novice, ki prihajajo iz njihovega tabora. Novi CD z naslovom »Tak, pa nikak na ta, na katerem so skladbe, ki so jih zaiskazali tudi na brucovanju, bo izšel 29.

D'Kwaschen Retashy: kam jih bodo pripeljale soboške ulice? Foto: T. K.

Mlade nadebudne rolkarje preganjajo od vsepovsod Želijo si pravi skate park

V Murski Soboti je okrog 20 mladih ljubiteljev deskanja oziroma skatanja (kot pravijo sami) povezan v klub Stare sable, ki deluje pod okriljem kolesarske sekcije BMX. Kljub prošnjam pa še zmeraj nimajo pravega »skate parka«, kjer bi se lahko zbirali in trenirali. Do sedaj so imeli vadbišče na ploščadi zraven soboškega BTC-ja, ki pa več ne funkcioniše. Kot pravijo, to sploh ni bil park, namenjen njim, ampak naj bi bil za kotarkarje. Že nekaj časa se zbirajo pri soboški gimnaziji, na tržnici pod černelavskim hribom, predvsem pa na cestah. Zato imajo težave tako s poli-

cijo kot z občani, saj jih zaradi hrupa, ki ga povzročajo z deskanjem, vsepovsod spodijo; da o varnosti v cestnem prometu sploh ne govorimo. Po besedah Marka Pintariča, guruja soboške »skaterske« scene, naj bi na soboško občino oddali prošnjo z načrti, odgovora pa še niso dobili. »Nekaj krat je naš član šel na občino, kjer pa so ga pošiljali od vrat do vrat, na koncu pa so celo povedali, da so prošnjo izgubili. Glede lokacije nismo izbirčni. Park bi lahko bil pri BTC-ju ali pod hribom černelavskega naselja,« je še dodal Pintarič. Po pozvedovanju na soboški občini so nam povedali, da bodo »skaterji« kmalu pre-

jeli odgovor. Kakšen bo, nismo izvedeli. V Gornji Radgoni že imajo podobno »skate park«, zato ni razloga, zakaj ga ne bi imeli tudi v Murski Soboti. Dejstvo je, da mlade privlačijo nove stvari, tiste, ki so »in«, kot pravijo. Ampak to je že vprašanje, kako mlade obdržati v Pomurju.

Kristjan Magdič

Člani soboškega skate kluba Stare sable pod černelavskim hribom - od leve proti desni: Marko Pintarič, Blaž Kranjec, Samo Kološa, Samo Tanacek, Miha Kuronja.

maja. Dan pred tem bodo člani pripravili tiskovno konferenco za medije, prvi uradni promocijski koncert pa bo 30. maja v diskoteki Sfings klub v Fikšincih. V goste Retašem prihajata tudi slovenska raperja Murat in Jose, ki sta že potrdila sodelovanje.

Skupino DeMiron, ki je nastala leta 1999, sestavljajo Aleš Klajžar (vokal, kitara), Tadej Ropoša (kitara, vokal), Boštjan Zver - Jouži (bas kitara, vokal), Igor Benko (klaviature) in Boštjan Zver (bobni). Tudi o njej smo v našem časopisu že pisali, fantje pa si pridno nabirajo kilometrino s čimveč živimi nastopi, kar je bila tudi njihova velika želja ob začetku delovanja.

Pomembna novica prihaja tudi iz vrst Kluba prekmurških študentov, saj je predsednik Dani Miholič že potrdil, da bo veliki koncert *Konec šole* 21. junija, a tokrat ne v Rakičanu kot lani, ampak na Murinem stadionu, sicer na pomožnem igrišču, kjer bodo nastopili Tabu, Šank rock, D'Kwaschen Retashy ter Alfa Romeo in Julija. »Pričakujem osem tisoč ljudi!« pravi Dani in napoveduje veliko promocijsko ofenzivo - čez tisoč plakatov in 30 tisoč flyerjev, razdeljenih po več slovenskih mestih. Mnogo vstopnic bodo podarili, med drugim bomo tudi v Vestniku imeli nagradno igro za zastoj vstop na koncert, pa tudi drugače ne bo udarilo po žepu: cena za koncert naj bi v predprodaji znašala le 500 tolarjev. Še enega dobrega aduta je Dani vrgel iz rokava: oktobra naj bi pri Tenis centru Mešič v Murski Soboti nastopila izredno priljubljena skupina Siddharta. Svar je menda že potrjena, zadnji dogovori pa potekajo še z Muratom in Joseom, ki naj bi prav tako nastopila na tem koncertu.

T. K.

Vaše pesmi

Sanje

Zvečer zaspim,
noro si zaželim,
da bi bil z menoj.
Sanjam o tebi,
o vseh lepih stvarih,
ki s tabo počela bi
jih rada v teh nočeh.

Mala

Tista davna sreča

Kot iz pravljice si prišel,
se vame naselil
in mi srce ogrel.
Je usoda tako hotela,
da sva se ljubila?
Te mi usoda je vzela,
ko vse se je lepo zdelo
in sem šele sanjati začela?
Zdaj med zvezdami te iščem,
spomine v škrlat odevam.
Neprestano mislim nate,
z otožjem in tiho samevam.

Klavdija S.

Za moje srce

Vrtnica bodeča kot roža dišeča,
taka je kot moje dekle,
lepa cvetoča, a ne pusti si dotikov,
ki želi si ga moje srce.
Ko jo pobožaš, začutiš nje trnje
in isto je moje dekle.
Jaz bom to trnje populil,
takrat ne bo več bodla,
in lahko jo bom stisnil
na svoje srce.

Ljubi

Vaša čustva

Moj dragi prijatelj!

Daleč je že tisti dan, ko je padal
dež, jaz pa sem se vsa objokana grela
v tvojem objemu. Bil si tisti, ki si
mi vedno stal ob strani. Tudi tistega
dne, ko nikogar drugega ni bilo na
spregled in sem se počutila, kot da
sem sama na tem svetu. Ti si me vedno
znal pobrati s tal, ko sem padala
in se nisem znala pobrati. Znal si mi
pokazati sonce v meglenem dnevu.
Stal si mi ob strani, ko so drugi hodili
mimo. Bil si vedno tu, jaz pa nisem
znala ceniti ne tvojega objema,
ne tvojih tolažilnih besed in ne tvojega
odpuščajočega pogleda. Bil si
vedno z mano, jaz pa sem vse vzela
kot samoumevno. Tako slepa sem
bila, da nisem videla, da si tudi sam
zašel v težave. Ko si me potreboval,
jaz nisem bila zraven, nisem te pobirala
s tal in ti nisem brisala solz.
Šele ko sem jaz spet potrebovala pomoč,
sem spregledala, kaj vse si naredil
zame. Jaz pa zate nič, ker sem
bila sebična in neodgovorna. Zato
se ti iz vsega srca opravičujem in se
ti zahvaljujem za vse, kar si storil
zame. Hvala ti, ker si mi odpustil, da
ti nisem pomagala, ko si me potreboval.
Hvala, ti si res moj pravi prijatelj.
Če sem vse drugo pozabila, ne
bom nikoli pozabila tebe.

Jasmina

Kakovostna zasedba na Gromfestu 2003

Z dobrimi imeni festivalu povrniti ugled

Na sejmišču v Gornji Radgoni se obeta izjemen glasbeni dogodek. Mladinsko društvo (MD) Grom Gornja Radgona pripravlja namreč tradicionalni festival Gromfest 2003, ki bo gotovo pritegnil veliko pozornosti ne le v Gornji Radgoni in Pomurju, temveč širše po Sloveniji in v sosednji Avstriji. Gre za tradicionalni glasbeni festival, ki se bo letos zgodil 16. maja od 18. ure naprej. In ker lani izjemoma festivala zaradi težav z financami ni bilo, bo letošnja prireditev odmevnejša in privlačnejša.

Kot pravi predsednik MD Grom Aleš Kurbus, želijo mladi Radgončani svojemu festivalu Gromfest povrniti ugled, ki si ga predvsem zaradi zanimanja mladih in veliko starejših občanov zasluži. »Zato smo se letos odločili pripraviti čim bolj pestro in zanimivo glasbeno ponudbo nastopajočih skupin, saj smo povabili skupine iz vse Slovenije in tudi od drugod. Poleg slovenskih skupin nastopata priznani glasbeni skupini iz Amsterdam in Reke. Pričakuje, da se bo na prireditvenem prostoru zbralo najmanj tisoč glasbenih navdušencev. Vreme na festival ne bo vplivalo, saj bo v pokritih prostorih sejmišča,

kjer bomo poskrbeli tudi za hrano in pijačo,« je pojasnil Aleš Kurbus. Tako bodo obiskovalci festivala občudovali najmanj devet skupin. Poleg gostov, LET 3 (Reka, Hrvaška) in Gone Bald (Amsterdam, Nizozemska), še sedem slovenskih skupin, in sicer: Srečna Mladina (Ljubljana), Pridigarji (Ormož), Wrong (Gornja Radgona), Juff (Lendava), Dežurni krivci (Sveti Jurij ob Ščavnici), In - Sane (Gornja Radgona) ter Manul (Murska Sobota). Skupine se sicer zelo razlikujejo po vrstah glasbe, ki jo igrajo, to pa lahko pritegne širok krog poslušalcev. Na prizorišču bo s svojo stojnico tudi Društvo za preprečevanje odvisnosti Gornja Radgona, ki bo mlade seznanjalo z vsemi tveganji zaradi zlorabe prepovedanih drog.

O. B.

Čokolada za boljši spomin

Študentje, ki se odpravljajo na izpit, naj se oskrbijo s čokolado, priporočajo ameriški znanstveniki. Ugotovili so, da je sladkor za spomin kot pika na i. Pri testiranju so se najboljši rezultati pokazali takrat, kadar so ljudje jedli čokolado dve uri pred zahtevnimi testi. Znanstveniki domnevajo, da se s pomočjo sladkorja v možganih in hrbnem mozgu sproščajo snovi, ki so pomembne pri učnih procesih.

Naravna krepitev spanca

Eterična olja so učinkovite rastlinske snovi z zelo močnim vonjem. Med olji, ki blagodejno vplivajo na zdrav spanec, se je najbolj uveljavilo tisto iz melisnega cveta, imenovano Kloster-Melisse. Dragocene biosnovi melise učinkujejo najbolj, če so raztopljene v medicinskem alkoholu.

Cene na tržnicah

Sadje in zelenjava	Murska Sobota	Gornja Radgona	Ljutomer	Maribor
Jabolka	160-180	270	180	150-195
Hruške	350	380	400	399
Pomaranče	250	280	250	275
Limone	280	350	250	295
Banane	150-250	290	250	290
Kivi	500	550	400	590
Solata kristalka	450	450	400	490
Solata puterica	450	450	300	490
Solata endivija		450	400	490
Mladi krompir	180-250	290	200	290
Rdeče zelje		350	2999	350
Zeleno zelje	180	300	290	260
Nektarine	1.200	1.500	800	990
Kumare	490	400	400	390
Korenček	300	350	250	290
Paradižnik	250-390	490	350-400	299-450
Paprika	700	650	600	590-690
Stara čebula	180	190	150	170
Mlada čebula	480	650	450	650
Čebula srebrik	550	650	500	590
Klementine	390	480	280	490
Mango		900	800	990
Petersilij	500	1.000	900	790
Cvetača	550	550	400	550
Fižol (zmje)	500	500-600	460	450
Česen	350	350	400	450
Zelena	350	400	400	490
Por	350	650	500	590
Jagode	1.000	1.200	800	1.200
Jajca	22	25	24	22-26
Domači med	1.000	1.100	830-1.030	1.100
Hren	400	450	400	450
Breskve	1.000	1.500	800	1.300

POMURSKA LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Homocistein

Nov dejavnik tveganja za bolezni srca in ožilja

Zvišan holesterol, kajenje, visok krvni tlak in sladkorna bolezen so že znani dejavniki, ki povečajo tveganje za aterosklerozo in s tem povezano možgansko in srčno kap. Več raziskav v zadnjem času je pokazalo, da imajo bolniki z možgansko, koronarno ali periferno aterosklerozo povišane vrednosti homocisteina.

Je aminokislina, ki je sestavni del naše plazme. V organizmu nastaja iz druge aminokislone metionina, ki ga dobimo z beljakovinsko hrano, ki je edini vir homocisteina. Pri presnovi sodelujejo encimi in vitamini (B₆,

B₁₂ in folna kislina), pomanjkanje le-teh vodi do kopičenja homocisteina, t. i. hiperhomocisteinemije. Povišana vrednost homocisteina pospešuje aterosklerozo na več različnih načinov in predstavlja tveganje za srčno in možgansko kap.

Poleg dednosti in spola (pri moških je pogostejše zvišanje vrednosti kot pri ženskah; pri ženskah je zvišanje po menopavzi) ter starosti (raven homocisteina se zvišuje z leti) sta pomembna prehrana in vnos vitaminov, zlasti B₆, B₁₂ in folne kisline. Le-ti uravnavajo našo presnovo tako, da nastane manj homocisteina. Folna kislina je zlasti v sadju in zelenjavi, vitamin B₆ v sadju, zelenjavi in polnozrnatih žitaricah, vitamin B₁₂ pa v mesu. Če je hrana preskromna s temi vitamini, je treba nadomestno uživati vitaminske izdelke s folno kislino (400 µg dnevno) ter vitaminom

B₁₂ (12,5 µg dnevno) in B₆ (25 µg na dan). Kajenje zvišuje vrednost homocisteina skladno s številom dnevno pokajenih cigaret, zato naj bolniki opustijo to razvado. Tudi telesno delo predvsem pri moških učinkovito zniža vrednosti homocisteina.

Homocistein uvršča med neodvisne dejavnike tveganja za nastanek ateroskleroze. Tako lahko osebe brez običajnih dejavnikov tveganja (zvišan holesterol, zvišan krvni tlak, kajenje, sladkorna bolezen) zbolijo za koronarno boleznijo, morebitna prisotnost drugih dejavnikov pa stopnjo ateroskleroze zveča.

Hiperhomocisteinemija je nevarna zaradi ateroskleroze, v zadnjem času pa poročajo tudi o neugodnem vplivu homocisteina na depresijo in razumevanje, zlasti pri starejših osebah in bolnikih z alzheimerjevo boleznijo. Zelo redka je prirojena oblika zvišanega homocisteina, ko se že v mladosti razvije huda ateroskleroza.

Alenka Frumen, mag. farm.

Bolečine v peti

Če jutraj, ko vstanemo, začutimo v petah prebadajočo bolečino in se nam zdi, kot bi stopili na rezilo noža, je zelo verjetno, da imamo vneto vezivno tkivo (vnetje stopalne fascije), ki povezuje petnico in baze členkov prstov na stopalu. Strokovnjaki menijo, da je bolečina in vnetje mogoče zdraviti, vendar je proces dolgotrajen in lahko traja leto ali celo dlje. Težave je mogoče ublažiti z nekaterimi metodami samopomoči. Če to ne pomaga, moramo obiskati zdravnika, ki nam bo predpisal dodatno zdravljenje.

Seveda ne bo odveč nekaj nasvetov, nadvse pomembno pa je, da se znebite odvečnih kilogramov. Čezmerna telesna teža je mogoč vzrok vnetja stopalnega vezivnega tkiva. Prav tako redno razgibajte prste na nogi in celotno stopalo, tudi jutraj, preden vstanete.

Raztezne in krožne vaje ogrejejo mišična vlakna, da postanejo raztegljivejša in odpornejša proti poškodbam. Uporabite tudi ledeno oblogo. Led zavijte v mokro krpo in po obremenitvi stopala obkladek za 15 minut položite na boleče mesto. Nikar pa ne pozabite na udobno obutev.

Najprimernejši so pohodni čevlji ali čevlji za tek. Pri bolečinah pa si lahko pomagata tudi s sredstvi za lajšanje bolečin ali omilitel vnetja, ki jih dobite brez recepta, vendar morate upoštevati priložena navodila.

na internetu:
www.p-inf.si

Zdravje enega partnerja odseva zdravje drugega

Raven izobrazbe in ekonomski sistem sta znana kazalca. Bolj izobraženi in bolj preskrbljeni ljudje so bolj zdravi. Ziskava kaže, da je zdravje partnerja vsaj enako pomembno za zdravje kot omenjena raziskava. Prejšnje študije so poročale, da so poročenci bolj zdravi od samskih. Tokratna pa tudi o zdravju enega partnerja pogosto odseva zdravje drugega. In nasprotno, bolni so pogosto poročeni z bolnim partnerjem. Ta ugotovitev ima pomembne posledice za zdravstveno politiko. Pri zdravstvenih vprašanjih se morajo zdravniki in oblikovalci zdravstvene politike zavedati, da imajo pacienti pogosto tudi zdravstvene težave, in se morajo zato osredotočiti na določene ne zgolj na posameznike.

POROSKOP

OVEN

ONA: Razvoj dogodkov vas bo pošteno presenetil, vendar bo presenečenje predvsem pozitivno. Konec koncev nihče ne bo mogel reči, da si trenutnega uspeha niste pošteno prislužili, pa četudi ste imeli tudi kar precej sreče.

ON: Nepriznava boste srečali prijateljico, ki vam je nekoč že veliko pomenila, vendar so se žal vajine poti razšle. Tokrat nikar ne naredite enake napake, ampak se potrudite po svojih najboljših močeh.

BIK

ONA: Opravi boste pomembno nalogo, nato pa si boste oddahnili in si privoščili počitek, ki ga že dalj časa potrebujete.

Toda ne boste imeli popolnega miru, saj se vam obeta prav zanimiva ljubezenska dogovščina.

ON: Kljub precejšnjim zapletom na ljubezenskem področju vam bo vendarle uspelo zadeve spraviti na pravo pot. Pri tem vam bo pomagal prijatelj, ki ima v podobnih zadevah kar precej izkušenj.

DVOJČKA

ONA: Zapletli se boste v precej tvegane poslovne kombinacije, zato je še najbolje, da prosite za pomoč prijatelja, ki se na tem področju znajde bolje kot vi. Vsekakor vam bo rade volje priskočil na pomoč.

ON: Razveselili se boste spremembe, ki bo po dolgem času pregnala dolgčas iz vašega življenja. Zgrabite priložnost z obema rokama, saj vam lahko v nasprotnem primeru kaj hitro zdrsnje iz rok.

RAK

ONA: Prijatelji vam bodo pripravili manjše praznovanje, zaradi uspehov iz preteklih dni pa si boste lahko privoščili malo bolj sproščen teden, kot ste ga načrtovali. Spoznali boste osebo, ki je zlahka ne boste pozabili.

ON: Čaka vas prijetno presenečenje. Prijatelj bo ravnal povsem po vašem okusu, kar utegne imeti dokaj ugodne posledice. S partnerko se boste dogovorili o zabavi, ki vam sicer ni povsem po volji, a vam lahko prinese obilo koristi.

LEV

ONA: Čakanje vam bo prineslo veliko več, kot da bi se spustili v tvegano naložbo. Šele ko se bo situacija popolnoma zbristila, se boste v posel vpletli tudi sami. Takšno ravnanje vam bo prineslo precejšnje povečanje ugleda.

ON: Ljubezen bo prišla kar sama od sebe, pa četudi si boste dopovedovali, da vam nekdo ne pomeni ničesar. Na koncu boste vendarle spoznali, da tudi vaše srce ni tako trdo, kot se vam dozdeva.

DEVICA

ONA: Ponovno vam bodo popuščali, ker se znate tako dobro prikupiti. Ta vaša vrline vas je že dostikrat rešila iz različnih težav, vendar nikar ne precenjujte svojih sposobnosti, kajti enkrat se boste grdo opekli. Vse ima svoje meje!

ON: Bili ste prepričani, da vam ne more nič več spodleteti, zato boste nad nastalo situacijo še toliko bolj presenečeni. Toda bodite prepričani, da vse skupaj ne bo dolgo trajalo, ampak se bodo zadeve zelo hitro uredile.

TEHTNICA

ONA: Dolgi sprehodi po naravi so zelo zdravi. Krepijo tako telo kot duha. Ne bodite preveč prepričani, da ste zdravi, zato se raje odpravite na takšen sprehod. Kdo ve, mogoče pa boste še koga srečali.

ON: Naveličali se boste čakanja in stvari vzeli v svoje roke. To se tiče predvsem vašega ljubezenskega življenja, kjer vam bo ta novi pristop prinesel kar precej pozitivnih sprememb, ki jih na neki način že komaj čakate.

ŠKORPIJON

ONA: Dogajajo se vam reči, za katere ste nekoč mislili, da ste na njih imuni. Izkoristite tisto, o čemer ste nekoč samo sanjali, saj je sedaj prav na doseg roke. Partner vam je že zdavnaj oprostil, zato si nikar ne delajte nepotrebnih skrbi.

ON: Od prijatelja boste izvedeli pomembno novico, ki vam bo pomagala uresničiti vaše poslovne cilje, ki so se vam zadnje čase kar nekako izmikali. Dogodek boste pošteno proslavili in ne bo vam žal denarja.

STRELEC

ONA: Naredili boste malce premora in si vzeli čas samo zase in za svojega partnerja. Podali se boste na prijeten sprehod po mestu in ponovno obnovili svoje življenjske moči. Srečali boste tudi nekoga iz preteklosti.

ON: Srečali boste nekoga, ki si bo kar preveč prizadeval, da bi vam uspel ustreči. Raje razmislite, preden se boste podali v kakršnokoli naložbo. Konec koncev vam tudi sedaj ne gre ravno slabo, ali ne?

KOZOROG

ONA: Še vedno le od časa do časa jete osebo, ki bi si jo v bližini ogledali povsem na bistro. Stopite ji vsaj za nekaj korakov nasproti in se ne žal. Seveda pa lahko z odlašanjem vse skupaj hitro izgubite.

ON: Poskusite se skoncentrirati na vašo okoliščino in smeri prijateljstva kot poslov. To vam lahko prinese še zelo koristi. Glede partnerstva se ne odločite, če bi se ji opredelili vsem odveč in dobro bi bilo, če bi se ji opredelili.

VODNAR

ONA: Naredili boste pomembno nalogo, ki vam bo prinesla veliko koristi. Cilja, ki vam ne gre iz glave, ne boste mogli izpustiti. Na bo predvsem odločnost, kajti ravno to je to, kar vam manjka.

ON: Imate srečo, da z lahkoto pozabljate na vašem življenju neprijetnega in prejšnjega. Zornosti pa boste posvetili radovednim očem, dalj časa sledijo vašim včasih celo smešnim ram.

RIBI

ONA: Očitno je v vašem življenju kar vas preveč spominja na nekdanjega partnerja. Ponovno poiskali stik z njim. Pazite le, da tudi tokrat ne boste naredili napak kot v preteklosti.

ON: Na ušesa vam bo prišla novica, ki vam bo pomagala la trenutno poslovno situacijo, saj s boste kar precejšnjo prednost pred konkurenco. Šlo kot po maslu!

Besede mode

Poročno bleščeče

Gladki list papirja, pogleda polnih oblič in prstana, ki rišeta krog neskončne združbe. Vse je le košček utrinkov s poročnega dne.

Na dan, ki je skrbno načrtovan, se zdi, da vse mora potekati v določenem redu, kajti v nasplošnem začne deževati. Če ni dežja, so kapljice solz, ki lijejo zaradi tistih stvari, ki niso postale take, kot smo si jih zamislili. Včasih brez pravega smisla in zaradi malenkosti. Vendar ne gre pozabiti, da so malenkosti ponavadi tiste, ki delajo vse skupaj edinstveno. Prav zato se na dan poroke pripravljajo prav vsi mladoženja in gosti.

Obleka nekaterim ne predstavlja prevelike miselne ovire. Oblečejo prvo majico in kavbojke, ki ležijo na zofi. Drugim predstavlja nepogrešljivi in pomemben atribut, zato se mesece prej razmišljajo in opazujejo. Prav tiste vse izločbe in revije, ki prikazujejo nekdanje sanje, iz katere se potem rodi želja po končnem izgledu. Obleka jim pred-

Kronične bolečine zaradi strahu

Kronični bolečini so ugotovili, da kronične bolečine povezane s strahom. Ljudje se že od nekdaj bojijo bolečin, strah pa jih le še poveča in okrepi, ko bolnik prejme diagnozo.

Ljudje, ki imajo obrabljene medvretenčne ploščice, pogosto prestrašijo na držo, zaradi česar prihaja do napenjanja mišic, kar povzroča še več bolečin. Te spet okrepijo strah in nastane začaran krog, iz katerega se je težko rešiti celo s strokovno pomočjo terapevta ali zdravnika.

Z našega štedilnika

BRANKO JASAR, kuharski mojster v hotelu Diana

Beluši v solati

500 g belušev, sol, 80 g šalotke, 3 cl vinskega kisa, 2 cl limoninega soka, 2 kuhani jajci, 3 cl bučnega olja, voda, peteršilj

Beluše olupimo in narežemo na primerne kose ter v hladni vodi skuhamo, in sicer samo toliko da so al dente. Nato odcedimo in ohladimo. Šalotko drobno sesekljamo, prelijemo s kisom in limoninim sokom. Solimo, popramo, dodamo kuhani jajci, bučno olje in sesekljan peteršilj. Pred serviranjem premešamo. Če je prekislo, dodamo še vodo. Beluše damo na krožnik, prelijemo s prelivom in z belim kruhom serviramo.

Jagnječje ruladice v omaki

800 g jagnječjega stegna, 100 g sojinih kosmičev, 60 g pora, 40 g korenja, 20 g peteršilja

stavlja plod miselnega toka, želja in ponudbe.

Belo ni samo v modi, ampak je neka stalnica v vsaki garderobi. Bela srajca je nepogrešljiv element tako v moški kot ženski omari. Na dan poroke je bela čistejša od vsakdanje beline.

Tkanina se sveti, diši in živi s telesom. Danes so poleg strogih simetričnih in asimetričnih linij zanimivi tudi bogati detajli. Včasih se zdi, da domišljija ni dovolj. Dragocene svilene ali viskozne čipke so lahko le osnovna tkanina, na katero so kot mreža spletene bleščice. Vse skupaj bi lahko v živahnih barvah izgledalo kičasto, vendar ne v belem. Bela nosi eleganco kot večna črna.

Tatjana Kalamar M.

Shranjevanje živil v hladilniku

Živila največkrat shranjujemo v hladilniku, ker v njem lahko zagotovimo nizke temperature. Tako se živila ohranijo in prehitro ne izgubijo hranilne vrednosti.

Temperatura v hladilniku je navadno med +2 in +8 °C. Najnižja temperatura je na spodnji polici, nad posodo za shranjevanje zelenjave, najvišja pa na zgornji polici. Na zgornji polici zato shranjujemo delno pripravljene jedi (kuhana zelenjavo, kuhan riž ...), na drugi mleko in mlečne izdelke, sledi polica za shranjevanje različnih vrst svežega mesa in mesnih izdelkov, v posebni posodi na dnu hladilnika pa hranimo občutljivo sadje in zelenjavo.

Pri svežem mesu moramo še posebej paziti, da ga zmeraj damo v posodo in pokrijemo, da se nam ne bi cedilo po drugih živilih v hladilniku.

Ogledalo namesto preštevanja kalorij

Če ste se že velikokrat odločili za spremenjen dietni režim, ker bi radi izgubili nekaj kilogramov, pa niste dosegli uspeha, je čas za nov pristop. Strokovnjaki neke ameriške univerze so namreč v poskusih ugotovili, da ljudje pojedjo tretjino manj kot običajno, če se med jedjo opazujejo v ogledalu. Na steno nasproti mize torej obesite dovolj veliko ogledalo in uživajte ob hrani. Psihološki učinek je nezmotljiv.

Shranjevanje različnih vrst živil v hladilniku

Kuhana zelenjava: zgornja polica, 1 dan
Zelenjava iz odprtih konzerv: zgornja polica, 4 do 5 dni
Kompot (vse vrste): zgornja polica, 3 dni
Kuhane testenine: zgornja polica, 2 dni
Kuhan riž: zgornja polica, 2 dni
Mleko: srednja polica, 4 dni
Smetana: srednja polica, 4 do 5 dni
Jogurt, kislo mleko: srednja polica, 4 dni
Sir – mehki odprt ali načet: srednja polica, 5 dni
Sir – trdi: srednja polica, do 10 dni
Surova jajca: srednja polica, 20 do 30 dni
Kuhana jajca: srednja polica, 14 dni
Sveže meso: spodnja polica, 2 dni
Sveže ribe: spodnja polica, 1 dan
Sveža perutnina: spodnja polica, 3 do 5 dni
Pečeno meso: spodnja polica, 3 do 4 dni
Sesekljano meso: spodnja polica, 1 dan
Obarjanje klobase (hrenovke): spodnja polica, 2 do 4 dni
Glavnata solata: prostor za zelenjavo, 2 dni

Korenasta zelenjava: prostor za zelenjavo, 10 do 30 dni
Fizol, grah v stročju: prostor za zelenjavo, 5 do 7 dni
Sveža listnata zelenjava: prostor za zelenjavo, 1 do 2 dni
Jagodičasto sadje: prostor za zelenjavo, 2 dni
Koščičasto sadje: prostor za zelenjavo, do 7 dni

Pri shranjevanju v hladilniku moramo upoštevati naslednja pravila:

- živila vedno hranimo v zaprtih posodah ali zavita v ustrezne folije ali vrečke,
- toplotno obdelana živila pred vlaganjem v hladilnik vedno ohladimo,
- upoštevamo priporočen čas shranjevanja za posamezna živila,
- zaradi zagotavljanja higienske neoporečnosti živil naj bo hladilnik očiščen (vsak teden).

S pravilnim shranjevanjem živil v hladilniku prispevamo k varni in zdravi prehrani. Naslednjič pa kaj več o shranjevanju živil v zamrzovalniku.

Mineštra z bučkami, s krompirjem in testeninami (za 4 osebe)

300 g bučk, 300 g krompirja, 40 g čebule, 10 g olja, 20 g testenin, 5 g soli, poper, zeleni peteršilj

Krompir olupimo, razrežemo na kockice, čebulo drobno nasekljamo, tudi bučke zrežemo na kockice. Na malo maščobe malce prepražimo čebulo, dodamo krompir, hitro prepražimo in zalijemo. Po petih minutah kuhanja dodamo bučke, solimo in popramo. Testenine skuhamo posebej al dente in jih dodamo mineštri. Preden jed ponudimo, jo potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Energijska vrednost za eno osebo: 121,4 kcal (508 kJ), maščobe: 2,8 g

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Sprememba programa potovanja in nastanitve

Bližajo se časi dopustov in v našo pisarno dobivamo zmeraj več vprašanj v zvezi s turističnimi storitvami. Potrošnico, ki nas je poklicala, je zanimalo kdaj se lahko spremeni program potovanja in kdaj se lahko spremeni nastanitev v drugi objekt.

Program potovanja se lahko spremeni le v primeru nastopa izrednih okoliščin, ki jih ni bilo mogoče predvideti ali se jim izogniti oz. jih preprečiti (vojne razmere, naravne nesreče, politični nemiri ...). Stroške, nastale s spremembo programa, »trpi« organizator potovanja, v kolikor pa pride do zmanjšanja stroškov, gredo le-ti v prid potniku. Sprememba nastanitve je lahko le v objekte iste ali višje kategorije in samo v dogovorjenem kraju. Razliko v stroških krije agencija.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 12. in 15. do 17. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p.p. 207, 9101 M. Sobota.

Uradne ure v pisarni v Ljutomeru: četrtak – telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 14. ure, Vrazova 1 (občina III nad.), Ljutomer. Tel.: centrala (02) 584 90 44 – int. 75, faks: (02) 581 16 10.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Ocvrta čebula

400 g čebule, sol, 20 g moke, 2 jajci, 80 g drobtin, olje za cvrtje

Čebulo olupimo in narežemo na kolobarje. Solimo in pustimo 20 minut, da se izloči grenka tekočina. Nato jo s krpo posušimo. Povaljamo v moki, potopimo v razžvrkljanem jajcu in povaljamo v drobtinah. Nato zlato-rumeno ocvremo.

Orehove kocke

500 g maslenega testa

Sestavine za nadev: 250 g mletih orehov, 100 g sladkorja, 2 jajci, 30 g drobtin, 3 cl sladke smetane

Masleno testo razvaljamo za nožev rob na debelo in ga narežemo na enakomerne kocke. Polovico kock položimo na namazan pekač ter jih premažemo z nadevom.

Pokrijemo s preostalimi kockami, ki jih na spodnji strani namažemo z beljakom, da se primejo nadeva. Malo prebodemo in damo peč. Pečemo pri 185 °C. Pečene in ohlajene kocke potresemo s sladkorjem v prahu.

Priprava nadeva: beljake stepemo v trd sneg, dodamo sladkor in še stepamo, da se sladkor razpusti. Nato dodamo rumenjake, drobtine, sladko smetano in mlete orehe.

Vse narahlo premešamo.

ljevaga korenja, 20 g česna, 5 cl olja, 1 jajce, 30 g krušnih drobtin, sol, poper, majoran

Sestavine za omako: 200 g čebule, 3 cl olja, 60 cl pelatov, 200 g jabolč, 20 g česna, 20 cl zelenjavne osnove, sol, feferon

Iz jagnječjega stegna narežemo zrezke, katere na delovni površini rahlo potolčemo in očistimo. Sojine kosmiče v hladni vodi namočimo. Očiščen por narežemo na kolobarje. Očiščen peteršilj in korenje grobo naribamo. Česen sesekljamo. Olje v ponvi segrejemo, na njem prepražimo peteršilj in korenje.

Nato dodamo por in česen. Malo podušimo in odstavimo. Primešamo sojine kosmiče (katere smo očeli od odvečne tekočine), jajce ter drobtine. Gladko premešamo. Tako pripravljen nadev polagamo na pripravljene jagnječje zrezke, jih zvijemo ter položimo v pomaščen pekač.

Vse skupaj damo v ogreto pečico in na 200 °C rahlo zapečemo. Nato vzamemo iz pečice, prelijemo z omako in pekač tesno pokrijemo s folijo, da nam para ne uhaja. Ponovno damo v pečico in dušimo 20 minut.

Priprava omake: čebulo narežemo na kocke in jo na olju posteklenimo. Dodamo olupljena in na krhle narezana jabolka. Premešamo, dodamo sesekljan česen in pelate. Vse skupaj še zalijemo z zelenjavno osnovo, začimimo in prevremo. Prevremo omako prepasiramo, tako da je gladka.

Kurilno olje Petrol

VELIKA NAGRADNA IGRA!

Od 14. 4. do 30. 5. 2003.

Ob nakupu kurilnega olja
sodelujete v nagradnem
žrebanju, kjer bomo
12 gospodinjstvom

VRNILI CELOTNO KUPNINO.

Vsak petek
bomo izžrebali po enega
nagrajenca, dodatnih pet pa
še na velikem žrebanju
6. junija 2003!

Za informacije in naročila pokličite
080 22 66.

PETROL

Kupnina bo vrnjena v obliki dobrihmetja
na kartici Magna. Imena nagrajencev bodo
objavljena na www.petrol.si

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

GRADBENI DELAVEC

GRADBINEC; določen čas 6 mes.; 6
mes. delovnih izkušenj; vozniški izpit
kategorije: B; do 11. 06. 03; MUC DAR-
KO S. P., SIMONIČEV BREG 8, GOR-
NJA RADGONA

POMOŽNI DELAVEC

MONTER PREDELNIH STEN; dolo-
čen čas 12 mes.; vozniški izpit kate-
gorije: B; do 16. 05. 03; MGT D. O. O.,
PREŠERNOVA UL. 25, LJUTOMER
MONTER/KA PREDELNIH STEN; dolo-
čen čas 3 mes.; vozniški izpit kate-
gorije: B; do 16. 05. 03; MGT D. O. O.,
PREŠERNOVA UL. 25, LJUTOMER
VILICARIST; določen čas 6 mes.; 6

Prosta delovna mesta na območju Murske Sobot

Stopnja izobrazbe

I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	skupaj
6	20	1	0	1	28

mes. delovnih izkušenj; vozniški izpit
kategorije: B; ostali pogoji: IZPIT ZA
VILICARJA; do 11. 06. 03; MUC DAR-
KO S. P., SIMONIČEV BREG 8, GOR-
NJA RADGONA

MONTER; določen čas 6 mes.; 6 mes.
delovnih izkušenj; vozniški izpit kate-
gorije: B; do 11. 06. 03; MUC DARKO,
S. P., SIMONIČEV BREG 8, GORNJA
RADGONA

POMOŽNI DELAVEC; določen čas 6
mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; voz-
niški izpit kategorije: B; do 11. 06. 03;
MUC DARKO S. P., SIMONIČEV BREG
8, GORNJA RADGONA

MIZAR

MIZAR; določen čas 6 mes.; 6 mes. de-
lovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik -
govorno; vozniški izpit kategorije: B;
ostali pogoji: DRUGI POKLIC: LESAR,
LESARSKI TEHNIK; do 11. 06. 03; MUC
DARKO, S. P., SIMONIČEV BREG 8,
GORNJA RADGONA

PREOBlikovalec in spajalec kovin

PREOBlikovalec in spajalec KO-
VIN; določen čas 6 mes.; 6 mes. delov-
nih izkušenj; jeziki: nemški jezik - go-
vorno, angleški jezik - govorno; voz-
niški izpit kategorije: B; ostali pogoji:
DRUGI POKLIC: KLJUČAVNICAR; do
11. 06. 03; MUC DARKO, S. P., SIMO-
NIČEV BREG 8, GORNJA RADGONA

STRUGAR

STRUGAR-STRUŽENJE RAZNIH IZ-
DELKOV; nedoločen čas; 1 l. delovnih
izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govor-
no in pisno; do 28. 05. 03; KODBA
FRANJO, S. P. TOLERANS, DOLNJA BI-
STRICA 72, ČRENŠOVCI

STRUGAR-STRUŽENJE RAZNIH IZ-
DELKOV; nedoločen čas; 1 l. delovnih
izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govor-
no in pisno; do 16. 05. 03; KODBA
FRANJO, S. P. TOLERANS, DOLNJA BI-
STRICA 72, ČRENŠOVCI

VARILEC

VARILEC S CO2; določen čas 3 mes.;
ostali pogoji: DRUGI POKLIC: STRU-
GAR; OBVEZNO ZNANJE VARJ ENJA S
CO2; MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPO-
SLITVE; do 22. 05. 03; KOJČAR MAR-
JETA, S. P. STROJNO KLJUČAVNICAR-
STVO IN METALIZAC., LENDAVSKA
ULICA 34, MURSKA SOBOTA

ZIDAR

GRADBENO-PLESKARSKO-ZIDARSKA
DELA; določen čas 6 mes.; vozniški
izpit kategorije: B; ostali pogoji: DRU-
GI POKLIC: PLESKAR; do 23. 05. 03;
KOCBEK JOŽEF, S. P. STROJNI NO-
TRANJI IN ZUNANJI OMETI, LEŠANE
20, APAČE; št. del. mest: 2

VOZNIK AVTOMEHANIKA VOZNIK V
MEDNARODNEM PROMETU; dolo-
čen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izku-
šenj; jeziki: nemški jezik - govorno;
vozniški izpit kategorije: C.E; ostali
pogoji: POSLATI PROŠNJE; do 28. 05.
03; BREZNIK MITJA, S. P., DROBTIN-
CI 25, APAČE

PRODAJALEC

PRODAJALEC/KA; določen čas 12
mes.; do 17. 05. 03; KERČMAR DRA-
GO, S. P., TRGOVINA MARULEK, PU-
ŠČA, GLAVNA ULICA 38, MURSKA SO-
BOTA

PRODAJALEC V TEHNIČNI TRGOVI-
NI; določen čas 3 mes.; 2 l. delovnih
izkušenj; vozniški izpit kategorije: B;
ostali pogoji: SPREJEMAJO PROŠNJE
Z DOKAZILI ŽIVLJENJEPISOM Z FO-
TOGRAFIJO; MOŽNOST ZA NED. ČAS,
ZNANJE OŠNOV RAČUNALNIŠTVA;
do 24. 05. 03; PAVLINJEK JOŽE, S. P.,
ČER. GORIČKA 150, M. SOBOTA

KUHAR NATAKAR

KUHAR/ICA ALI NATAKAR/ICA; dolo-
čen čas 6 mes.; 1 l. delovnih izku-
šenj; jeziki: slovenski jezik - govorno
in pisno; ostali pogoji: DRUGI PO-
KLIC: KUHAR/ICA, NATAKAR/ICA;
do 22. 05. 03; ŠOOŠ NATAŠA, S. P.,
DNEVNI BAR TAŠA, MALI BAKOVCI
64, MURSKA SOBOTA

KUHAR

KUHAR; določen čas 3 mes.; 5 l. delov-
nih izkušenj; jeziki: nemški jezik - go-
vorno; znanje programskih orodij;

Delo s preglednicami
niški izpit kategorije:
27. 05. 03; OBLAK DANIELA
GOVINA, PRENOČIŠČA, PU-
ŠČA, LEVSTIKOVA ULICA
RAVSKÉ TOPLICE

NATAKAR

NATAKAR/ICA; nedoločen
nemški jezik - govorno;
DRUGI POKLIC: ALI
PO TEL. SE DOGOVORI
GOVOR 041-751-827; do
POREDOŠ MIRKO S. P.
SKA IŽA, IŽAKOVCI 151/A

NATAKAR/ICA; nedoločen
delovnih izkušenj;
POSIL SE LAHKO PRIPRA
do 04. 06. 03; ROGAN DOB
P., GOSTILNA ROGAN, V
3, ROGAŠOVCI

NATAKAR/ICA; določen
l. delovnih izkušenj; vozniški
kategorije: B; ostali pogoji: ZAR
LAHKO KANDIDAT Z DRUGIM
KLJEM ALI BREZ POKLIC
05. 03; KLEMENT SIMON,
PČEVALNICA KLEMENTI
ARHITEKTA NOVAKA 13,
SOBOTA; št. del. mest: 2

NATAKAR; določen čas 12
pogoji: ZAPOSILI SE LAHKO
BREZ POKLIC; do 07. 06. 03;
GJEK SUZANA, S. P.
SPODNJI IVANJCI

NATAKAR/ICA; določen
jeziki: nemški jezik - govorno;
pogoji: ZAPOSILI SE LAHKO
DAT/KA Z DRUGIM PO
07. 06. 03; KOZEL SLAVKO,
GOVINA PALMA, GOSTILN
TEKA KOZEL, ŽIBERCI 37

NATAKAR; določen čas 3
lovnih izkušenj; jeziki: nemški
govorno; znanje programskih
Delo s preglednicami - osnovno
niški izpit kategorije: B; ostali
MOŽNOST ZA NEDOLOČEN
27. 05. 03; OBLAK DANIELA
GOVINA, PRENOČIŠČA, PU-
ŠČA, LEVSTIKOVA ULICA
RAVSKÉ TOPLICE

NATAKARICA; določen
do 20. 05. 03; AGROTIM
STORITVE IN TRGOVINA
DVORSKA 6, LJUTOMER

EKONOMSKI TEHNIK

KNJIGOVODSKA DELA; dolo-
čen čas 12 mes.; 3 l. delovnih izku-
šenj; slovenski jezik - govorno;
znanje programskih orodij;
preglednicami - osnovno;
mi podatkov - zahtevno; do
kategorije: B; do 23. 05. 03;
D. O. O., PODJETJE ZA STROJ-
INŽENIRING, LENDAVA
635, LENDAVA - LENDVA

DIPLOMIRANI INŽENIR STROJNIŠTVA (VS)

INŽENIR STROJNIŠTVA;
čas, 1 l. delovnih izkušenj;
slovenski jezik - govorno in
programskih orodij; zahtevno;
do 16. 05. 03;
FRANJO S. P. TOLERANS,
STRICA 72, ČRENŠOVCI

Zagotovo brez skrbi

Opel. Nove ideje, boljši avtomobili.

Spoznajte vse prednosti in ugodnosti, ki vam jih nudi mreža pooblaščenih partnerjev Opel po vsej Sloveniji. Strokovno usposobljeno osebje bo na vašem vozilu opravilo tudi **brezplačen pregled**. Deležni boste storitve vrhunske kakovosti ter dveletne garancije na nadomestne dele Opel. Dogovorite se za obisk!

Pričakuje vas mreža pooblaščenih partnerjev Opel:

AT VIS
C. Stoneta Žagana 53a, 4000 Kranj, 04/ 281 71 77

AVTO AB
Kočevarjeva 11, 8000 Novo mesto, 07/ 393 44 75

AVTOCENTER CELEIA
Mariborska 107, 3000 Celje, 03/ 425 46 00

AVTOCENTER CELEIA, PE AVTO SG
Polhorska 6b, 2380 Slovenj Gradec, 02/ 882 95 24

AVTOCENTER CELEIA, podruž. ROGATEC
Mersijeva ul. 11, 3252 Rogatec, 03/ 810 71 00

AVTOCENTER PE BREŽICE
Cesta svobode 37, 8250 Brežice, 07/ 499 23 13

AVTOCENTER TAVČAR
Parizanska 69a, 6210 Sežana, 05/ 73 01 440

AVTOHIŠA HVALEC
Lovrenška cesta 3, 2325 Kidričevo, 02/ 796 33 41

AVTOHIŠA JAKOPEC
Kosovelova 16, 3320 Velenje, 03/ 586 43 80

AVTOHIŠA KOLMANIČ & Co.
Zolajeva 15, 2000 Maribor, 02/ 450 29 50

AVTOHIŠA KOLMANIČ & Co.,
podružnica KRAUTBERGER
Koroška 61a, 2360 Radlje ob Dravi, 02/ 888 04 40

AVTOHIŠA KOLMANIČ & DOKL
Industrijska 1, 9000 Murska Sobota, 02/ 530 46 50

AVTOHIŠA MOSTE
Kajuhova 32a, 1000 Ljubljana, 01/ 520 02 00

AVTOHIŠA ZALAR
Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 01/ 788 19 99

AVTOTEHNA VIS
Celovška 228, 1000 Ljubljana, 01/ 581 85 31

AVTOTEHNA VIS IN KOSEC
Kamniška 19, 1230 Domžale, 01/ 721 60 92

AVTOTEHNA VIS IN MAHKOVIC
Spodnji Log 27, 1282 Sava pri Litiji, 01/ 897 48 88

AVTOTEHNA VIS IN OMAHEN
Industrijska cesta 5, 1290 Grosuplje, 01/ 786 09 14

AVTOTEHNA VIS IN PIŠEK
Grnc 37, 4220 Škofja Loka, 04/ 502 40 11

AVTOTEHNA VIS IN SEVER
Sinja Gorica 112, 1360 Vrhnika, 01/ 750 63 30

AVTOTEHNA VIS IN URBAS
Postojnska 37, 1301 Rožek, 01/ 705 17 25

HORŠER
Gornji Lakoš 97a, 9220 Lendava, 02/ 577 63 52

ISTRA AVTO
Šmarska cesta 5a, 6000 Koper, 05/ 668 23 00

ISTRA AVTO IN KALISTER
Dolenje 2a, 6254 Jelšane, 05/ 788 60 09

OPEL SERVIS TROBEC
Dolgi most 18, 1000 Ljubljana, 01/ 423 25 35

SAWAL
Ul. Vinka Vodopivca 16, 5000 Nova Gorica, 05/ 330 63 33

VRATA SO ODPRTA!

PRIHITE IN PREIZKUSITE VOLVOVE MODELE S40 IN V40

PRIHITE IN SPOZNAJTE PRESTIŽNE MODELE VOLV
XE-POGLED TER PRIHRANITE DO 640.000* SIT
OPREMLJENE MODELE SI LAHKO OULEDATE IN JIH
DOBILI PA BOSTE TUDI VSE INFORMACIJE O NOVIH
OBIŠČITE NAS PRI POOBLAŠČENIH TRGOVCIH VOLV
MED DNEVI ODPRTIH VRAT 8. IN 9. MAJA
ČAKAMO VAS S ŠIROKO ODPRTIMI VRATI.
WWW.SI.VOLVOCARS.COM

*630.000 SIT ZA MODEL V40 1.9, PONUDBA VELJA TUDI ZA
SILKA JE SIMBOL

AC LEPOŠA

Murska Sobota 9000,
Ivančicevo naselje 2
Tel: 02 5221-119
avtocenter.leposa@siol.net

Za vse originalne nadomestne dele Opel veljata 2 leti garancije.

Kupon za brezplačno čestitko v Vestniku

So na cesti zdaj rudarji
in drugi deluvni ljudje,
gor na vrhu so vladarji,
tam modrujejo sede,
usodo kujejo pisarji,
nam pa vedno slabše gre.

Naše oglase za objavo v Vestniku sprejemamo vsak delavnik do 15.30, za objavo v četrtek je treba oddati oglas v ponedeljek do 15.30.

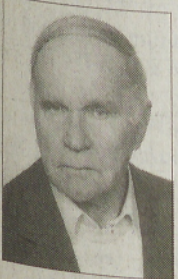
CENIK:

- mali oglasi - do 80 znakov 1.785,00 sit
- veliki oglasi - naslednji znak 23,00 sit
- zavezanici za ddd, s. p. - dodatek + 20 %

- poudarjen tisk - dodatek + 50 %
- naslov/sifra v upravi lista - 2.500,00

Osmrtnice za fizične osebe:
2 kol x 7 cm - 16.520,00 sit
2 kol x 8 cm - 18.880,00 sit
2 kol x 9 cm - 21.240,00 sit
2 kol x 10 cm - 23.600,00 sit
2 kol x 11 cm - 25.960,00 sit

Naročniki Vestnika imajo 20 % popusta.
Dodatek za fotografijo 4.000,00 sit.
Vse cene so bruto in imajo vračunan 20-odstotni ddd.

Naš dom ostal je prazen, ko nehote smo šli narazen. Vedno znova, ko jutro se rodi, v dan zazremo se s solznimi očmi. Le kdo pozabil tvoje zlato bi srce, ki neskončno nas ljubilo do poslednjega je dne?

V SPOMIN

11. maja je minilo žalostno leto od takrat, ko nas je zapustil naš dragi

Jože Horvat
iz Veščice

Minulo leto tni od našega slovesa, kljub temu pa še vedno ne moremo verjeti, da te ni več med nami in da ne slišimo tvojih toplih besed, katere bi se kako potrebovali. Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, mu z lepo mislijo posvetite trenutek spomina, prižgete sveče in prinesete cvetje na njegov grob.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

Tam, kjer si ti, ni sonca in ne luči, le tvoj nasmeh nam v srcih še živi. Nihče ne ve, kako boli, ko se zavemo, da te več ni.

V SPOMIN

Tiha bolečina spremlja spomin na 10. maj 1999, ko se je za vedno poslovila od nas draga

Marija Košenina
roj. Kopinja, iz Maribora

Tvoji najdražji

ZAHVALA

V 73. letu nas je po dolgi in na koncu zelo hudi bolezni za vedno zapustila naša draga

Emilija Frčko
iz Serdice 63

Ob boleči izgubi se zahvalujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, darovali vence in sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej hvala župniku, pevcem, sosedi Lilijani Felkar, katere je v času pogreba skrbela za bolnega moža na domu, ter medicinskemu osebju drugega nadstropja Internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Hvala tudi zdravnici dr. Pucovi, katere ji je v zadnjih tednih življenja lajšala bolečine. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat - iskrena hvala.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

Tvoj tihi dom naj cvet krasí, ga grenka solza osveži. Na grobu vetrič bo pihljaj, ti rožice v spomin majaj.

ZAHVALA

V 69. letu nas je po kratkotrajni bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

Augustin Novak
iz Lendave

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebej hvala govornikom g. Koreau in g. Vidicu za poslovljene besede, pevcem iz Turnišča za odpete žalostinke in pogrebništvu Komunala, posebej g. Antonu Lebarju za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo: žena Magdalena ter sinova Stanko in Dušan z družinami

V srcu zaboli, ko se zavemo, da te med nami več ni

V SPOMIN

12. maja je minilo pet let od takrat, ko si nas zapustil dragi

Jožef Lapoš
iz Tišine 61

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiščete njegov grob in prižgete svečo spomina.

Vsi njegovi

Kakor valovi na obalni prod, tako trenutki naši hite: val valu za seboj napravi pot in temu drug za drugim vsi slede. (W. Shakespeare)

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustil naš dragi oče, tast, dedek in pradedek

Anton Horvat
iz Črenšovca

Spomin nate bo za vedno ostal v naših srcih! Ob boleči izgubi se zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in ga pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena hvala!

Žalujemo njegovi najdražji!

V 56. letu nas je zapustil naš dragi

Štefan Žerdin
iz Murske Sobote

Z bolečino v srcu se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našega dragega pokojnika v tako lepem številu pospremili k mirnemu počitku. Lepa hvala vsem, ki ste mu poklonili cvetje, sveče, darovali za svete maše in v dobrodelna namene, nam pa izrekli ustno in pisno sožalje. Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino ter podjetju Komunala.

Vsem še enkrat - iskrena hvala.

Tvoji najdražji

Tako, kot reka v daljavi se zgubi, odšla si tiho, brez slovesa, prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče. Nič več ni tvojega smehljaja, le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja. Ljubezen, delo in trpljenje bilo tvoje je življenje. Nam ostaja zdaj praznina in velika bolečina.

ZAHVALA

V 58. letu nas je mnogo prežgodaj zapustila zlata hčerka, mama, sestra in teta

Terezija Kohek
iz Nedelice

Z globoko bolečino v srcu se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste našo zlato mamo pospremili do njenega zadnjega počivališča v tako velikem številu.

Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in za svete maše. Hvala tudi za darove za vežico in za porodnišnico. Hvala vsem za pisno in ustno izrečeno sožalje. Iskrena hvala vsem, ki ste poskusili ublažiti bolečino in zapolniti del praznine, ki je nastal ob izgubi drage hčerke in zlate mame. Hvala g. župniku Ratniku iz Turnišča in g. Hozjanu iz Gornje Radgone ter kaplanu Boštjanu, g. Sobočanu za slovo ob odprtem grobu. Hvala za odigrano Tišino in pevkam ter pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Ferenčak. Posebna hvala družini Denša iz Male Polane, Robertovim sodelavcem iz Planike, Andrejevim sodelavcem in družini Cigut ter Marijinim sodelavcem in sodelavkam Internega oddelka SB Murska Sobota.

Posebna hvala celotni ekipi Internega oddelka SB Murska Sobota za nudenje prve pomoči in zdravnikom ter osebju Nevrološke klinike Maribor za skrb v borbi za njeno življenje. Vsem skupaj še enkrat iskreni - HVALA!

Žalujemo: mama Marija, otroci Robert, Andrej, Marija ter bratje in sestre z družinami

V življenju smo prehodili mnogo skupnih poti. Sedaj nam je ostala le še pot spomina. Na njej bosta vedno z nami ti in tvoje dobro srce.

V SPOMIN

Včeraj je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama in babica

Hedvika Novak
iz Bratonec 171

Hvala vsem, ki se je spominjate, se ustavite ob njenem grobu s prižgano svečo.

Vsi njeni

Spomin na

Jožefa in Anico Merklin
iz Motovilec

je edini, ki ostane močan nad vsem, edini cvet, ki ne oveni, edini val, ki se ne porazbije, edina luč, ki ne ugasne ...

Vsi njuni

Srce je omagalo, dih je zastal, a spomin nate bo ostal.

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil dragi mož, oče, tast, stari oče in brat

Geza Vučkí
iz Sela 125

Iskreno se zahvalujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede tolažbe in sožalja ter darovali za cvetje, sveče in v dobrodelne namene.

Vsi njegovi najdražji

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p. Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UGOdna PRODAJA POGREBNE OPREME BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km. PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREDITEV DOKUMENTOV: OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH UREJANJE ZELENIC PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

ZUNANJA VRTNA SVETILA
100%
od 5. do 24. maja 2003

Vse za vrt in okolico

V Merkurju vam pomagamo ustvariti, vzdrževati in obnavljati vrt. Celovita ponudba kosilnic, vrtnega orodja, rastlinjakov, semen in sadik, lončnic, zalivalnih sistemov, opreme za ribnike in ostalih izdelkov za vaš vrt vas čaka na oddelkih z vrtnim programom. Ne pozabite na vrtno pohištvo za udoben počitek ter žar sisteme za prijetne vrtno zabave. Vse na enem mestu – v Merkurjevih trgovskih centrih s prodajnim programom MERKURDOM.

MERKURDOM, Pleše 1, Murska Sobota, tel.: 02 530 26 30.

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

Ne prezrite! Pri nakupu zunanjih vrtnih svetil vam od 5. do 24. maja 2003 priznamo 10% popust!

BIKE CENTER (Moravske Toplice – pri kopališču)
kolesa Scott in Schwinn, servis koles
Garmin GPS, Polar; kolesarska oprema
Strokovno svetuje ultra kolesar Sergej Kaučevič.
IZKORISTITE DAN - NAREDITE NEKAJ ZASE!
Odprto vsak dan: 9. - 18. ure. Tel. (02) 512 21 86

SCOTT USA SCHWINN GARMIN POLAR

Marjan Zadravec, s. p.
Vučja vas 29 a, 9242 Križevci pri Ljutomeru
NOVO! PE Murska Sobota
Cankarjeva ulica 60, 9000 Murska Sobota
tel.: 02/521 13 18
REZERVNI DELI ZA BALIRKE SIPMA

Zetor TORPEDO
ŠTOK

BETONARNA PETELIN
PE G. RADGONA PE PUCONCI
tel.: 02/5643-060 tel.: 02/5459-590
pisarna tel.: 02/2296-570
BETON IN BETONSKI IZDELKI

"VRATKO"
d. o. o.
GARAŽNA VRATA • INDUSTRIJSKA VRATA
DVORIŠČNA VRATA • ZAPORNICE
DALJINSKI POGONI
M. Sobota, Ul. Mikloša Kuzmiča 13 tel.: 02/53 51 73
Maribor, Dupleška c. 10 tel.: 02/480 0141

UGODNI KREDITI DO 6 LET
Za vse zaposlene in upokojence! Možnost obremenitve OD prek 1/3, starí kredit ni ovira.
VIVA, posredništvo in trgovina, Matej Prapotnik, s. p.,
Pivkova ul. 19, 2250 Ptuj, PE Cafova 4, 2000 Maribor
Tel. 02/25 25 152, GSM: 041 32 59 23

Mercator Center
Pleše 1, Murska Sobota
PRIPREDITVE V MAJU 2003
sobota, 17. maj ob 10.00 uri
SLASTNE PRIMORSKE DOBROTE
Ob zvokih prijetne glasbe se boste lahko pogostili s slastnimi primorskimi dobrotami iz MiP-a in izdelki iz Mlinotesta, zraven bodo tudi izdelki blagovne znamke SMS in dobra volja, ki jo boste vi prinesli s seboj!
Pa dober tek!
Mercator najboljši sosed

VEDEŽEVANJE TANJA
090 43 51
24 ur - NON STOP

KURILNO OLJE, PREMÖG
Ugodne cene in možnosti plačila!
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

MEDIAFIN, d. o. o., Ljubljana
Trgovina in finančne storitve
UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA do 300.000,00 SIT na 12 OBROKOV
UGODNA HIPOTEKARNA POSOJILA do 20 LET
PE LENDA: 031 797 715, 031 589 448

Equip

Prihodnost v pridelavi koroze je tu!

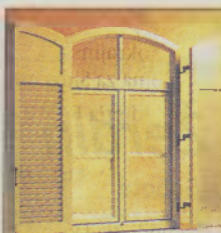
Svetovanje:
(041) 706 638

- Vrhunski selektivni herbicid za zatiranje plevelov v korozi: enoletnih ozkolistnih (kostreba, muhvič, srakonja...), večletnih ozkolistnih (pirnica, divji sirek), enoletnih širokolistnih (baržunasti oslez-*Abutilon*, ščir, loboda, bela metlika, ambrozija...), večletnih širokolistnih (osat), vsebuje varovalo (safener), zato ne zavira rasti koroze, že dve uri po škropljenju ga dež ne more izprati, močilo za boljše oprijemanje je že v samem sredstvu.

Bayer CropScience

S sredstvi za varstvo rastlin ravajte previdno! Pred uporabo preberite navodila za uporabo.

FINSTRAL

Dobava in montaža PVC stavbnega pohištva vrhunskega evropskega proizvajalca tudi v Sloveniji.
- prodaja garažnih vrat HORMAN
- izdelava sistemov KNAUF

DUŠAN PUHAN, s. p., Ivanci 37, 9222 Bogojina,
tel. št.: 041 565 123, faks: 02/547 11 12

VEDEŽEVANJE, SVETOVANJE

090 42 84

090 42 84, s. p., Negova 53, 186 SIT min

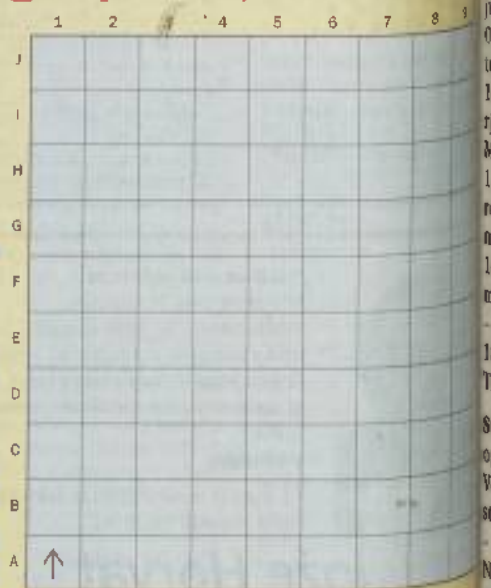
PARTEX
NEPREMIČNINE

Slovenska ul. 25, M. Sobota
524 12 70 ali 041 429 007

Aleksander Krampač, s. p., Kocijeva 1a, M. S.

Sobotni ugankarski mix z Bojanom Rajškom
Vem, veš, veste!
Igra gor pa dol, levo in desno

V soboto, 17. maja, ob 22.00 na Murskem valu

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJIL

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: plačilne kartice, osebni dohodek, pokojnine

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

STAVBNO KLEPARSTVO

Jožef Novak, s. p.

Lendavska 29, 9000 Murska Sobota, tel.: 02/527 10 61, GSM: 041 673 581
SMO POOLLAŠČENI KROVCI ZA TRIMO TREBNE. KAKOVOSTNO IN KONKURENČNIH CENAH POKRIVAMO STANOVANJSKE IN POSLOVNE OBJEKTE S TRIMOFORMOM IN DRUGIMI METALNIMI KRITINAMI.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novake 13, Murska Sobota

Bon na dan
09

Ugodnosti, zaradi katerih boste plačevali manj!

V majskih Večerih vas vsak dan čaka nov bon z drugačnimi ugodnostmi, zaradi katerih boste lahko pri različnih nakupih prihranili od 5.000 pa kar do 60.000 SIT!

VEČER

VESTNIK

Spored na radiu Murski val

UKV, 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 16. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro, samo (vreme, ceste, vic, časopisi...) – 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž – 09.40 Kulturni sport – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Zamurjeni, Labaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Arka – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Od petka do petka (Dejan Fujs) – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.20 Predstavljam vam – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.30 Romskih 60 minut – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.40 Mali oglasi – 17.30 Murski val nagrajuje – 18.00 Album – 19.00 Mladi val (Maja, Viktorija, Timotej) – 20.00 Ugasni televizor – 24.00 SNOP

SOBOTA, 17. 5.: 05.00 Dobro jutro – 08.30 Mali oglasi – 09.15 Biba hupa baja, reportaža iz vrtca v Verzeju (Vida Toš) – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Poteptajte se z nami – 11.00 Poročila – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.15 Oddaja tedna: Tek je moje življenje (Nataša Brulc Šiftar) – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.00 Spremljamo maraton treh – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Pesem našega srca – 19.00 Poročila – 19.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 20.00 Vem, veš, veste (Bojan Rajk) – 24.00 SNOP

NEDELJA, 18. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro – 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) – 08.00 Misel in čas, duhovna potovanja pomurskih duhovnikov – 08.30 Zamurjenci – 09.00 Izbor pesmi tedna – 09.30 Srečanje na Murski valu – 10.25 Obvestila – 10.30 Nedelje

Radio Murski val – 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Moj muzikant – Štrk
2. Samo moj najdražji – Ans. Janeza Goršiča
3. Breca se vrne – Vesele Štajerke
4. Kruh iz naše peči – Brežiški flosariji
5. Pisemce – Podkrajski fantje

PREDLOGA:

- Spomint gorjana – Gorski cvet
- Le za trenutek – Storičič

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Zate sonce – Mateja Horvat Zver
2. Ljubezen in smrt – Gnila jajca
3. Pokaži mi da ljubiš – Tjaša
4. Pomladni dan – Duo Biciklen
5. Čeji romni paša drom – Halgato Band

PREDLOGA:

- Ples v dežju – Blanka Keršič
- Milijonar – Vikend band

Nagrada glasbene založbe **Mandarina** iz Ljubljane prejme **Andrej Potočar**, Noršinel 25, 9221 Martjanci.

Izpolnitve kuponov pošljite do ponedeljka, 19. maja 2003, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 20 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

Ima in priimek
in naslov:

ska kuhinja: Franci Zidar (Vida Toš) – 12.30 Poročila – 12.35 Obvestila – 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) – 13.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) – 18.00 Na narodni farmi – 19.00 Poročila – 19.15 Evropa v enem tednu (Oddaja BBC) – 20.00 **Fordjanek (Jože Činč) – 24.00 SNOP**

PONEDELJEK, 19. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma in Boštjan) – 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič – 09.15 Ponedeljkova tema – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Oaj, kak san zlufto (**Bojan Peček**) – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Anketa – 13.00 Poročila – 13.15 1.oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Za zdravje, kontaktna oddaja z zdravniškimi nasveti – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 MV DUR: pred Evrosongom – 19.00 Poročila – 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi (Vida Toš) – 20.00 **Kak je inda fajn bilou (Milan Zrinski) – 24.00 SNOP**

TOREK, 20. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Vida in Bojan) – 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Kratki stik (Branko Zuneč) – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer – 13.00 Poročila – 13.15 1.oseba ednine – 13.30 3x country – 14.00 Poročila – 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 **Srebrne niti, oddaja za upokojece (Dejan Fujs, Anica Kološa, Bojan Rajk) – 19.00 Poročila – 19.15 Eti ta je muzika – 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa – 24.00 SNOP**

SREDA, 21. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabrijela in Duško) – 07.40 Peter Potočnik iz Beograda – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 **Trn v peti (vprašanja, pritožbe poslušalcev, reagira Nataša Brulc Šiftar) – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.15 Putra – 12.30 Intervju – 13.00 Poročila – 13.15 1.oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Lestvica tuje zabavne glasbe – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Biba hupa baja, obiskujemo pomurske vrtce – 19.00 Poročila – 19.15 Panonski odmevi, ponovitev – 19.45 Anekdoti – 20.00 Mursko morsk val, mediteranska glasba, nagradne igre, Simona Špindler – 24.00 SNOP**

ČETRTEK, 22. 5.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Nataša in Dejan) – 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna – 8.15 Kmetijski nasvet – 09.15 Kuharski nasvet Branka Časarija – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Reportaža tedna – 11.45 Šport za vse – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Domača plošča, lestvica – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 18.00 Mali radio – 19.00 Poročila – 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) – 20.00 Geza se zeza – 24.00 SNOP

Delimo vstopnice za kino

Rowan Atkinson je znan še po seriji Gospod Bean, našo nagrado pa prejme **Uroš Zver, Nedelica 151a, 9224 Turnišče**. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Dopolnite naslov serije, v kateri je še blestel Rowan Atkinson - Črni ...?

Kupon št. 20 - odgovore pošljite do torka, 20. maja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: delimo.vstopnice@email.si

Kulturni koledar

DOGODEK

BEZNOVCI

V nedeljo, 18. maja, ob 12. uri bo v gasilskem domu tradicionalna prireditev Pesem naj družji ljudi, kjer bodo poleg domačih ljudskih pevcev nastopili tudi pevci in godci iz pučonske in sosednjih občin ter pevke iz Madžarske. Voditelj: Milan Zrinski.

VERŽEJ

V torek, 20. maja, se bodo začeli tradicionalni Osterci reviji spominski dnevi, ki bodo trajali do 31. maja.

MURSKA SOBOTA

V petek, 16. maja, med 14. in 17. uro bo dan odprtih vrat Glasbene šole Murska Sobota (delavnice, koncert ...).

LJUBLJANA

V torek, 20. maja, bo pred zgradbo parlamenta predstavitev prekmurske madžarske kulture 1000 let ob reki Muri.

BELTINCI

Prijave za 1. rally ljubiteljev starih koles (tudi tistih z motorjem), ki bo 24. maja, pošljite na naslov: Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles »Dimek« Beltinci, Panonska 97, 9231 Beltinci ali se prijavite na telefonsko številko: (02) 541 16 40 ali na (02 541 35 35) ali na fax: 541 3570.

FILM

LENDAVA

V petek, 16. maja, ob 20. uri bo v Galeriji - Muzeju predavanje in projekcija filma Utazasok Fellinivel avtorja Istvana Hagymasa.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava.

- V Galeriji si lahko ogledate razstavo Društva inovatorjev Pomurja.

- V razstavišču Pokrajinskega muzeja si lahko ogledate razstavo Vojna za Slovenijo 1991.

- V prostorih podjetja Fer-ing, d. o. o. (Slovenska ulica), svoje izvirne izdelke iz krep papirja različnih barv prvič razstavlja sestro Melita in Simona Lazar iz Murske Sobote.

- V prostorih podjetja Dorma ICL je do 25. maja na ogled razstava del akademškega slikarja Zdenka Huzjana z naslovom Ugriz sveta.

LENDAVA

V Galeriji - Muzeju je na ogled razstava Dolnja Lendava v obdobju meščanstva 1867-1945.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate razstavo Krajine in vedute akademškega slikarja Dušana Lipovca iz Kamnika.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 15. maja: ob 18.00 ameriška komedija Jackass, ob 20.00 franc. - am. film Prenašalec

Petek, 16. maja: ob 18.00 Prenašalec, ob 20.00 ameriška akcijska komedija Državna varnost

Sobota, 17. maja: ob 18.00 Državna varnost, ob 20.00 Prenašalec

Nedelja, 18. maja: ob 18.00 Prenašalec, ob 20.00 Državna varnost

Sreda, 21. maja: ob 18.00 in 20.00 ameriška vojniška kriminalka Rekrut

Ljutomer

Sobota, 17. maja: ob 20.00 ameriška akcijska komedija Johnny English

Nedelja, 18. maja: ob 18.00 in 20.00 Johnny English

Gornja Radgona

Petek, 16. maja: ob 21.00 ameriška grozljivka La dja groze

Nedelja, 18. maja: ob 20.00 ameriška komedija Mafijski blues

Kulturni koledar

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V petek, 16. maja, ob 20. uri bo v cerkvi sv. Nikolaja letni koncert vokalne skupine Bel Canto iz Murske Sobote z gosti, katerih imena so zaenkrat presenečenje.

- V soboto, 17. maja, ob 19. uri bo na grajskem dvorišču območno srečanje odraslih pevskih zborov.

LJUTOMER

V petek, 16. maja, ob 19. uri bo v domu kulture letni nastop ansamblov in komornih skupin Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer.

MALA NEDELJA

V nedeljo, 18. maja, ob 10. uri bo v telovadnici osnovne šole medobmočno srečanje ljudskih pevcev in godcev Pomurja.

VOLIČINA

V četrtek, 15. maja, ob 17. uri bo v kulturnem domu območna revija otroških pevskih zborov iz občin Benedikt, Cerkvenjak, Lenart in Sveta Ana.

VERŽEJ

V nedeljo, 18. maja, ob 15. uri bo nastop združenih otroških pevskih zborov Pomurja ob spremljavi orkestra in godbe na pihala.

KAPCA

V soboto, 17. maja, bosta v vašem domu ob krajevnem prazniku nastopila etno-pevski zbor KUD-a Jani Feher iz Dolge vasi in KUD Sándor Petőfi iz Čentibe.

NÜRNBERG

Od petka, 16., do nedelje, 18. maja, bo pevski zbor KD Slavka Osterca iz Verzeja sodeloval na srečanju slovenskih pevskih zborov.

RAKIČAN

V četrtek, 15. maja, ob 18. uri bo v gasilskem domu javni koncert učencev Glasbene šole Murska Sobota.

GORNJA RADGONA

V petek, 16. maja, bodo na sejmšču v večernih urah nastopile skupine Let 3, Gone Bald, Pridigarji, Juff, In-sane, Wrong, Manul, Srečna mladina in Dežurni krivci.

OTVORITEV

VARAŽDIN

V četrtek, 15. maja, ob 19. uri bo v Galeriji Kovačič - Macolič (Gajeva 13) otvoritev III. regionalne razstave male plastike, kjer se bodo predstavili tudi slovenski umetniki (Király, Frlic, Golija).

LJUBLJANA

V četrtek, 15. maja, ob 19. uri bo v Prirodoslovnem muzeju otvoritev razstave Iz zakladnice geološke dediščine, na kateri sodeluje tudi Ludvik Penhofer iz Beltincev.

MURSKA SOBOTA

V petek, 16. maja, ob 18. uri bo v MIKK-u otvoritev razstave študentov Pedagoške fakultete iz Maribora z naslovom Portali krajine 2002. Ob tem je pripravljen krajši glasbeni program, dela pa bo predstavila doc. dr. Marjeta Ciglenečki.

LENDAVA

V ponedeljek, 19. maja, bo v sinagogi otvoritev razstave najmlajših umetnikov iz Vrtca Lendava.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 19. maja, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava za predšolske otroke Stonogine težave avtorice in režiserke Jožice Roš v izvedbi otroške lutkovne skupine Grajski strahci.

LENDAVA

V nedeljo, 18. maja, ob 19. uri bo v kinodvorani vesele igrice Kocsonya Mihály Hazassaga režiserja Matyasa Uszticsa v izvedbi Narodnega komornega gledališča.

LITERATURA

MARIBOR

V četrtek, 15. maja, ob 18. uri bo v Galeriji Ars sacra (Slomškov trg 3) predstavitev pesniške zbirke Zapisal si me v svoje dlani avtorice Anice Kolar Horvat.

LENDAVA

V ponedeljek, 19. maja, ob 11. uri bo v kinodvorani glasbeno-literarni program za dijake Egy Estem Otthon.

PLES, FOLKLOR

VELIKA POLANA

V soboto, 17. maja, ob 19. uri bo v domu krajanov območno srečanje odraslih folklornih skupin.

MURSKA SOBOTA

V petek, 16. maja, ob 20. uri bosta v kavarni hotela Diana na srečanju murskovalovcev nastopila Natalija Verboten in skupina El Combo - Divni Mexico.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 15. maja, ob 17. uri bo v Galeriji strokovno vodstvo po 1. društveni razstavi del likovnih pedagogov pomursko - podravske regije.

RADENCI

V četrtek, 15. maja, ob 19.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin predavanje nacionalne ambasadorke Unicefa Milene Zupančič z naslovom Niger - dežela otrok in žalosti.